

ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ

¹ Ἐπειδήπερ πολλοὶ ἐπεχείρησαν ἀνατάξασθαι διήγησιν περὶ τῶν πεπληροφορημένων ἐν ἡμῖν πραγμάτων, ² καθὼς παρέδοσαν ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γενόμενοι τοῦ λόγου, ³ ἔδοξε κάμοι, παρηκολουθηκότες ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς, καθεξῆς σοι γράψαι, κράτιστε Θεόφιλε, ⁴ ἵνα ἐπιγνῶς περὶ ὧν κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν.

⁵ Ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ἡρώδου *τοῦ βασιλέως τῆς Ἰουδαίας ἱερεὺς τις ὀνόματι Ζαχαρίας, ἐξ ἐφημερίας Ἀβιά· καὶ ἦν γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν θυγατέρων Ἀαρῶν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς †Ἐλισάβητ. ⁶ Ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφοτέροι Σένῶπιον τοῦ Θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς καὶ δικαιώμασι τοῦ Κυρίου ἀμεμπτοι. ⁷ Καὶ οὐκ ἦν αὐτοῖς τέκνον, καθότι *ἡ Ἐλισάβητ ἦν στεῖρα, καὶ ἀμφοτέροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν ἦσαν.

⁸ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ Θεοῦ, ⁹ κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυμιᾶσαι εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ

* **1:5** του | — CT † **1:5** η γυνη αυτου | γυνη αυτω CT

† **1:5** ελισταβητ | ελεισαβητ WH § **1:6** ενωπιον | εναντιον CT

* **1:7** η ελισταβητ ην | ην η ελισταβητ NA SBL TH | ην η

ελεισαβητ WH † **1:9** ιερατειας | ιερατιας WH

Κυρίου. ¹⁰ Καὶ πᾶν τὸ πλῆθος †ἦν τοῦ λαοῦ προσευχόμενον ἔξω τῆ ὥρα τοῦ θυμιάματος. ¹¹ Ὦφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος Κυρίου, ἐστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θυμιάματος. ¹² Καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδὼν, καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. ¹³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτόν ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβοῦ, Ζαχαρία· διότι εἰσηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἔλισάβητ γεννήσει υἷόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ *Ἰωάννην. ¹⁴ Καὶ ἔσται χαρὰ σοι καὶ ἀγαλλίασις, καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ †γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται. ¹⁵ Ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον †τοῦ Κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σίκερα οὐ μὴ πῖη, καὶ Πνεύματος Ἁγίου πλησθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ. ¹⁶ Καὶ πολλοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει ἐπὶ Κύριον τὸν Θεὸν αὐτῶν. ¹⁷ καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἐηλίου, ἐπιστρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἔτοιμάσαι Κυρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. ¹⁸ Καὶ εἶπε Ζαχαρίας πρὸς τὸν ἄγγελον, Κατὰ τί γνώσομαι τοῦτο; Ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. ¹⁹ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῷ, Ἐγὼ εἰμι Γαβριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ· καὶ ἀπεστάλην λαλῆσαι

† **1:10** ην του λαου | του λαου ην PCK TR § **1:13** ελισταβητ | ελισταβητ WH * **1:13** ιωαννην | ιωαννην WH † **1:14** γεννησει | γενεσει CT † **1:15** του | — BYZ TH WH § **1:17** ηλιου | ηλεια TH WH

πρός σε, καὶ εὐαγγελίσασθαί σοι ταῦτα.
 20 Καὶ ἰδού, ἔση σιωπῶν καὶ μὴ δυνάμενος
 λαλῆσαι, ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται ταῦτα, ἀνθ’
 ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου, οἵτινες
 πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.

21 Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν Ζαχαρίαν·
 καὶ ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν * αὐτὸν ἐν τῷ
 ναῶ. 22 Ἐξεληθὼν δὲ οὐκ ἔῤῷδύνατο λαλῆσαι
 αὐτοῖς· καὶ ἐπέγνωσαν ὅτι ὀπτασίαν ἐώρακεν
 ἐν τῷ ναῶ· καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς,
 καὶ διέμενε κωφός. 23 Καὶ ἐγένετο, ὡς
 ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς λειτουργίας αὐτοῦ,
 ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.

24 Μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν
 †Ἐλισάβητ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν
 ἑαυτὴν μῆνας πέντε, λέγουσα 25 ὅτι Οὕτω μοι
 πεποίηκεν ὁ Κύριος ἐν ἡμέραις αἷς ἐπέϊδεν
 ἀφελεῖν * τὸ ὄνειδος μου ἐν ἀνθρώποις.

26 Ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ ἀπεστάλη ὁ
 ἄγγελος Γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ Θεοῦ εἰς πόλιν
 τῆς Γαλιλαίας, ἣ ὄνομα †Ναζαρέτ, 27 πρὸς
 παρθένον ὁμινηστευμένην ἀνδρὶ, ᾧ ὄνομα
 Ἰωσήφ, ἐξ οἴκου * Δαυίδ· καὶ τὸ ὄνομα τῆς
 παρθένου Μαριάμ. 28 Καὶ εἰσελθὼν † ὁ ἄγγελος

* 1:21 αυτον εν τω ναω | εν τω ναω αυτον CT † 1:22
 ηδυνατο | εδυνατο CT † 1:24 ελισαβητ | ελεισαβητ WH
 § 1:25 ο | — CT * 1:25 το | — CT † 1:26 υπο |
 απο CT † 1:26 ναζαρετ | ναζαρεθ NA SBL SCR § 1:27
 μεμνηστευμενην | εμνηστευμενην CT * 1:27 δαυιδ | δαβιδ
 HF TR | δαυειδ TH WH † 1:28 ο αγγελος | — CT

πρὸς αὐτὴν εἶπε, Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ, †εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ²⁹ Ἡ δὲ ῥιδοῦσα *διεταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ, καὶ διελογίζετο ποταπὸς εἶη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. ³⁰ Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος αὐτῇ, Μὴ φοβοῦ, Μαριάμ· εὗρες γὰρ χάριν παρὰ τῷ Θεῷ. ³¹ Καὶ ἰδοῦ, †συλλήψῃ ἐν γαστρὶ, καὶ τέξῃ υἴον, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. ³² Οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται· καὶ δώσει αὐτῷ Κύριος ὁ Θεὸς τὸν θρόνον †Δαυὶδ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ³³ καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰακώβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ οὐκ ἔσται τέλος. ³⁴ Εἶπε δὲ Μαριάμ πρὸς τὸν ἄγγελον, Πῶς ῥῆσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ *γινώσκω; ³⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος εἶπεν αὐτῇ, Πνεῦμα Ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σέ, καὶ δύναμις ὑψίστου ἐπισκιάσει σοι· διὸ καὶ τὸ †γεννώμενον ἅγιον κληθήσεται υἱὸς Θεοῦ. ³⁶ Καὶ ἰδοῦ, †Ἐλισάβετ ἡ ῥσυγγενὴς σου, καὶ αὐτὴ *συνειληφυῖα υἴον ἐν †γῆρει αὐτῆς· καὶ οὗτος μὴν ἔκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ καλουμένη

† 1:28 ευλογημενη συ εν γυναιξιν | — CT § 1:29 ιδουσα | — CT * 1:29 διεταραχθη επι τω λογω αυτου | επι τω λογω διεταραχθη CT † 1:31 συλληψη | συλληψη CT † 1:32 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § 1:34 εσται | εσται μοι ANT * 1:34 γινωσκω | γεινωσκω TH † 1:35 γεννωμενον | γεννωμενον εκ σου SCR † 1:36 ελισαβητ | ελεισαβητ WH § 1:36 συγγενης | συγγενις CT * 1:36 συνειληφεια | συνειληφεν CT † 1:36 γηρει | γηρα TR

στείρα. ³⁷ Ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ †τῷ Θεῷ πᾶν ῥῆμα. ³⁸ Εἶπε δὲ Μαριάμ, Ἰδού, ἡ δούλη Κυρίου· γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. Καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος.

³⁹ Ἀναστᾶσα δὲ Μαριάμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύθη εἰς τὴν Σόρεινὴν μετὰ σπουδῆς, εἰς πόλιν Ἰούδα, ⁴⁰ καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον Ζαχαρίου, καὶ ἠσπάσατο τὴν *Ἐλισάβετ. ⁴¹ Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσεν ἡ Ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς Μαρίας, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς· καὶ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου ἡ †Ἐλισάβετ, ⁴² καὶ ἀνεφώνησε Σφωνῆ μεγάλη, καὶ εἶπεν, Εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου. ⁴³ Καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ μήτηρ τοῦ Κυρίου μου πρὸς *με; ⁴⁴ Ἰδού γάρ, ὡς ἐγένετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου, ἐσκίρτησε τὸ βρέφος ἐν ἀγαλλιάσει ἐν τῇ κοιλίᾳ μου. ⁴⁵ Καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου.

⁴⁶ Καὶ εἶπε Μαριάμ,

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον,

† **1:37** τω θεω | του θεου CT § **1:39** ορεινην | ορινην WH

* **1:40** ελισταβητ | ελεισαβητ WH † **1:41** η ελισταβητ τον ασπασμον της μαριας | τον ασπασμον της μαριας η ελισταβητ NA SBL TH | τον ασπασμον της μαριας η ελεισαβητ WH

† **1:41** ελισταβητ | ελεισαβητ WH § **1:42** φωνη | κραυγη

CT * **1:43** με | εμε CT † **1:44** το βρεφος εν αγαλλιασει | εν αγαλλιασει το βρεφος CT TR

- 47 καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ
 Θεῷ τῷ σωτήρῳ μου.
- 48 Ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς
 δούλης αὐτοῦ.
 Ἴδου γάρ, ἀπὸ τοῦ νῦν μακαριοῦσί με
 πᾶσαι αἱ γενεαί.
- 49 Ὅτι ἐποίησέ μοι †μεγαλεῖα ὁ δυνατός,
 καὶ ἅγιον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.
- 50 Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς §γενεῶν
 τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.
- 51 Ἐποίησε κράτος ἐν βραχίονι αὐτοῦ·
 διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους διανοία
 καρδίας αὐτῶν.
- 52 Καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων,
 καὶ ὕψωσε ταπεινούς.
- 53 Πεινῶντας ἐνέπλησεν ἀγαθῶν,
 καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέστειλε κενούς.
- 54 Ἀντελάβετο Ἰσραὴλ παιδὸς αὐτοῦ,
 μνησθῆναι ἐλέους,
- 55 καθὼς ἐλάλησε πρὸς τοὺς πατέρας ἡμῶν,
 τῷ Ἀβραάμ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ *εἰς
 τὸν αἰῶνα.

56 Ἐμεινε δὲ Μαριὰμ σὺν αὐτῇ †ὡσεὶ μῆνας
 τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς.

57 Τῇ δὲ †Ἐλισάβετ ἐπλήσθη ὁ χρόνος τοῦ
 τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν. 58 Καὶ
 ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐτῆς

---

† 1:49 μεγαλεια | μεγαλα CT § 1:50 γενεων | και γενεας
 CT * 1:55 εις τον αιωνα | εως αιωνος PCK † 1:56 ωσει |
 ως CT † 1:57 ελισαβητ | ελεισαβητ WH

ὅτι ἐμεγάλυνε Κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ' αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. ⁵⁹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ὄγδοῃ ἡμέρᾳ, *ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παιδίον· καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ζαχαρίαν. ⁶⁰ Καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπεν, Οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται Ἰωάννης. ⁶¹ Καὶ †εἶπον πρὸς αὐτὴν ὅτι Οὐδεὶς ἐστὶν ἔν τῇ συγγενείᾳ σου ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ⁶² Ἐνένευον δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι *αὐτόν. ⁶³ Καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε, λέγων, Ἰωάννης †ἐστὶ ἡ τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἐθαύμασαν πάντες. ⁶⁴ Ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ παραχρῆμα καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλάλει εὐλογῶν τὸν Θεόν. ⁶⁵ Καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς· καὶ ἐν ὅλῃ τῇ *ὄρεινῃ τῆς Ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα. ⁶⁶ Καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες, Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται; †Καὶ χεῖρ Κυρίου ἦν μετ' αὐτοῦ.

⁶⁷ Καὶ Ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη Πνεύματος Ἁγίου, καὶ †προεφήτευσεν, λέγων,

---

§ 1:59 ογδοη ημερα | ημερα τη ογδοη CT * 1:59 ηλθον | ηλθαν WH † 1:60 ιωαννης | ιωαννης WH † 1:61 ειπον | ειπαν CT § 1:61 εν τη συγγενεια | εκ της συγγενειας CT * 1:62 αυτον | αυτο CT † 1:63 ιωαννης | ιωαννης WH † 1:63 εστι | εσται PCK § 1:63 το | — NA SBL WH * 1:65 ορεινη | ορινη WH † 1:66 και | και γαρ CT † 1:67 προφητευσεν | επροφητευσεν CT

- 68 Εὐλογητὸς Κύριος ὁ Θεὸς τοῦ Ἰσραὴλ,
ὅτι ἐπεσκέψατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ
λαῷ αὐτοῦ,
69 καὶ ἤγειρε κέρας σωτηρίας ἡμῖν
ἐν Στῶ οἴκῳ *Δαυὶδ †τοῦ παιδὸς αὐτοῦ—
70 καθὼς ἐλάλησε διὰ στόματος τῶν ἁγίων
‡τῶν ἀπ’ αἰῶνος προφητῶν αὐτοῦ—
71 σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν,
καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν Σμισούντων
ἡμᾶς·
72 ποιῆσαι ἔλεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν,
καὶ μνησθῆναι διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ,
73 ὄρκον ὃν ὤμοσε πρὸς Ἀβραὰμ τὸν πατέρα
ἡμῶν,
τοῦ δοῦναι ἡμῖν, ⁷⁴ ἀφόβως, ἐκ χειρὸς *τῶν
ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέντας,
λατρεύειν αὐτῷ ⁷⁵ ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ
ἐνώπιον αὐτοῦ †πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς ἡμῶν.
76 Καὶ ‡σύ, παιδίον, προφήτης ὑψίστου
κληθήσῃ·
προπορεύσῃ γὰρ Σπρὸ προσώπου Κυρίου
ἐτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ·
77 τοῦ δοῦναι γινῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ
ἐν ἀφέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν,
78 διὰ σπλάγχνα ἐλέους Θεοῦ ἡμῶν,

§ 1:69 τω | —CT * 1:69 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH
† 1:69 του | —CT ‡ 1:70 των | —CT § 1:71 μισουντων
| μεισουντων TH * 1:74 των εχθρων ημων | εχθρων CT
† 1:75 πασας τας ημερας της ζωης | πασαις ταις ημεραις CT
‡ 1:76 συ | συ δε CT § 1:76 προ προσωπου | ενωπιου CT

ἐν οἷς *ἐπεσκέψατο ἡμᾶς ἀνατολὴ ἐξ ὕψους,
 79 ἐπιφάναι τοῖς ἐν σκότει καὶ σκιᾷ θανάτου
 καθημένοις,
 τοῦ κατευθῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν
 εἰρήνης.

80 Τὸ δὲ παιδίον ἠὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο
 πνεύματι, καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις ἕως ἡμέρας
 ἀναδείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν Ἰσραήλ.

2

1 Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις,
 ἐξῆλθε δόγμα παρὰ Καίσαρος Αὐγούστου,
 ἀπογράφεσθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. 2 Αὕτη
 *ἡ ἀπογραφή πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος
 τῆς Συρίας Κυρηνίου. 3 Καὶ ἐπορεύοντο
 πάντες ἀπογράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν
 ἰδίαν πόλιν. 4 Ἀνέβη δὲ καὶ Ἰωσήφ ἀπὸ
 τῆς Γαλιλαίας, ἐκ πόλεως †Ναζαρέτ, εἰς τὴν
 Ἰουδαίαν, εἰς πόλιν §Δαυίδ, ἣτις καλεῖται
 Βηθλέεμ, διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ
 πατριᾶς *Δαυίδ, 5 ἀπογράψασθαι σὺν Μαριὰμ
 τῇ †μεμνηστευμένῃ αὐτῷ γυναικί, οὔσῃ
 †ἐγκύω. 6 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ,
 ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ τεκεῖν αὐτήν. 7 Καὶ

* 1:78 ἐπεσκεψατο | επισκεψεται CT * 2:2 η | — CT † 2:3
 ιδιαν | εαυτου CT † 2:4 ναζαρετ | ναζαρεθ NA SBL SCR
 § 2:4 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH * 2:4 δαυιδ |
 δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † 2:5 μεμνηστευμενη αυτω
 γυναικι | εμνηστευμενη αυτω CT † 2:5 εγκωω | ενκυω TH
 WH

ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον, καὶ ἔσπαργάνωσεν αὐτόν, καὶ ἀνέκλινεν αὐτὸν ἐν ὄστῃ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς τόπος ἐν τῷ καταλύματι.

⁸ Καὶ ποιμένες ἦσαν ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες καὶ φυλάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποίμνην αὐτῶν. ⁹ Καὶ *ἰδοῦ, ἄγγελος Κυρίου ἐπέστη αὐτοῖς, καὶ δόξα Κυρίου περιέλαμψεν αὐτούς· καὶ ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. ¹⁰ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἄγγελος, Μὴ φοβεῖσθε· ἰδοὺ γάρ, εὐαγγελίζομαι ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἣτις ἔσται παντὶ τῷ λαῷ· ¹¹ ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὃς ἐστὶ Χριστὸς Κύριος, ἐν πόλει †Δαυίδ. ¹² Καὶ τοῦτο ὑμῖν ‡τὸ σημεῖον· εὐρήσετε βρέφος ἔσπαργανωμένον, ὀκείμενον ἐν *φάτνῃ. ¹³ Καὶ †ἔξαίφνης ἐγένετο σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανοῦ, αἰνούντων τὸν Θεόν, καὶ λεγόντων,

¹⁴ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ,
καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη·
ἐν ἀνθρώποις ‡εὐδοκία.

¹⁵ Καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, ὁ καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ

§ 2:7 τη | — CT * 2:9 ιδου | — CT † 2:11 δαυιδ | δαβιδ
HF TR | δαυειδ TH WH ‡ 2:12 το | — WH § 2:12 κειμενον
| και κειμενον CT * 2:12 φατνη | τη φατνη TR † 2:13
εξαιφνης | εξεφνης WH ‡ 2:14 ευδοκια 98.8% | ευδοκιας CT
0.4% § 2:15 και οι ανθρωποι 97% | — CT 1.2%

ποιμένες *εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Διέλθωμεν δὴ ἕως Βηθλέεμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ γεγονός, ὃ ὁ Κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν.
 16 Καὶ ἦλθον σπεύσαντες, καὶ †άνευρον τὴν τε Μαριάμ καὶ τὸν Ἰωσήφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ φάτνῃ. 17 Ἴδόντες δὲ §διεγνώρισαν περὶ τοῦ ρήματος τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου τούτου.
 18 Καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων πρὸς αὐτούς. 19 Ἡ δὲ *Μαριάμ πάντα συνετήρει τὰ ρήματα ταῦτα, †συμβάλλουσα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς. 20 Καὶ †ὑπέστρεψαν οἱ ποιμένες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν Θεὸν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη πρὸς αὐτούς.

21 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν §ἡμέραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν *αὐτόν, καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ †συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν τῇ κοιλίᾳ.

22 Καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ καθαρισμοῦ †αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον §Μωσέως, ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς Ἱεροσόλυμα,

---

* 2:15 ειπον | ελαλουν CT † 2:16 ηλθον | ηλθαν CT † 2:16 ανευρον | ανευραν NA SBL WH § 2:17 διεγνωρισαν | εγνωρισαν CT * 2:19 μαριαμ | μαρια SBL TH WH † 2:19 συμβαλλουσα | συνβαλλουσα WH † 2:20 υπεστρεψαν | επεστρεψαν TR § 2:21 ημεραι | αι ημεραι ANT * 2:21 αυτον | το παιδιον ANT TR † 2:21 συλληφθηναι | συλλημφθηναι CT † 2:22 αυτων | αυτης SCR § 2:22 μωσεως | μωσεως ANT CT

παραστήσαι τῷ Κυρίῳ—²³ καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ Κυρίου ὅτι Πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν ἅγιον τῷ Κυρίῳ κληθήσεται—²⁴ καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ τὸ εἰρημένον ἐν *νόμῳ Κυρίου, Ζεῦγος τρυγόνων ἢ δύο ἕνεοσσούς περιστερῶν.

²⁵ Καὶ ἰδοῦ, †ἦν ἄνθρωπος ἐν Σῆρουσαλήμ, ὃ ὄνομα *Συμεών, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ, καὶ Πνεῦμα †ἦν Ἅγιον ἐπ' αὐτόν. ²⁶ Καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον πρὶν †ἢ ἴδῃ τὸν Χριστὸν Κυρίου. ²⁷ Καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὸ ἱερόν· καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γονεῖς τὸ παιδίον Ἰησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κατὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, ²⁸ καὶ αὐτὸς ἐδέξατο ἑαυτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας *αὐτοῦ, καὶ εὐλόγησε τὸν Θεόν, καὶ εἶπε,

²⁹ Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ ῥῆμά σου, ἐν εἰρήνῃ·

³⁰ ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ³¹ ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν·

---

* 2:24 νομῳ | τω νομῳ CT † 2:24 νεοσσους | νοσσους CT
 † 2:25 ην ανθρωπος | ανθρωπος ην CT § 2:25 ιερουσαλημ
 | ιεροσολυμοις ANT * 2:25 συμεων | σιμεων SCR † 2:25
 ην αγιον | αγιον ην TR † 2:26 η | η αν NA SBL WH | αν TH
 § 2:28 αυτο | αυτον ANT * 2:28 αυτου | — CT

³² φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν,
καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.

³³ Καὶ ἦν Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐτοῦ. ³⁴ Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς †Συμεών, καὶ εἶπε πρὸς Μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ, Ἰδού, οὗτος κεῖται εἰς πῶσιν καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ εἰς σημεῖον ἀντιλεγόμενον· ³⁵ καὶ σοῦ ἡδὲ αὐτῆς τὴν ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία· ὅπως ἂν ἀποκαλυφθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί.

³⁶ Καὶ ἦν Ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ Φανουήλ, ἐκ φυλῆς Ἀσήρ—αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς, ζήσασα *ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἐπτὰ ἀπὸ τῆς Ἰπαρθενίας αὐτῆς, ³⁷ καὶ †αὕτη χήρα ἡδὲ ἐτῶν ὀγδοήκοντα τεσσάρων—ἡ οὐκ ἀφίστατο *ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νηστεύσασα καὶ δεήσασα λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν. ³⁸ Καὶ †αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστάσασα ἀνωμολογεῖτο τῷ †Κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς προσδεχομένοις λύτρωσιν ἑν Ἰερουσαλήμ.

---

† 2:33 ιωσηφ και η μητηρ αυτου 96.1% | ο πατηρ αυτου και η μητηρ CT 0.5% † 2:34 συμεων | σιμεων SCR § 2:35 δε | — WH * 2:36 ετη μετα ανδρος | μετα ανδρος ετη CT † 2:36 παρθενιας | παρθενειας TH † 2:37 αυτη | αυτη ANT CT HF PCK § 2:37 ως | εως CT * 2:37 απο | — CT † 2:38 αυτη | — CT † 2:38 κυριω | θεω CT § 2:38 εν | — CT

39 Καὶ ὡς ἐτέλεσαν *ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον Κυρίου, †υπέστρεψαν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, εἰς †τὴν πόλιν Σέαυτῶν *Ναζαρέτ. 40 Τὸ δὲ παιδίον ἠῤῥξανε, καὶ ἐκραταιοῦτο †πνεύματι, πληρούμενον †σοφίας· καὶ χάρις Θεοῦ ἦν ἐπ' Σαυτό.

41 Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς Ἱερουσαλήμ τῇ ἑορτῇ τοῦ Πάσχα. 42 Καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, *ἀναβάντων αὐτῶν †εἰς Ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορτῆς, 43 καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτούς, ὑπέμεινεν Ἰησοῦς ὁ παῖς ἐν Ἱερουσαλήμ· καὶ οὐκ †ἔγνω Ἰωσήφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ. 44 νομίσαντες δὲ αὐτὸν Σέν τῇ συνοδίᾳ εἶναι, ἤλθον ἡμέρας ὁδόν, καὶ ἀνεζήτησαν αὐτὸν ἐν τοῖς *συγγενέσι καὶ †ἐν τοῖς γνωστοῖς. 45 καὶ μὴ εὐρόντες †αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, Σζητοῦντες αὐτόν. 46 Καὶ ἐγένετο, *μεθ' ἡμέρας τρεῖς εὔρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καθεζόμενον ἐν μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν, καὶ

* 2:39 απαντα | παντα CT † 2:39 υπεστρεψαν | επεστρεψαν CT † 2:39 την | — CT § 2:39 εαυτῶν | αὐτῶν TR * 2:39 ναζαρετ | ναζαρεθ NA SBL SCR TH † 2:40 πνευματι | — CT † 2:40 σοφιας | σοφια CT § 2:40 αυτο | αυτω PCK * 2:42 αναβαντων | αναβαινοντων CT † 2:42 εις ιεροσολυμα | — CT † 2:43 εγνω ιωσηφ και η μητηρ | εγνωσαν οι γονεις CT § 2:44 εν τη συνοδια ειναι | ειναι εν τη συνοδια CT * 2:44 συγγενει | συγγενευσι CT † 2:44 εν | — CT † 2:45 αυτον | — CT § 2:45 ζητουντες | αναζητουντες CT * 2:46 μεθ | μετα CT

ἐπερωτῶντα αὐτούς. ⁴⁷ Ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀποκρίσεσιν αὐτοῦ. ⁴⁸ Καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγησαν· καὶ †πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε, Τέκνον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; Ἴδού, ὁ πατήρ σου †κἀγὼ ὀδυνώμενοι §ἐζητοῦμέν σε. ⁴⁹ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί ὅτι ἐζητεῖτέ με; Οὐκ ἤδειτε ὅτι ἐν τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; ⁵⁰ Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. ⁵¹ Καὶ κατέβη μετ' αὐτῶν, καὶ ἦλθεν εἰς *Ναζαρέτ· καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. Καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ διετήρει πάντα τὰ ῥήματα †ταῦτα ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς.

⁵² Καὶ Ἰησοῦς προέκοπτε †σοφία καὶ ἡλικία, καὶ χάριτι παρὰ Θεῶ καὶ ἀνθρώποις.

3

¹ Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαίδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας Τιβερίου Καίσαρος, ἡγεμονεύοντος Ποντίου *Πιλάτου τῆς Ἰουδαίας, καὶ †τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου, Φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ †τετραρχοῦντος τῆς Ἰτουραίας καὶ Τραχωνίτιδος χώρας, καὶ Λυσανίου τῆς

† 2:48 προς αυτον η μητηρ αυτου ειπε | ειπε προς αυτον η μητηρ αυτου CT † 2:48 καγω | και εγω SBL WH § 2:48 εξητουμεν | ζητουμεν WH * 2:51 ναζαρετ | ναζαρεθ NA SBL SCR TH † 2:51 ταυτα | — NA TH WH † 2:52 σοφια | εν τη σοφια NA | τη σοφια WH * 3:1 πιλατου | πειλατου TH WH † 3:1 τετραρχουντος | τετρααρχουντος NA SBL WH † 3:1 τετραρχουντος | τετρααρχουντος NA SBL WH

§Αβιληνῆς *τετραρχοῦντος, ² †ἐπὶ ‡ἀρχιερέως Ἄννα καὶ Καϊάφα, ἐγένετο ῥῆμα Θεοῦ ἐπὶ Σῆϊωάννην τὸν *Ζαχαρίου υἱὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ. ³ Καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν †τὴν περίχωρον τοῦ Ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν· ⁴ ὡς γέγραπται ἐν βίβλῳ λόγων Ἡσαΐου τοῦ προφήτου, ‡λέγοντος,

Φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ,

Ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου·

εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.

⁵ Πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται,

καὶ πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται·

καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς Σεύθειαν,

καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας·

⁶ καὶ ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ Θεοῦ.

⁷ Ἐλεγεν οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ, Γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ⁸ Ποιήσατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας· καὶ μὴ ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Πατέρα ἔχομεν τὸν Ἀβραάμ· λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι δύναται ὁ Θεὸς ἐκ τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ Ἀβραάμ. ⁹ Ἦδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ρίζαν τῶν δένδρων κεῖται· πᾶν οὖν

§ 3:1 αβιληνης | αβειληνης WH * 3:1 τετραρχουντος | τετραρχουντος NA SBL WH † 3:2 επι | επ ANT TR ‡ 3:2 αρχιερεως | αρχιερων TR § 3:2 ιωαννην | ιωαννην WH * 3:2 ζαχαριου | του ζαχαριου TR † 3:3 την | — SBL TH WH ‡ 3:4 λεγοντος | — CT § 3:5 ευθειαν | ευθειας WH

δένδρον μὴ ποιῶν καρπὸν καλὸν ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται.

¹⁰ Καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν οἱ ὄχλοι λέγοντες, Τί οὖν *ποιήσομεν; ¹¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ἔλεγεν αὐτοῖς, Ὁ ἔχων δύο χιτῶνας μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι· καὶ ὁ ἔχων βρώματα ὁμοίως ποιεῖτω. ¹² Ἦλθον δὲ καὶ τελῶνας †βαπτισθῆναι, καὶ ᾤκνουν πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, τί *ποιήσομεν; ¹³ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσσετε. ¹⁴ Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι, λέγοντες, †Καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; Καὶ εἶπε †πρὸς αὐτούς, Μηδένα §διασεῖσητε, μηδὲ συκοφαντήσητε· καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν.

¹⁵ Προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων πάντων ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ *Ἰωάννου, μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστός, ¹⁶ ἀπεκρίνατο τὸ Ἰωάννης, ἅπασιν λέγων, Ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς· ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἰκανὸς λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ· αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ καὶ

---

* **3:10** ποιησομεν | ποιησωμεν CT HF † **3:11** λεγει | ελεγεν CT † **3:12** βαπτισθηναι | βαπτισθηναι υπ αυτου PCK § **3:12** ειπον | ειπαν NA SBL WH * **3:12** ποιησομεν | ποιησωμεν CT HF † **3:14** και ημεις τι ποιησομεν | και ημεις τι ποιησωμεν HF | τι ποιησωμεν και ημεις CT † **3:14** προς αυτους | αυτοις CT § **3:14** διασεισητε μηδε συκοφαντησητε | συκοφαντησητε μηδε διασεισητε ANT * **3:15** ιωαννου | ιωαννου WH † **3:16** ο ιωαννης απασι λεγων | λεγων πασιν ο ιωαννης NA SBL TH | λεγων πασιν ο ιωαννης WH

πυρί· ¹⁷ οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, †καὶ διακαθαριεῖ τὴν ἄλωνα αὐτοῦ, καὶ συναξει τὸν σῖτον εἰς τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύσει πυρὶ ἀσβέστῳ.

¹⁸ Πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα παρακαλῶν εὐηγγελίζετο ὁ τὸν λαόν· ¹⁹ ὁ δὲ Ἡρώδης ὁ *τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ’ αὐτοῦ περὶ Ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς †τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων ὧν ἐποίησε πονηρῶν ὁ Ἡρώδης, ²⁰ προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, †καὶ κατέκλεισε τὸν Σῆϊωάννην ἐν *τῇ φυλακῇ.

²¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαόν, καὶ Ἰησοῦ βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου, ἀνεωχθῆναι τὸν οὐρανόν, ²² καὶ καταβῆναι τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῶ εἶδει †ὡσεὶ περιστερὰν ἐπ’ αὐτόν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι, †λέγουσαν, Σὺ εἶ ὁ υἱὸς μου ὁ ἀγαπητός, ἐν σοὶ θευδόκησα.

²³ Καὶ αὐτὸς ἦν *ὁ Ἰησοῦς †ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος, ὧν—†ὡς ἐνομιζετο— υἱὸς Ἰωσήφ, τοῦ Σῆλίου, ²⁴ τοῦ *Ματθάτ, τοῦ

† **3:17** και διακαθαριει ... συναξει | διακαθαραι ... συναγαγειν
 CT § **3:18** τον λαον | τω λαω PCK * **3:19** τετραρχης
 | τετρααρχης NA SBL WH † **3:19** του | φιλιππου του TR
 † **3:20** και | — TH WH § **3:20** ιωαννην | ιωαννη WH * **3:20**
 τη | — CT † **3:22** ωσει | ως CT † **3:22** λεγουσαν | —
 CT § **3:22** ευδοκησα | ηυδοκησα TR * **3:23** ο | — CT
 † **3:23** ωσει ετων τριακοντα αρχομενος | αρχομενος ωσει
 ετων τριακοντα CT † **3:23** ως ενομιζετο υιος | υιος ως
 ενομιζετο CT § **3:23** ήλι | ήλει PCK TH | ήλι NA SBL TR
 | ήλει WH * **3:24** ματθατ | ματθαν ANT PCK | μαθθατ NA
 SBL

†Λευί, τοῦ †Μελχί, τοῦ §Ίαννά, τοῦ Ἰωσήφ,
 25 τοῦ Ματταθίου, τοῦ Ἀμός, τοῦ Ναούμ,
 τοῦ *Ἐσλί, τοῦ Ναγγαί, 26 τοῦ Μαάθ, τοῦ
 Ματταθίου, τοῦ †Σεμεί, τοῦ †Ἰωσήφ, τοῦ
 §Ίούδα, 27 τοῦ *Ἰωανάν, τοῦ Ῥησά, τοῦ
 Ζοροβάβελ, τοῦ Σαλαθιήλ, τοῦ †Νηρί, 28 τοῦ
 †Μελχί, τοῦ §Αδδί, τοῦ Κωσάμ, τοῦ *Ἐλμωδάμ,
 τοῦ Ἦρ, 29 τοῦ †Ἰωσή, τοῦ Ἐλιέζερ, τοῦ
 †Ἰωρείμ, τοῦ §Ματθάτ, τοῦ *Λευί, 30 τοῦ
 †Συμεών, τοῦ Ἰούδα, τοῦ Ἰωσήφ, τοῦ †Ἰωανάν,
 τοῦ §Ἐλιακείμ, 31 τοῦ Μελεᾶ, τοῦ *Μαϊνάν,
 τοῦ Ματταθά, τοῦ †Ναθάν, τοῦ †Δαυίδ, 32 τοῦ
 Ἰεσσαί, τοῦ §Ωβήδ, τοῦ *Βοόζ, τοῦ †Σαλμών,
 τοῦ Ναασσών, 33 τοῦ †Ἀμιναδάβ, τοῦ §Ἀράμ,

† 3:24 λειυ | λειυι TH WH † 3:24 μελχι | μελχει TH WH
 § 3:24 ιαννα | ιωαννα ANT | ιανναι CT * 3:25 εσλι | εσλιμ
 ANT | εσλει TH WH † 3:26 σεμει | σεμει BYZ HF | σεμευ
 ANT | σεμειν NA SBL | σεμειν TH WH † 3:26 ιωσηφ | ιωσηχ
 ANT CT § 3:26 ιουδα | ιωδα ANT CT * 3:27 ιωαναν |
 ιωαννα BYZ TR | ιωανναν ANT PCK † 3:27 νηρι | νηρει TH
 WH † 3:28 μελχι | μελχει TH WH § 3:28 αδδι | αδδει TH
 WH * 3:28 ελμωδαμ | ελμαδαμ CT † 3:29 ιωση | ιησου
 CT † 3:29 ιωρειμ | ιωριμ NA SBL § 3:29 ματθατ | μαθατ
 CT * 3:29 λειυ | λειυι TH WH † 3:30 συμεων | σιμεων SCR
 † 3:30 ιωαναν | ιωναμ CT PCK | ιωνα ANT § 3:30 ελιακειμ
 | ελιακιμ NA SBL * 3:31 μαιναν | μεναμ SCR | μεννα CT
 † 3:31 ναθαν | ναθαμ CT † 3:31 δαυιδ | δαβιδ HF TR |
 δαυειδ TH WH § 3:32 ωβηδ | ιωβηδ NA TH | ιωβηλ SBL WH
 * 3:32 βοοζ | βοος CT † 3:32 σαλμων | σαλα CT † 3:33
 αμιναδαβ | αμιναδαβ του αδμιν NA SBL | αμιναδαβ του αδμειν
 TH | αδμειν WH § 3:33 αραμ | αραμ του ιωραμ ANT BYZ HF
 PCK | αρυι NA SBL | αρυει TH WH

τοῦ *Ἐσρώμ, τοῦ Φαρές, τοῦ Ἰούδα, ³⁴ τοῦ Ἰακώβ, τοῦ Ἰσαάκ, τοῦ Ἀβραάμ, τοῦ †Θάρα, τοῦ Ναχώρ, ³⁵ τοῦ †Σερούχ, τοῦ §Ραγαῦ, τοῦ *Φάλεγ, τοῦ Ἐβέρ, τοῦ Σαλά, ³⁶ τοῦ †Καϊνάν, τοῦ Ἀρφαξάδ, τοῦ Σήμ, τοῦ Νῶε, τοῦ Λάμεχ, ³⁷ τοῦ Μαθουσάλα, τοῦ Ἐνώχ, τοῦ †Ἰαρέδ, τοῦ Μαλελεήλ, τοῦ §Καϊνάν, ³⁸ τοῦ Ἐνώς, τοῦ Σήθ, τοῦ Ἀδάμ, τοῦ Θεοῦ.

4

¹ Ἰησοῦς δὲ *Πνεύματος Ἁγίου πλήρης ὑπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι †εἰς τὴν ἔρημον, ² ἡμέρας †τεσσαράκοντα πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ διαβόλου. Καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις· καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν, §ὑστερον ἐπέινασε. ³ *Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἶπε τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα γένηται ἄρτος. ⁴ Καὶ ἀπεκρίθη †Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, †λέγων, Γέγραπται ὅτι Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται §ἄνθρωπος,

* 3:33 εσρωμ | εσρων WH † 3:34 θαρα | θαρρα BYZ HF PCK † 3:35 σερουχ | σαρουχ TR § 3:35 ραγαυ | ραγαβ PCK * 3:35 φαλεγ | φαλεκ ANT BYZ CT PCK TR † 3:36 καιναν | καιναμ CT † 3:37 ιαρεδ | ιαρετ CT § 3:37 καιναν | καιναμ NA SBL WH * 4:1 πνευματος αγιου πληρης | πληρης πνευματος αγιου ANT CT PCK † 4:1 εις την ερημον | εν τη ερημω CT † 4:2 τεσσαρακοντα | τεσσερακοντα CT § 4:2 υστερον | — CT * 4:3 και ειπεν | ειπε δε CT † 4:4 ιησους προς αυτον | ο ιησους προς αυτον ANT | προς αυτον ο ιησους CT † 4:4 λεγων | — CT § 4:4 ανθρωπος | ο ανθρωπος BYZ CT TR

* ἄλλ' ἐπὶ παντὶ ῥήματι Θεοῦ. ⁵ Καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν τὸ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου. ⁶ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ διάβολος, Σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἅπασαν καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν· ὅτι ἐμοὶ παραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. ⁷ Σὺ οὖν ἐὰν προσκυνήσης ἐνώπιον Σέμου, ἔσται σοῦ ἡ πᾶσα. ⁸ Καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Σὺ ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ· γέγραπται,

† Προσκυνήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου,
καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις.

⁹ † Καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱεροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν ἐντεῦθεν κάτω. ¹⁰ γέγραπται γὰρ ὅτι

Τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ,
τοῦ διαφυλάξαι σε·

* **4:4** ἀλλ ἐπὶ παντὶ ῥήματι θεοῦ 89.7% | ἀλλ ἐπὶ παντὶ ῥήματι εκπορευομένου δια στοματος θεοῦ ANT 7.2% | — CT 0.4% † **4:5** ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν | — CT † **4:6** εἰαν | αν SBL TH WH § **4:7** ἐμου | μου ANT TR * **4:7** σοῦ | σοὶ PCK † **4:7** πᾶσα | παντὰ TR † **4:8** αὐτῷ εἶπεν ὁ ἰησοῦς | ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ NA SBL WH § **4:8** ὑπάγε ὀπίσω μου σατανα | — CT * **4:8** γεγραπται | γεγραπται γὰρ ANT TR † **4:8** προσκυνήσεις κύριον τὸν θεὸν σου | κύριον τὸν θεὸν σου προσκυνήσεις ANT CT † **4:9** καὶ ἤγαγεν | ἤγαγε δε CT § **4:9** ἱερουσαλήμ | ἱεροσολύμα ANT * **4:9** αὐτὸν | — CT † **4:9** υἱὸς | ὁ υἱὸς TR

11 †καί,

Ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε,
μήποτε προσκόψης πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.

12 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς ὅτι Εἴρηται, Οὐκ ἐκπειράσεις Κύριον τὸν Θεόν σου. 13 Καὶ συντελέσας πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ’ αὐτοῦ ἄχρι καιροῦ.

14 Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν Γαλιλαίαν· καὶ φήμη ἐξῆλθε καθ’ ὅλης τῆς περιχώρου περὶ αὐτοῦ.

15 Καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων.

16 Καὶ ἦλθεν εἰς Στήν *Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος· καὶ εἰσῆλθε, κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέστη ἀναγνῶναι. 17 Καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον †Ἡσαίου τοῦ προφήτου. Καὶ †ἀναπτύξας τὸ βιβλίον, εὔρε τὸν τόπον οὗ ἦν γεγραμμένον,

18 Πνεῦμα Κυρίου ἐπ’ ἐμέ,
οὗ θεῖνεκεν ἔχρισέ με
*εὐαγγελισασθαι πτωχοῖς·

† 4:11 και | και οτι ANT CT TR § 4:16 την | — CT * 4:16
ναζαρετ | ναζαρεθ SCR | ναζαρα CT † 4:17 ησαιου του
προφητου | του προφητου ησαιου CT † 4:17 αναπτυξας
| ανοιξας WH § 4:18 εινεκεν | ενεκεν TR * 4:18
ευαγγελισασθαι | ευαγγελιζεσθαι TR

ἀπέσταλκέ με ἵάσασθαι τοὺς
 συντετριμμένους τὴν καρδίαν·
 κηρύξαι αἰχμαλώτοις ἄφεςιν,
 καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,
 ἀποστεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει,
¹⁹ κηρύξαι ἐνιαυτὸν Κυρίου δεκτόν.

²⁰ Καὶ πτύξας τὸ βιβλίον, ἀποδοὺς τῷ
 ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε· καὶ πάντων †ἐν τῇ
 συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζοντες
 αὐτῷ. ²¹ Ἦρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς ὅτι
 Σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς
 ὠσὶν ὑμῶν. ²² Καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ,
 καὶ ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος
 τοῖς ἐκπορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ,
 καὶ ἔλεγον, Ἢ οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ;
²³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Πάντως ἐρεῖτέ μοι
 τὴν παραβολὴν ταύτην, Ἰατρέ, θεράπευσον
 σεαυτὸν· ὅσα ἠκούσαμεν γενόμενα *ἐν τῇ
 †Καπερναούμ, ποίησον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι
 σου. ²⁴ Εἶπε δέ, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς
 προφήτης δεκτός ἐστιν ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ.
²⁵ Ἐπ’ ἀληθείας δὲ λέγω ὑμῖν, πολλὰ χῆραι
 ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις †Ἡλίου ἐν τῷ Ἰσραήλ,
 ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἄνω ἐπὶ ἔτη τρία καὶ

† 4:18 ἵασασθαι τοὺς συντετριμμένους τὴν καρδίαν | — CT

† 4:20 ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ | οἱ ὀφθαλμοὶ ἐν τῇ
 συναγωγῇ CT § 4:22 οὐχ οὗτος ἐστιν ὁ υἱὸς Ἰωσήφ | οὐχι
 υἱὸς ἐστιν Ἰωσήφ οὗτος CT * 4:23 ἐν τῇ | εἰς τὴν CT † 4:23

καπερναοὺμ | καφαρναοὺμ CT † 4:25 ἡλίου | ἡλείου WH
 § 4:25 ἐπὶ | — WH

μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο *λιμὸς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν· ²⁶ καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν ἐπέμφθη Ἕλλησις, εἰ μὴ εἰς †Σάρεπτα τῆς §Σιδῶνος πρὸς γυναιῖκα χήραν. ²⁷ Καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦσαν *ἐπὶ Ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ Ἰσραήλ· καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ †Νεεμὰν ὁ Σύρος. ²⁸ Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα, ²⁹ καὶ ἀναστάντες ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἕως †ὄφρου τοῦ ὄρου ἐφ' οὗ ἡ πόλις §αὐτῶν ὠκοδόμητο, *εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐτόν. ³⁰ Αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπορεύετο.

³¹ Καὶ κατήλθεν εἰς †Καπερναοὺμ πόλιν τῆς Γαλιλαίας· καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς σάββασι. ³² Καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. ³³ Καὶ ἐν τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος ἔχων πνεῦμα δαιμονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ, ³⁴ †λέγων, Ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοί, Ἰησοῦ Ναζαρηνέ; Ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; Οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ Θεοῦ. ³⁵ Καὶ ἐπέτιμησεν

* 4:25 λιμος | λειμος TH † 4:26 ηλιας | ηλειας TH WH
 † 4:26 σαρεπτα | σαραπτα ANT § 4:26 σιδωνος | σιδωνιας
 ANT CT * 4:27 επι ελισσαιου του προφητου εν τω ισραηλ |
 επι ελισσαιου του προφητου εν τω ισραηλ ANT | εν τω ισραηλ
 επι ελισσαιου του προφητου CT † 4:27 νεεμαν | ναιμαν CT
 † 4:29 οφρουσ | της οφρουσ TR § 4:29 αυτων ωκοδομητο
 | ωκοδομητο αυτων CT * 4:29 εις το | ωστε CT † 4:31
 καπερναουμ | καφαρναουμ CT † 4:34 λεγων | — CT

αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, λέγων, Φιμώθητι, καὶ ἔξελθε
 ἄξυ αὐτοῦ. Καὶ ῥίψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον
 εἰς *μέσον ἔξῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν
 αὐτόν. ³⁶ Καὶ ἐγένετο θάμβος ἐπὶ πάντας,
 καὶ συνελάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, Τίς
 ὁ λόγος οὗτος, ὅτι ἐν ἐξουσία καὶ δυνάμει
 ἐπιτάσσει τοῖς ἀκαθάρτοις πνεύμασι, καὶ
 ἐξέρχονται; ³⁷ Καὶ ἐξεπορεύετο ἡχος περὶ
 αὐτοῦ εἰς πάντα τόπον τῆς περιχώρου.

³⁸ Ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς, εἰσῆλθεν
 εἰς τὴν οἰκίαν Σίμωνος· †πενθερὰ δὲ τοῦ
 Σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρετῷ μεγάλῳ·
 καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐτῆς. ³⁹ Καὶ
 ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε τῷ πυρετῷ,
 καὶ ἀφῆκεν αὐτήν· παραχρῆμα δὲ ἀναστᾶσα
 διηκόνει αὐτοῖς.

⁴⁰ Δύνοντος δὲ τοῦ ἡλίου, ἅπαντες ὅσοι
 εἶχον ἀσθενοῦντας νόσοις ποικίλαις ἤγαγον
 αὐτοὺς πρὸς αὐτόν· ὁ δὲ ἐνὶ ἐκάστῳ αὐτῶν
 τὰς χεῖρας *ἐπιθεὶς †ἐθεράπευσεν αὐτούς.
⁴¹ Ἐξήρχετο δὲ καὶ δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν,
 †κράζοντα καὶ λέγοντα ὅτι Σὺ εἶ ὁ Χριστὸς
 ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἐπιτιμῶν οὐκ εἶα αὐτὰ
 λαλεῖν, ὅτι ἤδεισαν τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι.

§ 4:35 εξ | απ CT * 4:35 μεσον | το μεσον ANT CT TR
 † 4:38 εκ | απο CT † 4:38 πενθερα | η πενθερα TR § 4:40
 παντες | απαντες NA SBL WH * 4:40 επιθεις | επιτιθεις ANT
 CT † 4:40 εθεραπευσεν | εθεραπευεν CT † 4:41 κραζοντα
 | κραυγαζοντα ANT BYZ NA SBL § 4:41 ο χριστος | — CT

42 Γενομένης δὲ ἡμέρας, ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ οἱ ὄχλοι *ἐπεζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐτοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτόν τοῦ μὴ πορεύεσθαι ἀπ’ αὐτῶν. 43 Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς ὅτι Καὶ ταῖς ἐτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· ὅτι τρεῖς τοῦτο †ἀπέσταλμαι. 44 Καὶ ἦν κηρύσσων §ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῆς Γαλιλαίας.

5

1 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄχλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ *τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἐστῶς †παρὰ τὴν λίμνην †Γενησαρέτ· 2 καὶ εἶδε §δύο πλοῖα ἐστῶτα παρὰ τὴν λίμνην· οἱ δὲ *ἀλιεῖς †ἀποβάντες ἀπ’ αὐτῶν †ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. 3 Ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν τῶν πλοίων, ὃ ἦν §τοῦ Σίμωνος, ἠρώτησεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. *Καὶ καθίσας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. 4 Ὡς δὲ ἐπαύσατο

* 4:42 επεζητουν | εζητουν PCK TR † 4:43 εις | επι CT † 4:43 απεσταλμαι | απεσταλην CT § 4:44 εν ταις συναγωγαις της γαλιλαιας 92.8% | εις τας συναγωγας της ιουδαιας CT 0.8% | εις τας συναγωγας της γαλιλαιας ANT 0.7% * 5:1 του | και CT † 5:1 παρα | περι PCK † 5:1 γεννησαρετ | γενησαρετ PCK § 5:2 δυο πλοια | πλοια δυο WH * 5:2 αλιεις | αλειεις TH WH † 5:2 αποβαντες απ αυτων | απ αυτων αποβαντες CT † 5:2 απεπλυναν | επλυνου CT § 5:3 του | — CT * 5:3 και καθισας εδιδασκεν εκ του πλοιου | καθισας δε εκ του πλοιου εδιδασκε CT

λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα, Ἐπανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δίκτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. ⁵ Καὶ ἀποκριθεὶς τὸ Σίμων εἶπεν ἑαυτῷ, Ἐπιστάτα, δι' ὅλης Στιῆς νυκτὸς κοπιάσαντες οὐδὲν ἐλάβομεν· ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί σου χαλάσω *τὸ δίκτυον. ⁶ Καὶ τοῦτο ποιήσαντες, συνέκλεισαν ἑπληθὸς ἰχθύων πολὺ· διερρήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν· ⁷ καὶ κατένευσαν τοῖς μετόχοις *τοῖς ἐν τῷ ἐτέρῳ πλοίῳ, τοῦ ἐλθόντος συλλαβέσθαι αὐτοῖς· καὶ ἤλθον καὶ ἔπλησαν ἀμφοτέρα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζεσθαι αὐτά. ⁸ Ἴδὼν δὲ Σίμων Πέτρος προσέπεσε τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ, λέγων, Ἐξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἀμαρτωλὸς εἰμι, Κύριε. ⁹ Θάμβος γὰρ περιέσχεν αὐτὸν καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ, ἐπὶ τῇ ἄγρα τῶν ἰχθύων ἧ συνέλαβον· ¹⁰ ὁμοίως δὲ καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην, υἱοὺς Ζεβεδαίου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ Σίμωνι. Καὶ εἶπε πρὸς τὸν Σίμωνα τὸ Ἰησοῦς, Μὴ φοβοῦ· ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. ¹¹ Καὶ καταγαγόντες τὰ πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἑἴπαντα, ἠκολούθησαν αὐτῷ.

---

† 5:5 ο | — CT ‡ 5:5 αυτω | — CT § 5:5 της | — CT * 5:5 το δικτυον | τα δικτυα CT † 5:6 πληθος ιχθυων | ιχθυων πληθος TR ‡ 5:6 διερρηγνυτο | διερρησσετο NA SBL TH | διερησσετο WH § 5:6 το δικτυον | τα δικτυα CT * 5:7 τοις | — CT † 5:7 ηλθον | ηλθαν WH ‡ 5:8 ιησου | του ιησου TR § 5:9 η | ων NA SBL WH * 5:10 ιωαννην | ιωανην WH † 5:10 ο | — WH ‡ 5:11 απαντα | παντα CT

12 Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ πλήρης λέπρας· ὁ καὶ ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν, πεσὼν ἐπὶ πρόσωπον, ἐδεήθη αὐτοῦ, λέγων, Κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθάρισαι. 13 Καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα ἤψατο αὐτοῦ, *εἰπὼν, Θέλω, καθάρισθαι. Καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ. 14 Καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ μηδενὶ εἰπεῖν· ἄλλα ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου, καθὼς προσέταξε Ἰωάννης, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. 15 Διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐτοῦ· καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ θεραπεύεσθαι *ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν αὐτῶν. 16 Αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρήμοις καὶ προσευχόμενος.

17 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων· καὶ ἦσαν καθήμενοι Φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκαλοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς Γαλιλαίας καὶ Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ· καὶ δύναμις Κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι ταῦτους. 18 Καὶ ἰδοῦ, ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν καὶ ἰθεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ· 19 καὶ

§ 5:12 και ιδων | ιδων δε NA WH * 5:13 ειπων | λεγων
 NA TH WH † 5:14 αλλα | αλλ NA²⁸ ‡ 5:14 προσενεγκε |
 προσενεγκαι PCK § 5:14 μωσης | μωυσης ANT CT * 5:15
 υπ αυτου | — CT † 5:17 αυτους 98.4% | αυτον CT 0.9%
 ‡ 5:18 κλινης | κλεινης TH § 5:18 θειναι | θειναι αυτον
 NA WH

μη εϋρόντες *ποιας εισενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ ἴκλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ.

²⁰ Καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν †αὐτῷ, Ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου.

²¹ Καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, λέγοντες, Τίς ἐστὶν οὗτος ὃς λαλεῖ βλασφημίας; Τίς δύναται δάφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ ὁ μόνος ὁ Θεός; ²² Ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ²³ Τί ἐστὶν εὐκοπώτερον, εἰπεῖν, Ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, *Ἐγχειρα καὶ περιπάτει; ²⁴ Ἴνα δὲ εἰδῆτε ὅτι †ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας—εἶπε τῷ παραλελυμένῳ—Σοὶ λέγω, †ἐγχειρα, καὶ ἄρας τὸ δκλινιδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου.

²⁵ Καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' *ὃ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν αὐτοῦ, δοξάζων τὸν Θεόν. ²⁶ Καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες ὅτι †Εἶδομεν

* 5:19 ποιας | πως PCK | δια ποιας TR † 5:19 κλινιδιω | κλεινιδιω TH † 5:20 αυτω | — CT § 5:21 αφιεναι αμαρτιας | αμαρτιας αφειναι CT * 5:23 εχειραι | εχειρε ANT CT † 5:24 εξουσιαν εχει ο υιος του ανθρωπου | ο υιος του ανθρωπου εξουσιαν εχει CT † 5:24 εχειραι | εχειρε ANT CT § 5:24 κλινιδιον | κλεινιδιον TH * 5:25 ο | ω PCK TR † 5:26 ειδομεν | ειδαμεν WH

παράδοξα σήμερον.

27 Καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο τελώνην, ὀνόματι †Λευίν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀκολουθεῖ μοι. 28 Καὶ καταλιπὼν ὅσπαντα, ἀναστὰς *ἠκολούθησεν αὐτῷ.

29 Καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην †Λευὶς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ· καὶ ἦν ὄχλος †τελωνῶν πολὺς, καὶ ἄλλων οἱ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. 30 Καὶ ἐγόγγυζον οἱ Ὑγραμματοεῖς αὐτῶν καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες, Διὰ τί μετὰ *τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; 31 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτούς, Οὐ χρεῖαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, †ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. 32 Οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, †ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν.

33 Οἱ δὲ Σεῖπον πρὸς αὐτόν, *Διὰ τί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνά, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων· οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν;

† 5:27 λευιν | λευειν TH WH § 5:28 απαντα | παντα CT

* 5:28 ηκολουθησεν | ηκολουθει CT † 5:29 λεις | ο λεις

TR | λειεις TH WH † 5:29 τελωνων πολυς | πολυς τελωνων

CT § 5:30 γραμματεις αυτων και οι φαρισαιοι | φαρισαιοι

και οι γραμματεις αυτων CT * 5:30 των | — BYZ TR † 5:31

αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH † 5:32 αλλα | αλλ NA²⁸

§ 5:33 ειπον | ειπαν CT * 5:33 δια τι | — CT † 5:33

ιωαννου | ιωανου WH

34 Ὁ †δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστὶ, ποιῆσαι ὄνηστεύειν; 35 Ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, *καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. 36 Ἐλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτούς ὅτι Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν· εἰ δὲ μήγε, καὶ τὸ καινὸν †σχιζεῖ, καὶ τῷ παλαιῷ οὐ ὁμοιωθεῖ *τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. 37 Καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς· εἰ δὲ μήγε, ῥήξει ὁ ἴνεος οἶνος τοὺς ἀσκοὺς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται. 38 †Ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον, ὅκαὶ ἀμφοτέροι συντηροῦνται. 39 *Καὶ οὐδεὶς πῶν παλαιὸν ἑυθέως θέλει νέον· λέγει γάρ, Ὁ παλαιὸς †χρηστότερός ἐστιν.

6

1 Ἐγένετο δὲ ἐν σαββάτῳ *δευτεροπρωτῶ διαπορεύεσθαι αὐτὸν διὰ τῶν σπορίμων· καὶ

---

† 5:34 δε | δε ιησους NA TH WH § 5:34 νηστευειν | νηστευσαι CT * 5:35 και | — PCK † 5:36 ιματιου καινου | απο ιματιου καινου σχισας CT † 5:36 σχιζει | σχισει ANT CT § 5:36 συμφωνει | συμφωνησει CT * 5:36 το | επιβλημα το TR | το επιβλημα το ANT CT † 5:37 νεος οινος | οινος ο νεος ANT CT † 5:38 αλλα | αλλ NA²⁸ § 5:38 και αμφοτεροι συντηρουνται 96.8% | — CT 1.1% * 5:39 και | — TH WH † 5:39 ευθεως | — CT † 5:39 χρηστοτερος | χρηστος CT * 6:1 δευτεροπρωτω 91.1% | — CT 1.6% † 6:1 των | — CT

ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ †τους στάχυας, καὶ ἥσθιον, ψώχοντες ταῖς χερσί. ² Τινὲς δὲ τῶν Φαρισαίων Σεῖπον *αὐτοῖς, Τί ποιεῖτε ὃ οὐκ ἔξεστι †ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; ³ Καὶ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Οὐδὲ τοῦτο ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησε †Δαυίδ, Σὶπότε ἐπέινασεν αὐτὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ *ὄντες; ⁴ Ὡς εἰσηλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως †ἔλαβε, καὶ ἔφαγε, καὶ ἔδωκε †καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερεῖς; ⁵ Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς Σὶτι Κύριός ἐστιν *ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.

⁶ Ἐγένετο δὲ †καὶ ἐν ἑτέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συναγωγὴν καὶ διδάσκειν· καὶ ἦν †ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. ⁷ ΣΠαρετήρουν *δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, εἰ †ἐν τῷ σαββάτῳ †θεραπεύσει· ἵνα εὕρωσι Σκατηγορίαν αὐτοῦ. ⁸ Αὐτὸς δὲ ἤδει τοὺς

---

† **6:1** τους σταχυας και ησθιον | και ησθιον τους σταχυας CT § **6:2** ειπον | ειπαν NA SBL WH * **6:2** αυτοις | — CT † **6:2** ποιειν εν | — CT † **6:3** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § **6:3** οποτε | οτε NA TH WH * **6:3** οντες | — TH WH † **6:4** ελαβε και | λαβων CT † **6:4** και | — CT § **6:5** οτι | — CT * **6:5** ο υιος του ανθρωπου και του σαββατου | του σαββατου ο υιος του ανθρωπου CT † **6:6** και | — CT † **6:6** εκει ανθρωπος | ανθρωπος εκει CT § **6:7** παρετηρουν | παρετηρουντο CT * **6:7** δε | δε αυτον NA TH TR WH † **6:7** εν | — PCK † **6:7** θεραπευσει | θεραπευει NA SBL WH § **6:7** κατηγοριαν | κατηγορειν CT

διαλογισμοὺς αὐτῶν, *καὶ εἶπε τῷ ἄνθρωπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα, †Ἐγειραι, καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. §Ο δὲ ἀναστάς ἔστη. ⁹ Εἶπεν *οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, †Ἐπερωτήσω ὑμᾶς †τι, Ἐξεστι §τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι ἢ κακοποιῆσαι; Ψυχὴν σῶσαι ἢ *ἀποκτεῖναι; ¹⁰ Καὶ περιβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπεν τῷ αὐτῷ, Ἐκτεινον τὴν χεῖρά σου. Ὁ δὲ †ἐποίησε καὶ §ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ *ὕγιης ὡς ἡ ἄλλη. ¹¹ Αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας· καὶ διελάλουν πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν †ποιήσειαν τῷ Ἰησοῦ.

¹² Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις †ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι· καὶ ἦν διανυκτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ Θεοῦ. ¹³ Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ· καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, ¹⁴ Σίμωνα ὃν καὶ ὠνόμασε Πέτρον, καὶ Ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, §Ἰάκωβον καὶ *Ἰωάννην, †Φίλιππον καὶ Βαρθολομαῖον,

* 6:8 και ειπε | ειπε δε CT † 6:8 ανθρωπω | ανδρι CT † 6:8
 εγειραι | εγειρε ANT CT § 6:8 ο δε | και CT * 6:9 ουν |
 δε CT † 6:9 επερωτησω | επερωτω CT † 6:9 τι | ει CT
 § 6:9 τοις σαββασιν | τω σαββατω CT * 6:9 αποκτειναι
 | απολεσαι CT TR † 6:10 αυτω | τω ανθρωπω TR † 6:10
 εποιησε | εποιησεν ουτω PCK TR § 6:10 αποκατεσταθη |
 απεκατεσταθη CT * 6:10 υγιης ως η αλλη | ως η αλλη ANT
 | — CT † 6:11 ποιησειαν | ποιησαιεν CT † 6:12 εξηλθεν |
 εξελθειν αυτον CT § 6:14 ιακωβον | και ιακωβον CT * 6:14
 ιωαννην | ιωαννην WH † 6:14 φιλιππον | και φιλιππον CT

15 †Ματθαῖον καὶ Θωμᾶν, Σΐάκωβον *τὸν τοῦ Ἀλφαίου, καὶ Σίμωνα τὸν καλούμενον Ζηλωτὴν, 16 †Ἰούδαν Ἰακώβου, καὶ Ἰούδαν †Ἰσκαριώτην, ὃς §καὶ ἐγένετο προδότης.

17 Καὶ καταβάς μετ' αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ *ὄχλος μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ πάσης τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς παραλίου Τύρου καὶ †Σιδῶνος, οἱ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν. 18 καὶ οἱ †ὄχλούμενοι §ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, *καὶ ἐθεραπεύοντο. 19 Καὶ πᾶς ὁ ὄχλος †ἐζήτει ἄπτεσθαι αὐτοῦ· ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο καὶ ἴατο πάντας.

20 Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἔλεγε,

Μακάριοι οἱ πτωχοί,
ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

21 Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν,
ὅτι χορτασθήσεσθε.

Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν,
ὅτι γελάσετε.

---

† 6:15 ματθαιον | και μαθθαιον CT § 6:15 ιακωβον | και ιακωβον CT * 6:15 τον του | — CT † 6:16 ιουδαν | και ιουδαν CT † 6:16 ισκαριωτην | ισκαριωθ CT § 6:16 και | — CT * 6:17 οχλος | οχλος πολυς CT † 6:17 σιδωνος | σειδωνος TH † 6:18 οχλουμενοι | ενοχλουμενοι CT § 6:18 υπο | απο ANT BYZ CT * 6:18 και | — CT † 6:19 εξητει | εξητουν CT

22 Μακάριοί ἐστε, ὅταν †μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅταν ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρόν, ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.
 23 Ὑμῶν ἡμέρα καὶ σκιρτήσατε· ἰδοὺ γάρ, ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τῷ οὐρανῷ· κατὰ *ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

24 Πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις,
 ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν.

25 Οὐαὶ ὑμῖν, οἱ ἔμπεπλησμένοι,
 ὅτι πεινάσετε.

Οὐαὶ †ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν,
 ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε.

26 Ὑμῶν ὅταν *καλῶς ὑμᾶς εἴπωσιν τοῖς ἄνθρωποι· κατὰ †ταῦτα γὰρ ἐποιοῦν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν.

27 Ὑμῶν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε τοῖς *μισοῦσιν ὑμᾶς, 28 εὐλογεῖτε τοὺς

---

† 6:22 μισησωσιν | μισησωσιν TH § 6:23 χαρητε | χαιρετε
 TR * 6:23 ταυτα | τα αυτα ANT CT † 6:25 εμπεπλησμενοι
 | εμπεπλησμενοι νυν CT † 6:25 υμιν | — CT § 6:26
 ουαι | ουαι υμιν TR * 6:26 καλωσ υμασ ειπωσιν 75.2% |
 καλωσ ειπωσιν υμασ PCK 21.8% | υμασ καλωσ ειπωσιν NA 0.2%
 † 6:26 οι 59.8% | παντες οι ANT BYZ CT PCK TR 38.9% † 6:26
 ταυτα | τα αυτα ANT CT § 6:27 αλλ | αλλα ANT BYZ NA²⁷
 PCK SBL TH WH * 6:27 μισουσιν | μισουσιν TH

καταρωμένους ἰὺμῖν, †προσεύχεσθε Ὡπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. 29 Τῶ τύποντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν ἄλλην· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντός σου τὸ ἱμάτιον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσης. 30 Παντὶ *δὲ τῶ αἰτοῦντί σε δίδου· καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. 31 Καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, †καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως. 32 Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; Καὶ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς ἀγαπῶσι. 33 †Καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγαθοποιῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; Καὶ ὁ γὰρ οἱ ἀμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. 34 Καὶ ἐὰν *δανείζητε παρ' ὧν †ἐλπίζετε †ἀπολαβεῖν, ποία ὑμῖν χάρις ἐστὶ; Καὶ ὁ γὰρ *ἀμαρτωλοὶ ἀμαρτωλοῖς †δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα. 35 Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀγαθοποιεῖτε, καὶ †δανείζετε, μηδὲν ἀπελπίζοντες· καὶ ἐστὶ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσσεσθε υἱοὶ Ὡψίστου· ὅτι αὐτὸς χρηστὸς ἐστὶν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηροὺς.

† 6:28 ὑμιν | υμας CT PCK † 6:28 προσευχεσθε | και προσευχεσθε TR § 6:28 υπερ | περι CT * 6:30 δε τω | — CT † 6:31 και υμεις | — NA SBL WH † 6:33 και | και γαρ NA TH WH § 6:33 γαρ | — CT * 6:34 δανειζητε | δανισητε CT † 6:34 ελπίζετε | ελπίζητε SCR † 6:34 απολαβειν | λαβειν CT § 6:34 γαρ | — NA SBL WH * 6:34 αμαρτωλοι | οι αμαρτωλοι TR † 6:34 δανειζουσιν | δανιζουσιν CT † 6:35 δανειζετε | δανιζετε CT § 6:35 υψιστου | του υψιστου TR

36 *Γίνεσθε τοῦν †οἰκτίρμονες, καθὼς §καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν *οἰκτίρμων ἐστί.

37 †Καὶ μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. ‡Μὴ καταδικάζετε, καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε· ἀπολύετε, καὶ ἀπολυθήσεσθε· 38 δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· μέτρον καλόν, πεπιεσμένον §καὶ σεσαλευμένον *καὶ †ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον ὑμῶν. ‡Ὡ γὰρ αὐτῶ μέτρῳ ὧ μετρεῖτε ἀντιμετρηθήσεται ὑμῖν.

39 Εἶπε §δὲ παραβολὴν αὐτοῖς, Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὀδηγεῖν; Οὐχὶ ἀμφοτέροι εἰς βόθυνον *πεσοῦνται; 40 Οὐκ ἔστι μαθητῆς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον †αὐτοῦ· κατηρτισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ. 41 Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; 42 ‡Ἡ πῶς δύνασαι λέγειν τῷ ἀδελφῷ σου, Ἀδελφέ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; Ὑποκριτά, ἐκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις §ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος

* 6:36 γινεσθε | γεινεσθε TH † 6:36 ουν | — CT ‡ 6:36 οικτιρμονες | οικτειρμονες TH § 6:36 και | — SBL WH
 * 6:36 οικτιρμων | οικτειρμων TH † 6:37 και | — SCR
 ‡ 6:37 μη | και μη CT § 6:38 και | — CT * 6:38 και | — CT † 6:38 υπερεκχυνομενον | υπερεκχυννομενον CT ‡ 6:38 τω γαρ αυτω μετρω ω 90.2% | ω γαρ μετρω CT 1.1% § 6:39 δε | δε και CT * 6:39 πεσουνται | εμπεσουνται CT † 6:40 αυτου | — CT ‡ 6:42 η | — NA SBL WH § 6:42 εκβαλειν το ... σου | το ... σου εκβαλειν CT

τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου.

⁴³ Οὐ γὰρ ἐστὶ δένδρον καλὸν ποιοῦν καρπὸν σαπρὸν· *οὐδὲ δένδρον σαπρὸν ποιοῦν καρπὸν καλόν. ⁴⁴ Ἐκαστον γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ †γινώσκεται. Οὐ γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βάλτου ‡τρυγῶσι σταφυλήν. ⁴⁵ Ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας §αὐτοῦ προφέρει τὸ ἀγαθόν, καὶ ὁ πονηρὸς *ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πονηροῦ †θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει τὸ πονηρόν· ἐκ γὰρ ‡τοῦ περισσεύματος τῆς καρδίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ.

⁴⁶ Τί δέ με καλεῖτε, Κύριε, Κύριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; ⁴⁷ Πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρὸς με καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων καὶ ποιῶν αὐτούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος· ⁴⁸ ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, §ὃς ἔσκαψε καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέτραν· *πλημμύρας δὲ γενομένης, †προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σαλεῦσαι αὐτήν· ‡τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. ⁴⁹ Ὁ

* 6:43 ουδε | ουδε παλιν CT † 6:44 γινωσκεται | γεινωσκεται TH ‡ 6:44 τρυγωσι σταφυλην | σταφυλην τρυγωσιν CT § 6:45 αυτου | —NA TH WH * 6:45 ανθρωπος | —CT † 6:45 θησαυρου της καρδιας αυτου | —CT ‡ 6:45 του περισσευματος της | περισσευματος CT § 6:48 ος | ος και ANT * 6:48 πλημμυρας | πλημμυρης CT † 6:48 προσερρηξεν | προσερηξεν CT ‡ 6:48 τεθεμελιωτο γαρ επι την πετραν | δια το καλως οικοδομησθαι αυτην CT

δὲ ἀκούσας καὶ μὴ ποιήσας ὁμοίος ἐστὶν ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι σοικίαν ἐπὶ τὴν γῆν χωρὶς θεμελίου· ἢ *προσέρρηξεν ὁ ποταμός, καὶ †εὐθέως ‡ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ρῆγμα τῆς οἰκίας ἐκείνης μέγα.

7

1 *Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥήματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν εἰς †Καπερναοῦμ. 2 Ἐκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος κακῶς ἔχων ‡ἔμελλε τελευτᾶν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔντιμος. 3 Ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ Ἰησοῦ, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν Ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐτὸν ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. 4 Οἱ δέ, παραγενόμενοι πρὸς τὸν Ἰησοῦν, παρεκάλουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες ὅτι ἄξιός ἐστιν ὧ §παρέξει τοῦτο. 5 ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ὠκοδόμησεν ἡμῖν. 6 Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. Ἦδη δὲ αὐτοῦ οὐ μακρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε *πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτῷ, Κύριε, μὴ σκύλλου· οὐ γὰρ †εἶμι ἱκανὸς ἵνα ‡ὑπὸ τὴν στέγην μου

§ 6:49 οικιαν | την οικιαν PCK * 6:49 προσερρηξεν | προσερρηξεν CT † 6:49 ευθεως | ευθυς ANT CT ‡ 6:49 επεσε | συνεπεσε CT * 7:1 επει δε | επειδη CT † 7:1 καπερναουμ | καφαρναουμ CT ‡ 7:2 εμελλε | ημελλε ANT CT TR § 7:4 παρεξει | παρεξη CT * 7:6 προς αυτον ο εκατονταρχος φιλους | φιλους ο εκατονταρχης CT † 7:6 ειμι ικανος | ικανος ειμι CT ‡ 7:6 υπο την στεγην μου | μου υπο την στεγην BYZ HF PCK

εἰσέληθης· ⁷ διὸ οὐδὲ ἑμαυτὸν ἠξίωσα πρὸς σε ἔλθειν· Ὡς γὰρ εἶπε λόγῳ, καὶ *ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. ⁸ Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἑμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, Πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, Ἔρχου, καὶ ἔρχεται· καὶ τῷ δούλῳ μου, Ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ⁹ Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς ἐθαύμασεν αὐτόν, καὶ στραφεὶς τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε, Λέγω ὑμῖν, ὅτι οὗτε ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὔρον. ¹⁰ Καὶ ὑποστρέψαντες †οὶ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον εὔρον τὸν ὄχλον ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα.

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν *τῷ ἔξῃς, †ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν· καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ †ικανοί, καὶ ὄχλος πολὺς. ¹² Ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ, ἐξεκομίζετο τεθνηκώς, Συῖδος μονογενῆς τῇ μητρὶ αὐτοῦ, καὶ *αὐτὴ χήρα· καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἰκανὸς †σὺν αὐτῇ. ¹³ Καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Μὴ κλαῖε. ¹⁴ Καὶ προσελθὼν ἤψατο τῆς σοροῦ· οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν.

§ 7:7 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH TR WH * 7:7 ιαθησεται | ιαθητω CT † 7:9 ουτε | ουδε ANT BYZ CT PCK TR † 7:10 οι πεμφθεντες εις τον οικον | εις τον οικον οι πεμφθεντες CT § 7:10 ασθενουντα | — CT * 7:11 τω | τη BYZ PCK TR † 7:11 επορευετο | επορευθη CT † 7:11 ικανοι 98.1% | — CT 1.1% § 7:12 υιος μονογενης | μονογενης υιος CT * 7:12 αυτη χηρα | αυτη ην χηρα BYZ CT | αυτη ην χηρα ANT TR † 7:12 συν | ην συν ANT CT SCR

Καὶ εἶπε, Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι. ¹⁵ Καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρός, καὶ ἤρξατο λαλεῖν. Καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ. ¹⁶ Ἔλαβε δὲ φόβος †πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεόν, λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἔγνήγερται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι Ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ. ¹⁷ Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ τῇ Ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ *ἐν πάσῃ τῇ περιχώρῳ.

¹⁸ Καὶ ἀπήγγειλαν †Ἰωάννη οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. ¹⁹ Καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ †Ἰωάννης ἔπεμψε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ *ἄλλον προσδοκῶμεν; ²⁰ Παραγενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες †εἶπον, †Ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἑπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε, λέγων, Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ *ἄλλον προσδοκῶμεν; ²¹ Ἐν ταύτῃ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολλοὺς ἀπὸ νόσων καὶ μαστίγων καὶ πνευμάτων πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο †τὸ βλέπειν. ²² Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἀπαγγείλατε *Ἰωάννη ἃ εἶδετε

† 7:16 παντας | απαντας TR § 7:16 εγνηγερται | ηγερθη CT

* 7:17 εν | — CT † 7:18 ιωαννη | ιωαννει TH | ιωανει WH

† 7:19 ιωαννης | ιωανης WH § 7:19 ιησουν | κυριον CT

* 7:19 αλλον | ετερον ANT TH WH † 7:20 ειπον | ειπαν

CT † 7:20 ιωαννης | ιωανης WH § 7:20 απεσταλκεν |

απεστειλεν CT * 7:20 αλλον | ετερον ANT † 7:21 αυτη

δε | εκεινη CT † 7:21 το | — CT § 7:22 ο ιησους | — CT

* 7:22 ιωαννη | ιωαννει TH | ιωανει WH

καὶ ἠκούσατε· ἴδι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, κωλοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, Ἰκωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται· ²³ καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῆ ἐν ἐμοί.

²⁴ Ἀπελθόντων δὲ τῶν *ἀγγέλων Ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου, Τί *ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον θεάσασθαι; Κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευόμενον; ²⁵ Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Ἄνθρωπον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; Ἰδοῦ, οἱ ἐν ἱματισμῶ ἐνδόξῳ καὶ τρυφῇ ὑπάρχοντες ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. ²⁶ Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; Προφήτην; Ναί, λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφήτου. ²⁷ Οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέγραπται,

Ἰδοῦ, Σὲ γὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου σου,
ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν σου.

²⁸ Λέγω *γὰρ ὑμῖν, μείζων ἐν γεννητοῖς

† 7:22 οτι | — ANT CT ‡ 7:22 χωλοι | και χωλοι ANT § 7:22 κωφοι | και κωφοι NA TH WH * 7:24 αγγελων | μαθητων ANT † 7:24 ιωαννου | ιωανου WH ‡ 7:24 τοις οχλοις | προς τους οχλους ANT CT TR § 7:24 ιωαννου | ιωανου WH * 7:24 εξεληλυθατε | εξηλυθατε CT † 7:25 εξεληλυθατε | εξηλυθατε CT ‡ 7:26 εξεληλυθατε | εξηλυθατε CT § 7:27 εγω | — CT * 7:28 γαρ | — CT

γυναικῶν †προφήτης †Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ οὐδεὶς ἐστίν· ὁ δὲ §μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ μείζων αὐτοῦ ἐστί. ²⁹ Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν Θεόν, βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα *Ἰωάννου· ³⁰ οἱ δὲ Φαρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλήν τοῦ Θεοῦ ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ' αὐτοῦ.

³¹ †Τίτι οὗν ὁμοιώσω τοὺς ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίτι εἰσὶν ὅμοιοι; ³² Ὅμοιοὶ εἰσι παιδίσι τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθημένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, †καὶ λέγουσιν,

Ἠυλόησαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε·
ἐθρηνήσαμεν δὲ ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκλαύσατε.

³³ Ἐλήλυθε γὰρ *Ἰωάννης ὁ βαπτιστῆς †μήτε ἄρτον ἐσθίων μήτε †οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, Δαιμόνιον ἔχει· ³⁴ ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου §ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε, Ἴδού, ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, * φίλος τελωνῶν καὶ ἀμαρτωλῶν. ³⁵ Καὶ ἐδικαιώθη ἡ

---

† 7:28 προφητης | — CT † 7:28 ιωαννου του βαπτιστου
| ιωαννου NA SBL TH | ιωανου WH § 7:28 μικροτερος |
μεικροτερος TH * 7:29 ιωαννου | ιωανου WH † 7:31 τιτι
| ειπε δε ο κυριος τιτι TR † 7:32 και λεγουσιν | α λεγει CT
§ 7:32 υμιν | — CT * 7:33 ιωαννης | ιωαννης WH † 7:33
μητε αρτον εσθιων | μη εσθιων αρτον NA SBL TH | μη εσθων
αρτον WH † 7:33 οινον πινων | πινων οινον CT § 7:34
εσθιων | εσθων WH * 7:34 φιλος τελωνων | τελωνων φιλος
TR

σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων.

³⁶ Ἦρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν Φαρισαίων ἵνα φάγη μετ' αὐτοῦ· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φαρισαίου ἔανεκλίθη. ³⁷ Καὶ ἰδοῦ, γυνὴ *ἐν τῇ πόλει, ἣτις ἦν ἀμαρτωλός, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, ³⁸ καὶ στᾶσα ἔπαρά τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, *ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσιν, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. ³⁹ Ἴδὼν δὲ ὁ Φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν εἶπεν ἐν ἑαυτῷ λέγων, Οὗτος, εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἢ γυνὴ ἣτις ἄπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἀμαρτωλός ἐστι. ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς αὐτόν, Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. Ὁ δὲ ἔφησι, Διδάσκαλε, εἰπέ. ⁴¹ Δύο *χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῆ τι-

---

† 7:35 των τεκνων αυτης παντων | παντων των τεκνων αυτης CT ‡ 7:36 την οικιαν | του οικον CT § 7:36 ανεκλιθη | κατεκλιθη CT * 7:37 εν τη πολει ητις ην | ητις ην εν τη πολει CT † 7:37 επιγνοουσα | και επιγνοουσα ANT BYZ CT PCK ‡ 7:37 ανακειται | κατακειται CT § 7:38 παρα τους ποδας αυτου οπισω | οπισω παρα τους ποδας αυτου ANT CT * 7:38 ηρξατο βρεχειν τους ποδας αυτου τοις δακρυσιν | τοις δακρυσιν ηρξατο βρεχειν τους ποδας αυτου CT † 7:39 προφητης | ο προφητης WH ‡ 7:39 εγινωσκεν | εγεινωσκεν TH § 7:40 φησι διδασκαλε ειπε | διδασκαλε ειπε φησι CT * 7:41 χρεωφειλεται | χρεοφειλεται NA SBL TH | χρεοφιλεται WH † 7:41 δανειστη | δανιστη CT

ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. ⁴² Μὴ ἐχόντων †δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. Τίς οὖν αὐτῶν, Σείπέ, πλεῖον *αὐτὸν ἀγαπήσει; ⁴³ Ἀποκριθεὶς †δὲ †ὁ Σίμων εἶπεν, Ὑπολαμβάνω ὅτι ὦ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ὅρθῶς ἔκρινας. ⁴⁴ Καὶ στραφείς πρὸς τὴν γυναῖκα, τῷ Σίμωνι ἔφη, Βλέπεις ταύτην τὴν γυναῖκα; Εἰσηλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ Σέπι τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας· αὕτη δὲ τοῖς δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θριξὶ *τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. ⁴⁵ Φίλημά μοι οὐκ ἔδωκας· αὕτη δέ, ἀφ' ἧς †εἰσηλθόν, οὐ διέλιπε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ⁴⁶ Ἐλαίῳ τὴν κεφαλὴν μου οὐκ ἤλειψας· αὕτη δὲ μύρῳ ἤλειψέ †μου τοὺς πόδας. ⁴⁷ Οὐ χάριν, λέγω σοι, ἀφέωνται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλάι, ὅτι ἠγάπησε πολὺ· ὦ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγαπᾷ. ⁴⁸ Εἶπε δὲ αὐτῇ, Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι. ⁴⁹ Καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, Τίς οὗτός ἐστιν ὃς καὶ ἁμαρτίας ἀφήσιν; ⁵⁰ Εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα, Ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

† 7:42 δε | — CT § 7:42 ειπε | — CT * 7:42 αυτον αγαπησει
 | αγαπησει αυτον CT † 7:43 δε | — NA SBL WH † 7:43 ο
 | — CT § 7:44 επι τους ποδας μου | μοι επι ποδας NA SBL
 WH | μοι επι τους ποδας TH * 7:44 της κεφαλης | — CT
 † 7:45 εισηλθον | εισηλθεν ANT † 7:46 μου τους ποδας |
 τους ποδας μου BYZ CT

8

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ πόλιν καὶ κώμην, κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμενος τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· καὶ οἱ δώδεκα σὺν αὐτῷ, ² καὶ γυναικῆς τινες αἱ ἦσαν τεθεραπευμέναι *ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀσθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη Μαγδαληνή, ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, ³ καὶ †Ιωάννα γυνὴ Χουζᾶ ἐπιτρόπου Ἡρώδου, καὶ ‡Σουσάννα, καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν ἑαυτοῖς *ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς.

⁴ Συνιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πόλιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, εἶπε διὰ παραβολῆς, ⁵ Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείραι τὸν σπόρον αὐτοῦ. Καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κατεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό. ⁶ Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη, διὰ τὸ μὴ ἔχειν ἰκμάδα. ⁷ Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, καὶ ‡συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαὶ ἀπέπνιξαν αὐτό. ⁸ Καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἑεῖς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, καὶ φυὲν ἐποίησε καρπὸν ἑκατονταπλασίονα. Ταῦτα λέγων ἐφώνει, Ὁ ἔχων ὄρα ἀκούειν ἀκούέτω.

* 8:2 ἀπο | ἀπο νοσων και μαστιγων και ANT † 8:3 ιωαννα | ιωαννα WH ‡ 8:3 σουσαννα | σωσαννα BYZ HF PCK § 8:3 αυτοις | αυτω ANT PCK TR * 8:3 ἀπο | εκ CT † 8:6 ἐπεσεν | κατεπεσεν CT ‡ 8:7 συμφυεσαι | συνφυεσαι TH WH § 8:8 εις | επι TR

9 Ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, *λέγοντες, Τίς ἔειη ἡ παραβολὴ αὕτη; 10 Ὁ δὲ εἶπεν, Ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ· τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβολαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκούοντες μὴ συνιῶσιν.

11 Ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβολή· Ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ. 12 Οἱ δὲ παρὰ τὴν ὁδὸν εἰσιν οἱ †ἀκούοντες, εἶτα ἔρχεται ὁ διάβολος καὶ αἶρει τὸν λόγον ἀπὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαντες σωθῶσιν. 13 Οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας οἳ, ὅταν ἀκούσωσι, μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσι, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. 14 Τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσόν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι ἔσυμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. 15 Τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῆ, οὗτοί εἰσιν οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ, ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ.

16 *Οὐδεὶς δὲ λύχνον ἄψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω †κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας †ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι

* 8:9 λεγοντες | — CT † 8:9 ειη η παραβολη αυτη | αυτη ειη η παραβολη CT ‡ 8:12 ακουοντες | ακουσαντες ANT CT § 8:14 συμπνιγονται | συνπνιγονται TH WH * 8:16 ουδεις | ταυτα λεγων εφωνει ο εχων ωτα ακουειν ακουετω ουδεις PCK † 8:16 κλινης | κλεινης TH ‡ 8:16 επιτιθησιν | τιθησιν CT

βλέπωσι τὸ φῶς. ¹⁷ Οὐ γάρ ἐστι κρυπτόν, ὃ οὐ φανερόν γενήσεται· οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ ᾔγνωσθήσεται καὶ εἰς φανερόν ἔλθῃ. ¹⁸ Βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε· ὃς *γὰρ ἐὰν ἔχη, δοθήσεται αὐτῷ· καὶ ὃς †ἐὰν μὴ ἔχη, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.

¹⁹ ‡Παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ᾔδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον. ²⁰ *Καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ, †λεγόντων, Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἐστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν ‡σε θέλοντες. ²¹ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, Μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιῶντες ᾄαυτόν.

²² *Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἐνέβη εἰς πλοῖον καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης. Καὶ ἀνήχθησαν. ²³ Πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε· καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. ²⁴ †Προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτόν, λέγοντες, Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα,

§ 8:17 γνωσθησεται | μη γνωσθη CT * 8:18 γαρ εαν | γαρ αν TR | αν γαρ CT † 8:18 εαν | αν CT TR ‡ 8:19 παρεγενοντο | παρεγενετο CT § 8:19 ηδυναντο | εδυναντο PCK * 8:20 και απηγγελη | απηγγελη δε CT † 8:20 λεγοντων | — CT ‡ 8:20 σε θελοντες | θελοντες σε NA TH WH § 8:21 αυτον | — CT * 8:22 και εγενετο | εγενετο δε CT † 8:24 προσελθοντες δε | και προσελθοντες PCK

ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ †ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος· καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. ²⁵ Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ποῦ δέστιν ἡ πίστις ὑμῶν; Φοβηθέντες δὲ ἐθαύμασαν, λέγοντες πρὸς ἀλλήλους, Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ;

²⁶ Καὶ *κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν †Γαδαρηνῶν, ἣτις ἐστὶν †ἀντιπέραν τῆς Γαλιλαίας. ²⁷ Ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν Σαυτῷ ἀνὴρ τις ἐκ τῆς πόλεως, *ὃς εἶχε δαιμόνια †ἐκ χρόνων ἱκανῶν, καὶ †ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. ²⁸ Ἴδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν, §καὶ ἀνακράξας, προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλη εἶπε, Τί ἐμοὶ καὶ σοί, Ἰησοῦ, υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου; Δέομαί σου, μή με βασανίσῃς. ²⁹ *Παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου· πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτόν, καὶ †έδεσμεῖτο ἀλύσεσι καὶ πέδαις

† 8:24 εγερθεις | διεγερθεις CT § 8:25 εστιν | — CT * 8:26 κατεπλευσαν | κατεπλευσεν ANT † 8:26 γαδαρηνων | γερασηνων CT † 8:26 αντιπεραν | αντιπερα ANT CT § 8:27 αυτω | — CT * 8:27 ος ειχε | εχων NA SBL WH † 8:27 εκ χρονων ικανων και 97.9% | και χρονω ικανω CT 0.8% † 8:27 ιματιον ουκ ενεδιδυσκετο | ουκ ενεδυσατο ιματιον CT § 8:28 και | — CT * 8:29 παρηγγειλε | παρηγγελλε SBL ST WH † 8:29 εδεσμειτο | εδεσμευετο CT

φυλασσόμενος, καὶ †διαρρήσων τὰ δεσμὰ ἠλαύνετο ὧσπὸ τοῦ *δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους.
 30 Ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, †λέγων, Τί σοί †ἐστὶν ὄνομα; Ὁ δὲ εἶπε, Ὁ Λεγεών, ὅτι *δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. 31 Καὶ †παρεκάλει αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν.

32 Ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἰκανῶν †βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει· καὶ Ὁ παρεκάλουν αὐτὸν ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν. Καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς.

33 Ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου *εἰσῆλθον εἰς τοὺς χοίρους· καὶ ὤρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη.

34 Ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ †γεγεννημένον ἔφυγον, †καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. 35 Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονός· καὶ Ὁ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ *εὖρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια †ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα,

† 8:29 διαρρησων | διαρησων TH WH § 8:29 υπο | απο WH * 8:29 δαιμονος | δαιμονιου CT † 8:30 λεγων | — CT † 8:30 εστιν ονομα | ονομα εστιν CT § 8:30 λεγεων | λεγιων CT * 8:30 δαιμονια πολλα εισηλθεν | εισηλθε δαιμονια πολλα CT † 8:31 παρεκαλει | παρεκαλουν CT SCR † 8:32 βοσκομενων | βοσκομενη CT § 8:32 παρεκαλουν | παρεκαλεσαν CT * 8:33 εισηλθον | εισηλθεν TR † 8:34 γεγεννημενον | γεγονός CT † 8:34 και | και απελθοντες TR § 8:35 ηλθον | ηλθαν WH * 8:35 ευρον | ευραν WH † 8:35 εξεληλυθει | εξηλθεν CT

παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ· καὶ ἐφοβήθησαν.
 36 Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς †καὶ οἱ ἰδόντες πῶς
 ἐσώθη ὁ δαιμονισθεὶς. 37 Καὶ ᾤκνησαν
 αὐτὸν ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν
 *Γαδαρηνῶν ἀπελθεῖν ἀπ’ αὐτῶν, ὅτι φόβῳ
 μεγάλῳ συνείχοντο· αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ
 πλοῖον ὑπέστρεψεν. 38 †Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ
 ἀνὴρ ἀφ’ οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια εἶναι σὺν
 αὐτῷ. Ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς λέγων,
 39 Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ
 ὅσα *ἐποίησέ σοι ὁ Θεός. Καὶ ἀπῆλθε, καθ’
 ὄλην τὴν πόλιν κηρύσσων ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ
 ὁ Ἰησοῦς.

40 †Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ †ὑποστρέψαι τὸν
 Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος· ἦσαν γὰρ
 πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. 41 Καὶ ἰδού,
 ἦλθεν ἀνὴρ ᾧ ὄνομα Ὡαίριος, καὶ *αὐτὸς
 ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, καὶ πεσὼν
 παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ παρεκάλει αὐτὸν
 εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ· 42 ὅτι θυγάτηρ
 μονογενῆς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ
 †αὕτη ἀπέθνησκεν.

Ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν οἱ ὄχλοι

† 8:36 και | — ANT CT § 8:37 ηρωτησαν | ηρωτησεν CT
 * 8:37 γαδαρηνων | γερασηνων CT † 8:37 το | — CT † 8:38
 εδεετο | εδειτο CT § 8:38 ο ιησους | — CT * 8:39 εποιησε
 σοι | σοι εποιησεν CT † 8:40 εγενετο δε εν | εν δε CT † 8:40
 υποστρεψαι | υποστρεφειν CT § 8:41 ιαιριος | ιαιρος NA
 SBL * 8:41 αυτος | ουτος CT † 8:41 του | — TH WH
 † 8:42 αυτη | αυτη BYZ NA SBL WH

συνέπνιγον αὐτόν. ⁴³ Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ρύσει αἵματος ἀπὸ ἐτῶν δώδεκα, ἣτις ῥιατροῖς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον οὐκ ἴσχυσεν *ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, ⁴⁴ προσελθοῦσα ὀπισθεν, ἤψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ· καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ρύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. ⁴⁵ Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς, Τίς ὁ ἀψάμενός μου; Ἀρνούμενων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος †καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, Ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε καὶ ἀποθλίβουσι, ‡καὶ λέγεις, Τίς ὁ ἀψάμενός μου; ⁴⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἦσατό μού τις· ἐγὼ γὰρ ἔγνωνα δύναμιν δέξεσθαι ἀπ' ἐμοῦ. ⁴⁷ Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνὴ ὅτι οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦσα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἤψατο αὐτοῦ ἀπήγγειλεν *αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς ἰάθη παραχρῆμα. ⁴⁸ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῇ, †Θάρσει, ‡θυγάτερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην.

⁴⁹ Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταιί τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων Σαυτῷ ὅτι Τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου· *μὴ σκύλλε τὸν διδάσκαλον. ⁵⁰ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας

§ 8:43 ιατροις ... βιον | εις ιατρους ... βιον TR | ιατροις ... βιον αυτης TH | — WH * 8:43 υπ | απ CT † 8:45 και οι μετ αυτου | και οι συν αυτω ANT TH | — NA SBL WH ‡ 8:45 και λεγεις τις ο αφαμενος μου | — CT § 8:46 εξελθουσαν | εξεληλυθειαν CT * 8:47 αυτω | — CT † 8:48 θαρσει | — CT ‡ 8:48 θυγατερ | θυγατηρ CT § 8:49 αυτω | — CT * 8:49 μη | μηκετι CT

ἀπεκρίθη αὐτῷ, ἴλέγων, Μὴ φοβοῦ· μόνον
 †πίστευε, καὶ σωθήσεται. ⁵¹ Ἐλθὼν δὲ εἰς
 τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆκεν εἰσελθεῖν *οὐδένα,
 εἰ μὴ Πέτρον καὶ Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον,
 καὶ τὸν πατέρα τῆς παιδὸς καὶ τὴν μητέρα.
⁵² Ἐκκλιον δὲ πάντες, καὶ ἐκόπτοντο αὐτῇ.
 Ὁ δὲ εἶπε, Μὴ κλαίετε· †οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ
 καθεύδει. ⁵³ Καὶ κατεγέλων αὐτοῦ, εἰδότες ὅτι
 ἀπέθανεν. ⁵⁴ Αὐτὸς δὲ ἔκβαλὼν ἔξω πάντας,
 καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς, ἐφώνησε
 λέγων, Ἢ παῖς, *ἐγείρου. ⁵⁵ Καὶ ἐπέστρεψε
 τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παραχρῆμα·
 καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν. ⁵⁶ Καὶ
 ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς· ὁ δὲ παρήγγειλεν
 αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

9

¹ *Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς †δώδεκα,
 ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσίαν ἐπὶ
 πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θεραπεύειν.
² Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν
 βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι †τοὺς
 ἀσθενοῦντας. ³ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Μηδὲν

† 8:50 λεγων | — CT † 8:50 πιστευε | πιστευσον CT § 8:51
 ελθων | εισελθων TR * 8:51 ουδενα | τινα συν αυτω CT
 † 8:51 ιωαννην και ιακωβον | ιακωβον και ιωαννην TR |
 ιωαννην και ιακωβον WH † 8:52 ουκ 88.5% | ου γαρ CT 11.3%
 § 8:54 εκβαλων εξω παντας και | — CT * 8:54 εγειρου |
 εγειρε CT * 9:1 συγκαλεσαμενος | συνκαλεσαμενος WH
 † 9:1 δωδεκα | δωδεκα μαθητας αυτου ANT TR † 9:2 τους
 ασθενουντας 97.3% | τους ασθενεις NA SBL TH 1.3% | — WH
 0.1%

αἴρετε εἰς τὴν ὁδόν· μήτε δῖράβδους, μήτε πῆραν, μήτε ἄρτον, μήτε ἀργύριον, μήτε *ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν. ⁴ Καὶ εἰς ἣν τᾶν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε, καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. ⁵ Καὶ ὅσοι †ἐὰν μὴ δδεξῶνται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκείνης *καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν †ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ’ αὐτούς. ⁶ Ἐξερχόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγγελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.

⁷ Ἦκουσε δὲ Ἡρώδης ὁ †τετράρχης τὰ θγινομένα *ὑπ’ αὐτοῦ πάντα· καὶ διηπόρει, διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τινῶν ὅτι †Ἰωάννης †ἐγήγερται ἐκ θνεκρῶν. ⁸ ὑπὸ τινῶν δὲ ὅτι *Ἥλιος ἐφάνη· ἄλλων δὲ ὅτι Προφήτης †εἶς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. ⁹ †Καὶ εἶπεν θἩρώδης, *Ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα· τίς δὲ ἐστὶν οὗτος, περὶ οὗ †ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα; Καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν αὐτόν.

¹⁰ Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι διηγῆσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. Καὶ

§ 9:3 ραβδους | ραβδον CT * 9:3 ανα 98.9% | — TH WH 1%
† 9:4 αν | — PCK † 9:5 εαν | αν CT TR § 9:5 δεξωνται
| δεχωνται CT * 9:5 και | — CT † 9:5 αποτιναξατε
| αποτινασσετε NA SBL WH | αποτινασσατε TH † 9:7
τετραρχης | τετρααρχης NA SBL WH § 9:7 γινομενα |
γεινομενα TH * 9:7 υπ αυτου | — CT † 9:7 ιωαννης |
ιωανης WH † 9:7 εγηγερται | ηγερθη CT § 9:7 νεκρων |
των νεκρων ANT * 9:8 ηλιας | ηλειας TH WH † 9:8 εις |
τις ANT CT † 9:9 και ειπεν | ειπε δε CT § 9:9 ηρωδης | ο
ηρωδης ANT SBL TR WH * 9:9 ιωαννην | ιωανην WH † 9:9
εγω | — CT

παραλαβὼν αὐτούς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς †τόπον ἔρημον πόλεως καλουμένης Ὕβηθσαιδάν.

11 Οἱ δὲ ὄχλοι γνόντες ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ *δεξάμενος αὐτούς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, καὶ τοὺς χρεῖαν ἔχοντας θεραπείας †ιάτο.

12 Ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο †κλίνειν· προσελθόντες δὲ οἱ δώδεκα Σείπον αὐτῷ, Ἀπόλυσον τὸν ὄχλον, ἵνα *ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλω κώμας καὶ †τοὺς ἀγροὺς καταλύσωσι, καὶ εὕρωσιν ἐπισιτισμόν· ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν.

13 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Δότε αὐτοῖς †ὕμεῖς φαγεῖν. Οἱ δὲ Σείπον, Οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ *πέντε ἄρτοι καὶ †ιχθύες δύο, εἰ μήτι πορευθέντες ἡμεῖς †ἀγοράσωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.

14 Ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες Ὕπεντακισχίλιοι. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, Κατακλίνατε αὐτούς κλισίας *ἀνὰ πεντήκοντα.

15 Καὶ ἐποίησαν οὕτω, καὶ †ἀνεκλίναν ἅπαντας.

† 9:10 τοπον ερημον πολεως καλουμενης | πολιν καλουμενην CT § 9:10 βηθσαιδαν | βηθσαιδα ANT CT PCK TR * 9:11 δεξαμενος | αποδεξαμενος CT † 9:11 ιατο | ιασατο ANT † 9:12 κλινειν | κλεινειν TH § 9:12 ειπον | ειπαν NA SBL WH * 9:12 απελθοντες | πορευθεντες ANT CT † 9:12 τους | — CT † 9:13 υμεις φαγειν | φαγειν υμεις WH § 9:13 ειπον | ειπαν CT * 9:13 πεντε αρτοι | αρτοι πεντε CT † 9:13 ιχθυες δυο | δυο ιχθυες TR † 9:13 αγορασωμεν | αγορασομεν ANT PCK § 9:14 πεντακισχιλιοι | πεντακισχειλιοι TH * 9:14 ανα | ωσει ανα CT † 9:15 ανεκλιναν | κατεκλιναν CT

16 Λαβῶν δὲ τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησεν αὐτούς, καὶ κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς † παρατιθέναι τῷ ὄχλῳ. 17 Καὶ ἔφαγον καὶ ἐχορτάσθησαν πάντες· καὶ ἦρθη τὸ περισσεῦσαν αὐτοῖς κλασμάτων, κόφινι δώδεκα.

18 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον καταμόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί· καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς, λέγων, Τίνα με ἠλέγουσιν οἱ ὄχλοι εἶναι; 19 Οἱ δὲ ἀποκριθέντες *εἶπον, †Ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν· ἄλλοι δὲ †Ἡλίαν· ἄλλοι δὲ ὅτι Προφήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. 20 Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; Ἐποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε, Τὸν Χριστὸν τοῦ Θεοῦ.

21 Ὁ δὲ ἐπιτιμήσας αὐτοῖς παρήγγειλε μηδενὶ *εἰπεῖν τοῦτο, 22 εἰπὼν ὅτι Δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ †ἀναστῆναι.

---

† 9:16 παρατιθεναι | παραθειναι ANT CT § 9:18 λεγουσιν οι οχλοι | οι οχλοι λεγουσιν SBL TH WH * 9:19 ειπον | ειπαν CT † 9:19 ιωαννην | ιωανην WH † 9:19 ηλιαν | ηλειαν TH WH § 9:20 αποκριθεις δε ο πετρος | αποκριθεις δε πετρος PCK | πετρος δε αποκριθεις CT * 9:21 ειπειν | λεγειν ANT CT † 9:22 αναστηναι | εγερθηναι ANT BYZ CT HF PCK TR

23 Ἐλεγε δὲ πρὸς πάντας, Εἴ τις θέλει ὀπίσω μου †ἔλθειν, §ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν *αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω μοι. 24 Ὅς γὰρ †εἰάν θέλη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν· ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. 25 Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον, ἑαυτόν δὲ ἀπολέσας ἢ ζημιωθείς; 26 Ὅς γὰρ †ἂν ἐπαισχυθῆ με καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους, τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυθήσεται, ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ καὶ τοῦ πατρὸς καὶ τῶν ἁγίων ἁγγέλων. 27 Λέγω δὲ ὑμῖν ἀληθῶς, εἰσὶ τινες τῶν §ὧδε *ἑστῶτων, οἳ οὐ μὴ †γεύσωνται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

28 Ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους ὥσει ἡμέραι ὀκτώ, †καὶ παραλαβὼν §Πέτρον καὶ *Ἰωάννην καὶ Ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. 29 Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ προσεύχεσθαι αὐτόν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. 30 Καὶ ἰδοὺ, ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν †Μωσῆς

---

† 9:23 ελθειν | ερχεσθαι ANT CT § 9:23 απαρνησασθω | αρνησασθω CT * 9:23 αυτου | αυτου καθ ημεραν ANT CT TR † 9:24 εαν | αν ANT CT TR † 9:26 αν | εαν ANT § 9:27 ωδε | αυτου CT * 9:27 εστωτων | εστηκοτων ANT CT TR † 9:27 γευσωνται | γευσονται TR † 9:28 και | — TH WH § 9:28 πετρον | τον πετρον ANT TR * 9:28 ιωαννην | ιωαννην WH † 9:30 μωσης | μωσσης ANT CT

καὶ †Ἡλίας, ³¹ οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ ἣν §εμελλε πληροῦν ἐν Ἱερουσαλήμ. ³² Ὁ δὲ Πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦσαν βεβαρημένοι ὑπνω· διαγρηγορήσαντες δὲ *εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. ³³ Καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπε †Πέτρος πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Ἐπιστάτα, καλὸν ἐστὶν ἡμᾶς ὧδε εἶναι· καὶ ποιήσωμεν σκηναὺς τρεῖς, μίαν σοί, καὶ †μίαν Μωσῆ, καὶ μίαν §Ἡλίας· μὴ εἰδῶς ὃ λέγει. ³⁴ Ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη καὶ *ἐπεσκίασεν αὐτούς· ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ †ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. ³⁵ Καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα, Οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ †ἀγαπητός· αὐτοῦ ἀκούετε. ³⁶ Καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνήν, εὐρέθη §ὁ Ἰησοῦς μόνος. Καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν *ἐωράκασιν.

³⁷ Ἐγένετο δὲ †ἐν τῇ ἐξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους,

† 9:30 ηλιας | ηλειας TH WH § 9:31 εμελλε | ημελλε NA SBL WH * 9:32 ειδον | ειδαν WH † 9:33 πετρος | ο πετρος ANT CT PCK TR † 9:33 μιαν μωση | μιαν μωσει BYZ PCK | μωσει μιαν TR | μιαν μωσει ANT CT § 9:33 ηλια | ηλεια TH WH * 9:34 επεσκιασεν | επεσκιαζεν CT † 9:34 εκεινους εισελθειν | εισελθειν εκεινους ANT | εισελθειν αυτους CT † 9:35 αγαπητος | εκλελεγμενος CT § 9:36 ο | — CT * 9:36 εωρακασιν | εωρακαν CT † 9:37 εν | — CT

συνήνητησεν αὐτῷ ὄχλος πολὺς. ³⁸ Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἤ ανεβόησε, λέγων, Διδάσκαλε, δέομαί σου, Σέπίβλεψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενῆς * ἐστὶ μοι. ³⁹ καὶ ἰδοῦ, πνεῦμα λαμβάνει αὐτόν, καὶ ἔξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ ἡμόγισ ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ, συντριβὸν αὐτόν. ⁴⁰ Καὶ ἐδεήθη τῶν μαθητῶν σου ἵνα Σέκβάλωσιν αὐτό, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ⁴¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ὡ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; Προσάγαγε * τὸν υἱόν σου ὧδε. ⁴² Ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν· ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἴασατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ⁴³ Ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ Θεοῦ.

Πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἔποιήσεν ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ⁴⁴ Θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους· ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. ⁴⁵ Οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν

‡ 9:38 ανεβοησε | εβοησε CT § 9:38 επιβλεψαι | επιβλεψου
 ANT BYZ PCK TR * 9:38 εστι μοι | μοι εστι ANT CT † 9:39
 εξαιφνης | εξεφνης WH ‡ 9:39 μογισ | μολις WH § 9:40
 εκβαλωσιν | εκβαλλωσιν TR * 9:41 τον υιον σου ωδε | ωδε
 τον υιον σου CT TR † 9:43 εποιησεν ο ιησους | εποιει CT

παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἰσθωνται αὐτό· καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου.

⁴⁶ Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ⁴⁷ Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος ἑ παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ, ⁴⁸ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅς *ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ἐμὲ δέχεται· καὶ ὃς ἴδῃ ἐμὲ δέξηται δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με· ὁ γὰρ †μικρότερος ἐν πᾶσιν δὺμῖν ὑπάρχων οὗτος *ἔσται μέγας.

⁴⁹ Ἀποκριθεὶς δὲ τὸ †Ἰωάννης εἶπεν, Ἐπιστάτα, Σεῖδομέν τινα *ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα †δαιμόνια· καὶ †ἐκωλύσαμεν αὐτόν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. ⁵⁰ §Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν *ὁ Ἰησοῦς, Μὴ †κωλύετε· ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἔστιν.

⁵¹ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς

---

† 9:47 ιδων | ειδως CT § 9:47 παιδιου | παιδιον CT * 9:48 εαν | αν SBL TH WH † 9:48 εαν | αν CT † 9:48 μικροτερος | μεικροτερος TH § 9:48 υμιν | υμων PCK * 9:48 εσται | εστι ANT CT † 9:49 ο | — CT † 9:49 ιωαννης | ιωανης WH § 9:49 ειδομεν | ειδαμεν WH * 9:49 επι | εν CT † 9:49 δαιμονια | τα δαιμονια TR † 9:49 εκωλυσαμεν | εκωλυομεν CT § 9:50 και ειπε | ειπε δε CT * 9:50 ο | — WH † 9:50 κωλυετε | κωλυετε ου γαρ εστι καθ υμων ANT † 9:50 ημων υπερ ημων | υμων υπερ υμων ANT CT

ἡμέρας τῆς Σάναληψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς *τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορευέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, ⁵² καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου ἑαυτοῦ· καὶ πορευθέντες εἰσῆλθον εἰς κώμην †Σαμαρειτῶν, ὥστε ἐτοιμάσαι αὐτῷ. ⁵³ Καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτόν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. ⁵⁴ Ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ *αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης †εἶπον, Κύριε, θέλεις εἰπώμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτούς, *ὥς καὶ Ἡλίας ἐποίησε; ⁵⁵ Στραφεῖς δὲ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, †καὶ εἶπεν, Οὐκ οἴδατε οἴου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς. ⁵⁶ †ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. Καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην.

⁵⁷ Ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν, Ἀκολουθήσω σοι

---

§ 9:51 αναληψεως | αναλημψεως CT * 9:51 το προσωπον αυτου εστηριξε | εστηριξε το προσωπον αυτου ANT | το προσωπον εστηρισε CT † 9:52 αυτου | εαυτου PCK † 9:52 σαμαρειτων | σαμαριτων NA SBL § 9:52 ωστε | ως CT * 9:54 αυτου | — CT † 9:54 ιωαννης | ιωανης WH † 9:54 ειπον | ειπαν CT § 9:54 του | — ANT * 9:54 ως και ηλιας εποιησε 96.8% | — CT 1% † 9:55 και ειπεν ουκ οιδατε οιου πνευματος εστε υμεις 43.8% | και ειπεν ουκ οιδατε ποιου πνευματος εστε υμεις ANT 9.6% | — BYZ CT 24.8% † 9:56 ο γαρ υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων απολεσαι αλλα σωσαι 50.7% | ο υιος του ανθρωπου ουκ ηλθεν ψυχας ανθρωπων απολεσαι αλλα σωσαι ANT 10.4% | — BYZ CT 25.9%

§ 9:57 εγενετο δε | και CT

ὅπου *ἂν ἀπέρχη, †Κύριε. ⁵⁸ Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις· ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν †κλίνη. ⁵⁹ Εἶπε δὲ πρὸς ἕτερον, Ἀκολουθεῖ μοι. Ὁ δὲ εἶπε, §Κύριε, ἐπίτρεψόν μοι *ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν πατέρα μου. ⁶⁰ Εἶπε δὲ αὐτῷ †ὁ Ἰησοῦς, Ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς· σὺ δὲ ἀπελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ⁶¹ Εἶπε δὲ καὶ ἕτερος, Ἀκολουθήσω σοι, Κύριε· πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς εἰς τὸν οἶκόν μου. ⁶² Εἶπε δὲ †ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτόν, Οὐδεὶς, ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα §αὐτοῦ ἐπ' ἄροτρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὐθετός ἐστιν *εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.

10

¹ Μετὰ δὲ ταῦτα ἀνέδειξεν ὁ Κύριος *καὶ ἑτέρους †ἐβδομήκοντα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ †δύο πρὸ προσώπου αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ §ἔμελλεν αὐτὸς ἔρχεσθαι.

* 9:57 αν | εαν ANT BYZ CT † 9:57 κυριε | — CT † 9:58 κλινη | κλεινη TH § 9:59 κυριε | — WH * 9:59 απελθοντι πρwτον | πρwτον απελθοντι TH WH † 9:60 ο ιησους | — CT † 9:62 ο ιησους προς αυτον | προς αυτον ο ιησους NA TH TR WH | ο ιησους SBL § 9:62 αυτου | — NA SBL WH * 9:62 εις την βασιλειαν | τη βασιλεια CT * 10:1 και | — NA TH WH † 10:1 εβδομηκοντα | εβδομηκοντα δυο NA SBL WH † 10:1 δυο | δυο δυο NA SBL WH § 10:1 εμελλεν | ημελλεν ANT CT

2 Ἐλεγεν *οὖν πρὸς αὐτούς, Ὁ μὲν θερισμὸς πολὺς, οἱ δὲ ἔργαται ὀλίγοι· δεήθητε οὖν τοῦ Κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως †ἐκβάλη ἔργατας εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. 3 Ὑπάγετε· ἰδοὺ, †ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. 4 Μὴ βαστάζετε ὄβραλάντιον, μὴ πήραν, *μηδὲ ὑποδήματα· καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. 5 Εἰς ἣν δ' ἂν τοικίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε, Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. 6 Καὶ ἐὰν †ἢ ἐκεῖ θυῖδος εἰρήνης, *ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτὸν ἢ εἰρήνη ὑμῶν· εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς †ἀνακάμψει. 7 Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε, †ἐσθίοντες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν· ἄξιος γὰρ ὁ ἔργατης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἔστι. Μὴ μεταβαίνετε ἐξ οἰκίας εἰς οἰκίαν. 8 Καὶ εἰς ἣν *ἂν πόλιν εἰσέρχησθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατιθέμενα ὑμῖν, 9 καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς, Ἦγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. 10 Εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν †εἰσέρχησθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς τὰς πλατείας αὐτῆς εἶπατε, 11 Καὶ τὸν κονιορτὸν

* 10:2 ουν | δε CT † 10:2 εκβαλη εργατας | εκβαλλη εργατας TR | εργατας εκβαλη CT † 10:3 εγω | —CT § 10:4 βαλαντιον | βαλλαντιον ANT CT * 10:4 μηδε | μη CT PCK † 10:5 οικιαν εισερχησθε | εισελθητε οικιαν CT † 10:6 η εκει | μεν η εκει PCK TR | εκει η NA WH § 10:6 υιος | ο υιος SCR * 10:6 επαναπαυσεται | επαναπαησεται CT † 10:6 ανακαμψει | επανακαμπει ANT † 10:7 εσθιοντες | εσθοντες WH § 10:7 εστι | —CT * 10:8 αν | δ αν PCK TR † 10:10 εισερχησθε | εισελθητε CT

τὸν κολληθέντα ἡμῖν †ἐκ τῆς πόλεως Σὺμῶν ἀπομασσόμεθα ὑμῖν· πλὴν τοῦτο *γινώσκετε, ὅτι ἤγγικεν †ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.
 12 †Λέγω ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτότερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ.

13 Οὐαὶ σοι, ΣΧοραζίν, οὐαὶ σοι, Βηθσαϊδά· ὅτι εἰ ἐν Τύρῳ καὶ *Σιδῶνι †ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ †καθήμεναι μετενόησαν.

14 Πλὴν Τύρῳ καὶ Σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. 15 Καὶ σύ, *Καπερναοῦμ, †ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως †Ἄδου Σκαταβίβασθῆση.

16 Ὁ ἀκούων ὑμῶν ἐμοῦ ἀκούει· καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς ἐμὲ ἀθετεῖ· ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.

17 Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ *ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς, λέγοντες, Κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. 18 Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἐθεώρουν τὸν Σατανᾶν ὡς

† 10:11 εκ | απο ANT § 10:11 υμων | υμων εις τους ποδας ημων ANT | υμων εις τους ποδας CT * 10:11 γινωσκετε | γεινωσκετε TH † 10:11 εφ υμας | — CT † 10:12 λεγω | λεγω δε ANT TR § 10:13 χοραζιν | χωραζιν PCK TR | χοραζειν TH WH * 10:13 σιδωνι | σειδωνι TH † 10:13 εγενοντο | εγενηθησαν CT † 10:13 καθημεναι | καθημενοι ANT CT § 10:14 σιδωνι | σειδωνι TH * 10:15 καπερναουμ | καφαρναουμ CT † 10:15 η εως του ουρανου υψωθεισα | μη εως ουρανου υψωθηση CT † 10:15 αδου | του αδου CT § 10:15 καταβιβασθηση | καταβηση NA WH * 10:17 εβδομηκοντα | εβδομηκοντα δυο NA SBL WH

ἀστραπήν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πεσόντα. ¹⁹ Ἴδού, ἴδιδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφρων καὶ σκορπίων, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ· καὶ οὐδὲν ὑμᾶς οὐ μὴ †ἀδικήση. ²⁰ Πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται· χαίρετε ἡδὲ ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν *ἐγράφη ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

²¹ Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιᾶσατο ἰτῶ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν, Ἐξομολογοῦμαί σοι, πάτερ, Κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. Ναί, ὁ πατήρ, ὅτι οὕτως †ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.

²² §Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς εἶπε, Πάντα *μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου· καὶ οὐδεὶς †γινώσκει τίς ἐστὶν ὁ υἱός, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ τίς ἐστὶν ὁ πατήρ, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ᾧ †ἐὰν βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι.

²³ Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μαθητὰς κατ' ἰδίαν εἶπε, Μακάριοι οἱ ὀφθαλμοὶ οἱ βλέποντες ἃ βλέπετε. ²⁴ Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλησαν ἰδεῖν

† 10:19 διδωμι | δεδωκα CT † 10:19 ἀδικηση | ἀδικησει
SCR WH § 10:20 δε | δε μαλλον TR * 10:20 εγραφη
| εγγεγραπται NA SBL | ενγεγραπται TH WH † 10:21 τω
πνευματι ο ιησους 92.4% | εν τω πνευματι τω αγιω NA 0.2%
| τω πνευματι τω αγιω SBL TH WH 0.1% † 10:21 εγενετο
ευδοκια | ευδοκια εγενετο CT § 10:22 και στραφεις προς
τους μαθητας ειπε 76.1% | — CT SCR 9.5% * 10:22 μοι
παρεδοθη | παρεδοθη μοι TR † 10:22 γινωσκει | επιγινωσκει
ANT | γεινωσκει TH † 10:22 εαν | αν WH

ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ ᾄδιδον· καὶ ἀκοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν.

²⁵ Καὶ ἰδοῦ, νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτόν, *καὶ λέγων, Διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ²⁶ Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ἐν τῷ νόμῳ τί γέγραπται; Πῶς ἀναγινώσκεις; ²⁷ Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἀγαπήσεις Κύριον τὸν Θεόν σου, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ †ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ §ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ *ἐξ ὅλης τῆς διανοίας σου· καὶ τὸν πλησίον σου ὡς †σεαυτόν. ²⁸ Εἶπε δὲ αὐτῷ, Ὁρθῶς ἀπεκρίθης· τοῦτο ποιεῖ, καὶ ζήση.

²⁹ Ὁ δὲ θέλων †δικαιοῦν ἑαυτόν εἶπε πρὸς τὸν Ἰησοῦν, Καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; ³⁰ Ὑπολαβὼν §δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἄνθρωπός τις κατέβαινεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς *Ἱεριχῶ, καὶ λησταῖς περιέπεσεν, οἱ καὶ ἐκδύσαντες αὐτόν καὶ πληγὰς ἐπιθέντες ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ †τυγχάνοντα. ³¹ Κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεὺς τις κατέβαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ· καὶ ἰδὼν αὐτόν ἀντιπαρῆλθεν. ³² Ὁμοίως δὲ καὶ †Λευίτης §γενόμενος κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν

§ 10:24 εἶδον | εἶδαν CT * 10:25 καὶ | — CT † 10:27 της | — WH † 10:27 ἐξ ὀλης της ψυχης | ἐν ὀλη τη ψυχη CT
 § 10:27 ἐξ ὀλης της ἰσχυος | ἐν ὀλη τη ἰσχυι CT * 10:27 ἐξ ὀλης της διανοιας | ἐν ὀλη τη διανοια CT † 10:27 σεαυτον | εαυτον ANT † 10:29 δικαιοῦν | δικαιωσαι CT § 10:30 δε | — NA TH WH * 10:30 ἱεριχω | ἱερειχω TH WH † 10:30 τυχανοντα | — CT † 10:32 λευιτης | λευειτης TH WH
 § 10:32 γενομενος | — SBL TH WH

καὶ ἰδὼν ἀντιπαρήλθε. ³³ *Σαμαρείτης δέ τις ὀδεύων ἦλθε κατ' αὐτόν, καὶ ἰδὼν †αὐτὸν ἐσπλαγχνίσθη, ³⁴ καὶ προσελθὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον· ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον, καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. ³⁵ Καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον †ἐξελθὼν, ἐκβαλὼν §δυο δηνάρια ἔδωκε τῷ πανδοχεῖ, καὶ εἶπεν *αὐτῷ, Ἐπιμελήθητι αὐτοῦ· καὶ †ὅ τι ἂν προσδαπανήσης, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρχεσθαί με ἀποδώσω σοι. ³⁶ Τίς †οὔν τούτων τῶν τριῶν §πλησίον δοκεῖ σοι γεγονέναι τοῦ ἐμπесόντος εἰς τοὺς ληστὰς; ³⁷ Ὁ δὲ εἶπεν, Ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ' αὐτοῦ. Εἶπεν *οὔν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Πορεύου, καὶ σὺ ποίει ὁμοίως.

³⁸ †Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτούς, †καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινα· γυνὴ δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν §εις τὸν οἶκον αὐτῆς. ³⁹ Καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη *Μαρία, †ἣ καὶ †παρακαθίσασα

* **10:33** σαμαρειτης | σαμαριτης NA SBL † **10:33** αυτον | — CT † **10:35** εξελθων | — CT § **10:35** δυο δηναρια εδωκε | εδωκε δυο δηναρια NA * **10:35** αυτω | — CT † **10:35** ο τι | οτι WH † **10:36** ουν | — CT § **10:36** πλησιον δοκει σοι | δοκει σοι πλησιον TR * **10:37** ουν | δε CT † **10:38** εγενετο δε εν | εν δε CT † **10:38** και | — CT § **10:38** εις τον οικον αυτης 98.2% | εις την οικιαν TH WH 0.5% | — NA SBL 0.2% * **10:39** μαρια | μαριαμ CT † **10:39** η | — TH † **10:39** παρακαθισασα παρα | παρακαθεσθεισα προς CT

παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε * τὸν λόγον αὐτοῦ. ⁴⁰ Ἡ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε, Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με †κατέλειπε διακονεῖν; ‡Εἰπέ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ⁴¹ Ἀποκριθεὶς δὲ ᾤειπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, Μάρθα, Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ *τυρβάζῃ περὶ πολλά· ⁴² †ένος δέ ἐστι χρεία· ‡Μαρία ἡ δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται *ἀπ' αὐτῆς.

11

¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προσευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, Κύριε, δίδαξον ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ *Ἰωάννης ἐδίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. ² Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ὅταν προσεύχησθε, λέγετε,

Πάτερ †ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου.
‡Ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου.

---

§ 10:39 ιησου | κυριου NA WH * 10:39 τον λογον | των λογων PCK † 10:40 κατελειπε | κατελιπε ANT NA PCK TR ‡ 10:40 ειπε | ειπον WH § 10:41 ειπεν αυτη ο ιησους | ο ιησους ειπεν αυτη PCK | ειπεν αυτη ο κυριος CT * 10:41 τυρβαζη | θορυβαζη CT † 10:42 ενος δε εστι χρεια | ολιγων δε εστι χρεια η ενος SBL WH ‡ 10:42 μαρια | μαριαμ CT § 10:42 δε | γαρ CT * 10:42 απ | — CT * 11:1 ιωαννης | ιωαννης WH † 11:2 ημων ο εν τοις ουρανοις | — CT ‡ 11:2 ελθετω | ελθατω WH

§ Γενηθήτω τὸ θέλημά σου,

ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς.

³ Τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν.

⁴ Καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν,

καὶ γὰρ αὐτοὶ *ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλουτι ἡμῖν.

Καὶ μὴ εἰσενέγκης ἡμᾶς εἰς πειρασμόν,

‡ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ.

⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Τίς ἐξ ὑμῶν ἔξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσουκτίου, καὶ δεῖπῃ αὐτῷ, Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ⁶ ἐπειδὴ *φίλος παρεγένετο ἐξ ὁδοῦ πρὸς με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ. ⁷ κάκεινος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἶπη, Μὴ μοι κόπους πάρεχε· ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδιά μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν· οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. ⁸ Λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστὰς, διὰ τὸ εἶναι †αὐτοῦ φίλον, διὰ γε τὴν †ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς δώσει αὐτῷ §ῶσον χρήζει. ⁹ Κάγὼ ὑμῖν λέγω, αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ εὕρησετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. ¹⁰ Πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν

§ 11:2 γενηθητω το θελημα σου ως εν ουρανω και επι της γης
 | — CT * 11:4 αφιεμεν | αφιομεν CT † 11:4 οφειλοντι |
 τω οφειλουντι ANT ‡ 11:4 αλλα ρυσαι ημας απο του πονηρου
 | — CT § 11:5 ειπη | ερει ANT * 11:6 φιλος | φιλος μου
 ANT CT TR † 11:8 αυτου φιλον | φιλον αυτου CT ‡ 11:8
 αναιδειαν | αναιδιαν WH § 11:8 οσον | οσων ANT CT TR

λαμβάνει· καὶ ὁ ζητῶν εὕρισκει· καὶ τῶ κρούοντι *ανοιγήσεται. ¹¹ Τίνα δὲ τῶν τὸν πατέρα αἰτήσῃ ὁ υἱὸς †ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος ὄφιν §ἐπιδώσει αὐτῷ; ¹² ἢ καὶ *ἐὰν αἰτήσῃ ὄν, †μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; ¹³ Εἰ οὖν ὑμεῖς †πονηροὶ ὑπάρχοντες οἴδατε §δόματα ἀγαθὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσω μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει Πνεῦμα *Ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν;

¹⁴ Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, †καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν. Ἐγένετο δέ, τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφός· καὶ †εθαύμασαν οἱ ὄχλοι. ¹⁵ Τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν §εἶπον, Ἐν *Βεελζεβούλ †ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια. ¹⁶ Ἄλλοι δὲ πειράζοντες σημεῖον †παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. ¹⁷ Αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς, Πᾶσα βασιλεία ἐφ'

---

* **11:10** ανοιγησεται | ανοιχθησεται ANT † **11:11** υμων | εξ υμων ANT CT † **11:11** αρτον μη λιθον επιδωσει αυτω η και ιχθυον μη | αρτον μη λιθον επιδωσει αυτω ει και ιχθυον μη TR | ιχθυον και NA SBL TH | ιχθυον μη WH § **11:11** επιδωσει αυτω | αυτω επιδωσει CT * **11:12** εαν αιτηση | αιτησει CT † **11:12** μη | — CT † **11:13** πονηροι υπαρχοντες | υπαρχοντες πονηροι ANT § **11:13** δοματα αγαθα | αγαθα δοματα TR * **11:13** αγιον | αγαθον ANT † **11:14** και αυτο ην 93.7% | — SBL TH WH 1.6% † **11:14** εθαυμασαν | εθαυμαζον ANT § **11:15** ειπον | ειπαν WH * **11:15** βεελζεβουλ | βεεζεβουλ WH † **11:15** αρχοντι | τω αρχοντι ANT CT † **11:16** παρ αυτου εζητουν εξ ουρανου | εξ ουρανου εζητουν παρ αυτου CT

ἐαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται· καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον, πίπτει. ¹⁸ Εἰ δὲ καὶ ὁ Σατανᾶς ἐφ' ἐαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; Ὅτι λέγετε ἐν Ὑβελζεβούλ *ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. ¹⁹ Εἰ δὲ ἐγὼ ἐν Ἰβελζεβούλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι †ἐκβάλλουσι; Διὰ τοῦτο ὁ κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. ²⁰ Εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ Θεοῦ *ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ²¹ Ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλήν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ²² ἐπὶ δὲ τὸ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτόν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἶρει ἐφ' ἣ ἐπεποιθεῖ, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. ²³ Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἐστὶ· καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ σκορπίζει.

²⁴ Ὅταν τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυσιν· καὶ μὴ εὕρισκον †λέγει, Ὑποστρέψω εἰς τὸν οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον. ²⁵ Καὶ ἐλθὼν εὕρισκει ὕψιστον καὶ κεκοσμημένον. ²⁶ Τότε πορεύεται

§ 11:18 βεελζεβουλ | βεεζεβουλ WH * 11:18 εκβαλλειν με | με εκβαλλειν ANT † 11:19 βεελζεβουλ | βεεζεβουλ WH ‡ 11:19 εκβαλλουσι | εκβαλουσι ANT § 11:19 κριται υμων αυτοι | κριται αυτοι υμων PCK | αυτοι κριται υμων ANT | αυτοι υμων κριται CT * 11:20 εκβαλλω | εγω εκβαλλω NA WH † 11:22 ο | — CT ‡ 11:24 λεγει | τοτε λεγει NA WH § 11:25 σεσαρωμενον | σχολαζοντα σεσαρωμενον WH

καὶ παραλαμβάνει *ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα
πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ †έλθοντα κατοικεῖ
ἐκεῖ· καὶ ‡γίνεται τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου
ἐκείνου χεῖρονα τῶν πρώτων.

27 Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα,
ἐπάρασά τις ὁ γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου εἶπεν
αὐτῷ, Μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσασά σε,
καὶ μαστοὶ οὐς ἐθήλασας. 28 Αὐτὸς δὲ εἶπε,
*Μενοῦνγε μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον
τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες †αὐτόν.

29 Τῶν δὲ ὄχλων ἐπαθροισομένων ἤρξατο
λέγειν, Ἡ γενεὰ αὕτη ‡πονηρὰ ἐστὶ· σημεῖον
ὀπιζητεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ,
εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωνᾶ *τοῦ προφήτου.
30 Καθὼς γὰρ ἐγένετο †Ἰωνᾶς ‡σημεῖον τοῖς
Νινευίταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου τῇ γενεᾷ ταύτῃ. 31 Βασίλισσα
νότου ἐγερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν
ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινεῖ
αὐτούς· ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν περάτων τῆς
γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν *Σολομῶνος, καὶ

* 11:26 ἑπτα ἑτερα πνευματα πονηροτερα εαυτου | ἑτερα
πνευματα πονηροτερα εαυτου ἑπτα CT † 11:26 ἐλθοντα
| εἰσελθοντα ANT CT TR ‡ 11:26 γινεται | γεινεται TH
§ 11:27 γυνη φωνην | φωνην γυνη CT * 11:28 μενουνγε
| μενουν CT † 11:28 αυτον | —CT ‡ 11:29 πονηρα | γενεα
πονηρα ANT CT § 11:29 επιζητει | ζητει ANT CT * 11:29
του προφητου | —CT † 11:30 ιωνας | ο ιωνας WH ‡ 11:30
σημειον τοις νινευιταις | τοις νινευιταις σημειον NA SBL |
τοις νινευιταις σημειον TH WH § 11:30 ταυτη | ταυτη
σημειον ANT * 11:31 σολομωνος | σολομωντος ANT TR

ιδού, πλεῖον †Σολομῶνος ὤδε. ³² Ἄνδρες †Νινευὶ ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης καὶ κατακρινοῦσιν αὐτήν· ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰωνᾶ, καὶ ἰδού, πλεῖον Ἰωνᾶ ὤδε.

³³ Οὐδεὶς §δὲ λύχνον ἄψας εἰς *κρύπτην τίθησιν, †οὐδὲ ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι τὸ †φέγγος βλέπωσιν. ³⁴ Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ §ὀφθαλμός· ὅταν *οὖν ὁ ὀφθαλμός σου ἀπλοῦς ᾖ, †καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου †φωτεινὸν ἐστίν· ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σῶμά σου §σκοτεινόν. ³⁵ Σκόπει οὖν μὴ τὸ φῶς τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστίν. ³⁶ Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅλον *φωτεινόν, μὴ ἔχον †τι μέρος †σκοτεινόν, ἔσται §φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῆ ἀστραπῆ φωτίζη σε.

³⁷ Ἐν δὲ τῷ *λαλῆσαι, †ἡρώτα αὐτὸν Φαρισαῖός †τις ὅπως ἀριστήση παρ' αὐτῶ· εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. ³⁸ Ὁ δὲ Φαρισαῖος

† 11:31 σολομωνος | σολομωντος ANT TR † 11:32 νινευι | νινευιται BYZ NA SBL | νινευη HF | νινευειται TH WH
 § 11:33 δε | — CT * 11:33 κρυπτην | κρυπτον TR † 11:33 ουδε υπο τον μοδιον | — TH † 11:33 φεγγος | φως NA TH WH
 § 11:34 οφθαλμος | οφθαλμος σου CT * 11:34 ουν | — CT † 11:34 και | — PCK † 11:34 φωτεινον | φωτινον WH
 § 11:34 σκοτεινον | σκοτινον WH * 11:36 φωτεινον | φωτινον WH † 11:36 τι μερος | μερος τι CT † 11:36 σκοτεινον | σκοτινον WH § 11:36 φωτεινον | φωτινον WH
 * 11:37 λαλησαι | λαλησαι αυτον ταυτα ANT † 11:37 ηρωτα | ερωτα CT † 11:37 τις | — CT

ιδὼν ἐθαύμασεν ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτίσθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. ³⁹ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος πρὸς αὐτόν, Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἕξωθεν τοῦ ποτηρίου καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἀρπαγῆς καὶ πονηρίας. ⁴⁰ Ἄφρονες, οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἕξωθεν καὶ τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; ⁴¹ Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε ἐλεημοσύνην· καὶ ἰδού, ὅσπαντα καθαρὰ ὑμῖν *ἔστιν.

⁴² Ἄλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον καὶ τὸ πῆγανον καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ· ἴταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κάκεῖνα μὴ ὀφείναι. ⁴³ Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς Φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. ⁴⁴ Οὐαὶ ὑμῖν, *γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι, ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι ἵπεριπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἶδασιν.

⁴⁵ Ἀποκριθεὶς δὲ τις τῶν νομικῶν λέγει αὐτῷ, Διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ⁴⁶ Ὁ δὲ εἶπε, Καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαὶ, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἐνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις.

§ 11:41 παντα | απαντα ANT * 11:41 εστιν | εσται ANT † 11:42 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH ‡ 11:42 ταυτα | ταυτα δε ANT CT § 11:42 αφιεναι | παρειναι CT * 11:44 γραμματεις και φαρισαιοι υποκριται | — CT † 11:44 περιπατουντες | οι περιπατουντες CT TR

47 Οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. 48 Ἄρα †μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν· ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε Σαύτων τὰ μνημεῖα. 49 Διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ Θεοῦ εἶπεν, Ἀποστελῶ εἰς αὐτούς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ *ἐκδιώξουσιν. 50 ἵνα ἐκζητηθῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν τὸ ἔκχυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, 51 ἀπὸ †τοῦ αἵματος Ἄβελ ἕως §τοῦ αἵματος Ζαχαρίου τοῦ ἀπολομένου μεταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναί, λέγω ὑμῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. 52 Οὐαὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα τῆς γνώσεως· αὐτοὶ οὐκ *εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερχομένους ἐκωλύσατε.

53 †Λέγοντος δὲ αὐτοῦ †ταῦτα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι δεινῶς §ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν περὶ πλειόνων, 54 ἐνεδρεύοντες αὐτόν,

---

† 11:48 μαρτυρετε | μαρτυρες εστε CT § 11:48 αυτων τα μνημεια 95.8% | — CT 0.6% * 11:49 εκδιωξουσιν | διωξουσιν CT † 11:50 εκχυνομενον | εκκεχυμενον CT † 11:51 του | — CT § 11:51 του | — CT * 11:52 εισηλθετε | εισηλθατε CT † 11:53 λεγοντος δε αυτου ταυτα προς αυτους | κακειθεν εξελθοντος αυτου CT † 11:53 ταυτα προς αυτους | προς αυτους ταυτα ANT § 11:53 ενεχειν | συνεχειν PCK

*Ζητοῦντες θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.

12

¹ Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, *ὥστε καταπατεῖν ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ πρῶτον, Προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύμης ἰσῶν Φαρισαίων, ἣτις ἐστὶν ὑπόκρισις.

² Οὐδὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστὶν ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυπτόν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ³ Ἄνθ' ὧν ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἶπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθήσεται· καὶ ὃ πρὸς τὸ οὐκ ἐλάλησατε ἐν τοῖς ταμείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωματίων.

⁴ Λέγω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἁποκτενόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα μὴ ἐχόντων περισσώτερόν τι ποιῆσαι.

⁵ Ὑποδείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε· φοβήθητε τὸν μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἑξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν εἰς τὴν γέενναν· ναί, λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθητε. ⁶ Οὐχὶ πέντε στρουθία

*πωλεῖται ἄσσαρίων δύο; Καὶ ἐν ἑξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλεησμένον ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. ⁷ Ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς ὑμῶν πᾶσαι

* 11:54 ζητουντες | και ζητουντες TR | — CT † 11:54
 ινα κατηγορησωσιν αυτου | — CT * 12:1 ωστε | ως ANT
 † 12:1 των φαρισαιων ητις εστιν υποκρισις | ητις εστιν
 υποκρισις των φαρισαιων NA SBL WH † 12:4 αποκτενοντων
 | αποκτεινοντων CT TR | αποκτενοντων ANT § 12:5
 εξουσιαν εχοντα | εχοντα εξουσιαν ANT CT * 12:6 πωλειται
 | πωλουνται CT

ἠρίθμηνται. Μὴ τοῦν φοβεῖσθε· †πολλῶν στρουθίων διαφέρετε.

⁸ Λέγω δὲ ὑμῖν, Πᾶς ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἔμοι ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσῃ ἐν αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ· ⁹ ὁ δὲ ἀρνησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων ἀπαρνηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ. ¹⁰ Καὶ πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται αὐτῷ· τῷ δὲ εἰς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα βλασφημήσαντι οὐκ ἀφεθήσεται. ¹¹ Ὅταν δὲ *προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ ἡμεριμνᾶτε πῶς ἢ τί †ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἶπητε· ¹² τὸ γὰρ Ἅγιον Πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ἃ δεῖ εἰπεῖν.

¹³ Εἶπε δὲ τις ἑαυτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου, Διδάσκαλε, εἶπε τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι *μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ¹⁴ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε †δικαστὴν ἢ μεριστὴν ἐφ' ὑμᾶς; ¹⁵ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Ὅρατε καὶ φυλάσσεσθε ἀπὸ †τῆς πλεονεξίας· ὅτι οὐκ ἐν τῷ περισσεύειν τινὶ ἢ ζωῇ ἑαυτῷ

† 12:7 ουν | — CT † 12:7 πολλων | πολλω PCK § 12:8 ομολογηση | ομολογησει WH * 12:11 προσφερωσιν | εισφερωσιν CT † 12:11 μεριμνατε | μεριμνησητε CT † 12:11 απολογησησθε | απολογησεσθε PCK § 12:13 αυτω εκ του οχλου | εκ του οχλου αυτω CT * 12:13 μετ εμου την κληρονομιαν | την κληρονομιαν μετ εμου ANT † 12:14 δικαστην 93.3% | κριτην CT 2% † 12:15 της | πασης ANT CT § 12:15 αυτω | αυτου ANT CT PCK TR

ἐστὶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων *αὐτοῦ. 16 Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτούς, λέγων, Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα· 17 καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ λέγων, Τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; 18 Καὶ εἶπε, Τοῦτο ποιήσω· καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα †τὰ γενήματά μου καὶ τὰ ἀγαθὰ μου. 19 Καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου, Ψυχῆ, ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά· ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου. 20 Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Θεός, ὦ ἄφρον, ταύτη τῇ νυκτὶ τὴν ψυχὴν σου *ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ· ἃ δὲ ἠτοίμασας, τί νῦν ἔσται; 21 Οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς Θεὸν πλουτῶν.

22 Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς †αὐτοῦ, Διὰ τοῦτο ὁμοίως λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ *ὑμῶν, τί φάγητε· μηδὲ τῷ ἰσώματι, τί †ἐνδύσησθε. 23 Ὅτι ἡ ψυχὴ *πλεῖον ἐστὶ τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. 24 Κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπεύρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ Θεὸς τρέφει

* 12:15 αὐτου | αυτω CT † 12:17 ἐαυτῷ | αὐτῷ WH
 † 12:18 τα γενηματα μου | τον σιτον CT § 12:20 αφρον
 | αφρων CT ST * 12:20 απαιτουσιν | αιτουσιν TH WH
 † 12:21 ἐαυτῷ | αὐτῷ WH † 12:22 αὐτου | — TH § 12:22
 υμιν λεγω | λεγω υμιν ANT CT PCK * 12:22 υμων | — CT
 † 12:22 σωματι | σωματι υμων ANT WH † 12:22 ενδυσησθε
 | ενδυσεσθε PCK § 12:23 η | ουχι η ANT | η γαρ CT * 12:23
 πλειον | πλειων PCK

αὐτούς· πόσω μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; ²⁵ Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται ἔπροσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕξῃνα; ²⁶ Εἰ οὖν δοῦτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοιπῶν μεριμνᾶτε; ²⁷ Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς ἀξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει· λέγω *δὲ ὑμῖν, οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο ὡς ἐν τούτων. ²⁸ Εἰ δὲ ἴτον χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ ἡσήμερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς σκλίβανον βαλλόμενον, ὁ Θεὸς οὕτως *ἀμφιέννυσι, πόσω μᾶλλον ὑμᾶς, ὀλιγόπιστοι; ²⁹ Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε, ἢ τί πίητε· καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. ³⁰ Ταῦτα γὰρ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἔπιζητεῖ· ὑμῶν δὲ ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρήζετε τούτων. ³¹ Πλὴν ζητεῖτε τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, καὶ ταῦτα *πάντα προστεθήσεται ὑμῖν. ³² Μὴ φοβοῦ, τὸ μικρὸν ποίμνιον· ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑμῖν τὴν βασιλείαν. ³³ Πωλήσατε τὰ ὑπάρχοντα ὑμῶν καὶ δότε ἐλεημοσύνην. Ποιήσατε ἑαυτοῖς ἑβαλάντια μὴ παλαιούμενα,

---

† 12:25 προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ | προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ BYZ | ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ προσθεῖναι CT † 12:25 ἐνα | — CT § 12:26 οὐτε | οὐδε CT * 12:27 δε | — PCK † 12:28 τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ | τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ ANT | ἐν ἀγρῷ τοῦ χόρτου CT † 12:28 σημερον ὄντα | ὄντα σημερον CT § 12:28 κλιβανον | κλειβανον TH * 12:28 ἀμφιέννυσι | ἀμφιεζει NA SBL TH | ἀμφιαζει WH † 12:29 η | καὶ ANT CT † 12:30 ἐπιζητεῖ | ἐπιζητουσιν CT § 12:31 τοῦ θεοῦ | αὐτοῦ CT * 12:31 παντα | — CT † 12:33 βαλαντια | βαλλαντια ANT CT

θησαυρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτῃς οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σῆς διαφθείρει·
 34 ὅπου γάρ ἐστιν ὁ θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.

35 Ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμένοι, καὶ οἱ λύχνοι καϊόμενοι· 36 καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομένοι τὸν κύριον ἐαυτῶν, πότε †ἀναλύσῃ ἐκ τῶν γάμων, ἵνα, ἐλθόντος καὶ κρούσαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. 37 Μακάριοι οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὐρήσει γρηγοροῦντας· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι περιζώσεται καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς. 38 Ἐὰν ἐλθῇ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυλακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὖρη οὕτω, μακάριοί εἰσιν *οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι. 39 Τοῦτο δὲ ἴγινώσκετε, ὅτι εἰ ἦδει ὁ οἰκοδεσπότης ποῖα ὥρα ὁ κλέπτῃς ἔρχεται, †ἐγρηγόρησεν ἄν, καὶ οὐκ ἔδ' ἀφῆκε *διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ. 40 Καὶ ὑμεῖς †οὔν †γίνεσθε ἔτοιμοι· ὅτι ἡ ὥρα οὐ δοκεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

41 Εἶπε δὲ Ἐαὐτῷ ὁ Πέτρος, Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν ταύτην λέγεις, ἢ καὶ

† 12:36 αναλυση | αναλυσει ANT HF PCK TR § 12:38 και εαν ελθη εν τη δευτερα φυλακη και | και εν τη δευτερα και CT

* 12:38 οι δουλοι | — CT † 12:39 γινωσκετε | γεινωσκετε

TH † 12:39 εγρηγορησεν αν και | — NA SBL § 12:39 αν

| — TH WH * 12:39 διορυγναι | διορυχθναι NA SBL WH

† 12:40 ουν 95.3% | — CT 1.6% † 12:40 γινεσθε | γεινεσθε

TH § 12:41 αυτω | — CT

πρὸς πάντας; ⁴² *Ἐἶπε δὲ ὁ Κύριος, Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος †καὶ φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ ‡τὸ σιτομέτριον; ⁴³ Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ εὐρήσει §ποιοῦντα οὕτως. ⁴⁴ Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ⁴⁵ Ἐὰν δὲ εἶπῃ ὁ δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, Χρονίζει ὁ κύριός μου ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξεται τύπτειν τοὺς παῖδας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν καὶ μεθύσκεσθαι· ⁴⁶ ἤξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ ἣ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ἣ οὐ *γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ⁴⁷ Ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦλος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου †ἑαυτοῦ, καὶ μὴ ἐτοιμάσας ‡μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· ⁴⁸ ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. Παντὶ δὲ ὧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ· καὶ ὧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν.

⁴⁹ Πῦρ ἤλθον βαλεῖν §εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; ⁵⁰ Βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως *οὔ

* **12:42** ειπε δε | και ειπεν CT † **12:42** και | ο CT ‡ **12:42** το | — TH § **12:43** ποιουντα ουτως | ουτω ποιουντα ANT TH * **12:46** γνωσκει | γεινωσκει TH † **12:47** ἑαυτοῦ | αὐτοῦ CT PCK ‡ **12:47** μηδε | η CT § **12:49** εις | επι ANT CT * **12:50** ου | οτου CT

τελεσθῆ. ⁵¹ Δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῆ; Οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἡ διαμερισμόν. ⁵² Ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσί, καὶ δύο ἐπὶ τρισί. ⁵³ †Διαμερισθήσεται πατήρ §ἐπὶ υἱῶ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί· μήτηρ ἐπὶ *θυγατρί, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ †μητρί· πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθερὰν †αὐτῆς.

⁵⁴ Ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις, Ὅταν ἴδητε §τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν *ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως †λέγετε, Ὅμβρος ἔρχεται· καὶ †γίνεται οὕτω. ⁵⁵ Καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε ὅτι Καύσων ἔσται· καὶ §γίνεται. ⁵⁶ Ὑποκριταί, τὸ πρόσωπον *τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἶδατε δοκιμάζειν· τὸν †δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς †οὐ δοκιμάζετε;

⁵⁷ Τί δὲ καὶ ἀφ' ἐαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ⁵⁸ Ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ· μήποτε κατασύρη σε

---

† 12:52 οικω ενι | ενι οικω CT † 12:53 διαμερισθησεται | διαμερισθησονται ANT CT § 12:53 επι | εφ TR * 12:53 θυγατρι | την θυγατερα NA TH | θυγατερα SBL WH † 12:53 μητρι | την μητερα CT † 12:53 αυτης | — CT § 12:54 την | — SBL TH WH * 12:54 απο | επι CT † 12:54 λεγετε | λεγετε οτι CT † 12:54 γινεται | γεινεται TH § 12:55 γινεται | γεινεται TH * 12:56 της γης και του ουρανου | του ουρανου και της γης ANT PCK SCR † 12:56 δε καιρον | καιρον δε NA TH WH † 12:56 ου δοκιμαζετε 94.3% | ουκ οιδατε δοκιμαζειν CT 0.8%

πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κριτὴς σε ὁ παραδῶ
τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ *σε βάλῃ εἰς
φυλακὴν. ⁵⁹ Λέγω σοι, οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖθεν,
ἕως τοῦ καὶ †τὸν ἕσχατον λεπτὸν ἀποδῶς.

13

¹ Παρήσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ
ἀπαγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν Γαλιλαίων,
ἧν τὸ αἷμα *Πιλάτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυσιῶν
αὐτῶν. ² Καὶ ἀποκριθεὶς τὸ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς, Δοκεῖτε ὅτι οἱ Γαλιλαῖοι οὗτοι
ἀμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς Γαλιλαίους
ἐγένοντο, ὅτι †τοιαῦτα πεπόνθασιν; ³ Οὐχί,
λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε, πάντες
ὄσασύτως ἀπολεῖσθε. ⁴ Ἦ ἐκεῖνοι οἱ
*δέκα καὶ ὀκτώ, ἐφ' οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος
ἐν τῷ Σιλωὰμ καὶ ἀπέκτεινεν αὐτούς,
δοκεῖτε ὅτι τοῦτοι ὀφειλέται ἐγένοντο παρὰ
πάντας †ἀνθρώπους τοὺς κατοικοῦντας ὅσον
Ἱερουσαλὴμ; ⁵ Οὐχί, λέγω ὑμῖν· ἀλλ' ἐὰν μὴ
*μετανοῆτε, πάντες τὸμοίως ἀπολεῖσθε.

§ 12:58 παραδω | παραδωσει CT * 12:58 σε βαλη | βαλη
σε PCK | σε βαλλη TR | σε βαλει ANT CT † 12:59 ου | —
CT † 12:59 τον | το ANT CT PCK TR * 13:1 πιλατος |
πειλατος TH WH † 13:2 ο ιησους | — CT † 13:2 τοιαυτα
| ταυτα CT § 13:3 ωσαυτως | ομοιως CT * 13:4 δεκα
και οκτω | δεκαοκτω CT † 13:4 ουτοι | αυτοι CT † 13:4
ανθρωπους | τους ανθρωπους ANT CT § 13:4 εν | — CT
* 13:5 μετανοητε | μετανοησητε ANT WH † 13:5 ομοιως |
ωσαυτως CT

6 Ἐλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολὴν· Συκῆν εἶχε τις †ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην· καὶ ἦλθε ζητῶν καρπὸν ἐν αὐτῇ, καὶ οὐχ εὔρεν. 7 Εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν, Ἴδού, τρία *ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὐρίσκω· †ἐκκοψον αὐτήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; 8 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς †λέγει αὐτῷ, Κύριε, ἄφες αὐτήν καὶ τοῦτο τὸ ἔτος, ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω ἄσκόπρια· 9 κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν· *εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν.

10 Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι· 11 καὶ ἰδού, γυνὴ †ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη †δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα, καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. 12 Ἴδὼν δὲ αὐτήν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ, Γύναι, ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου. 13 Καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας· καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη, καὶ ἐδόξαζε τὸν Θεόν. 14 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος, ἀγανακτῶν ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ

† 13:6 ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυτευμένην | πεφυτευμένην ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ CT § 13:6 ζητῶν καρπὸν | καρπὸν ζητῶν TR * 13:7 ἐτη | ἐτη ἀφ οὐ CT † 13:7 ἐκκοψον | ἐκκοψον οὐν NA TH † 13:8 λέγει | εἶπεν ANT § 13:8 κοπρία | κοπριαν TR * 13:9 εἰ δε μήγε εἰς το μέλλον | εἰς το μέλλον εἰ δε μήγε CT † 13:11 ἦν | — CT † 13:11 δεκα και οκτω | δεκαοκτω CT § 13:11 συγκυπτουσα | συνκυπτουσα TH WH

Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ *ὄχλῳ, Ἐξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι· ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου.
 15 Ἀπεκρίθη τοῦν αὐτῷ ὁ Κύριος, καὶ εἶπεν, Σὺποκριταί, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ *ἀπαγαγὼν ποτίζει; 16 Ταύτην δέ, θυγατέρα Ἀβραὰμ οὔσαν, ἣν ἔδησεν ὁ Σατανᾶς, ἰδοῦ, δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; 17 Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ, κατησχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ· καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ' αὐτοῦ.

18 Ἐλεγε δεῖ, Τίني ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ; Καὶ τίνη ὁμοιώσω αὐτήν; 19 Ὅμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ· καὶ ἠύξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον σμέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ.

20 *Πάλιν εἶπε, Τίνη ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ; 21 Ὅμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ τῆνεκρυσεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.

* 13:14 οχλω | οχλω οτι CT † 13:14 ταυταις | αυταις CT
 † 13:15 ουν | δε CT § 13:15 υποκριται | υποκριτα ANT
 TR * 13:15 απαγαγων | απαγων WH † 13:17 γινομενοις
 | γεινομενοις TH † 13:18 δε | ουν CT § 13:19 μεγα 91.5%
 | — CT 0.7% * 13:20 παλιν | και παλιν CT TR † 13:21
 ενεκρυσεν | εκρυσεν ANT PCK SBL WH

22 Καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς Ἱερουσαλήμ. 23 Εἶπε δέ τις αὐτῷ, Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; Ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, 24 Ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς θύρας· ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. 25 Ἀφ' οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἕξω ἐστάναι καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέγοντες, Κύριε, *Κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν· καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, Οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ. 26 τότε ἄρξεσθε λέγειν, Ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. 27 Καὶ ἐρεῖ, Ἰλέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ· ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ πάντες· σοὶ ἐργάται τῆς ἀδικίας. 28 Ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν *ὄψησθε Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντας τοὺς προφῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκβαλλομένους ἕξω. 29 Καὶ ἤξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυσμῶν, καὶ Ἰβορρᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνακλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. 30 Καὶ ἰδοὺ, εἰσὶν ἕσχατοι οἱ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἱ ἔσονται ἕσχατοι.

‡ 13:22 ιερουσαλημ | ιεροσολυμα CT § 13:24 πυλης | θυρας CT * 13:25 κυριε | — CT † 13:27 λεγω 94% | λεγων NA SBL WH 1.4% ‡ 13:27 υμας | — SBL WH § 13:27 οι εργαται της | εργαται CT * 13:28 οψησθε | οψεσθε PCK † 13:29 βορρα | απο βορρα ANT CT TR

31 Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ὤψαρον τινες Φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ, Ἔξελθε καὶ πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι Ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖναι. 32 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες εἶπατε τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ, Ἰδοὺ, ἐκβάλλω δαιμόνια καὶ ἰάσεις *ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. 33 Πλὴν δεῖ με σήμερον καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένη πορεύεσθαι· ὅτι οὐκ ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω Ἰερουσαλήμ. 34 Ἰερουσαλήμ, Ἰερουσαλήμ, ἡ ἀποκτενοῦσα τοὺς προφῆτας καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλμένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπισυναΐξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἐαυτῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελήσατε. 35 Ἰδοὺ, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος. Σλέγω δὲ ὑμῖν *ὅτι οὐ μὴ ἔμε ἴδητε ἕως ἄν ἤξει, ὅτε εἴπητε, Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου.

14

1 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων *τῶν Φαρισαίων σαββάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρατηρούμενοι αὐτόν. 2 Καὶ ἰδοὺ, ἄνθρωπος

‡ 13:31 ημερα | ωρα CT § 13:31 προσηλθον | προσηλθαν CT * 13:32 επιτελω | αποτελω CT † 13:34 αποκτενοῦσα | αποκτεινοῦσα BYZ CT TR | αποκτενοῦσα ANT ‡ 13:35 ερημος | — CT § 13:35 λεγω δε | αμην δε λεγω TR * 13:35 οτι | — CT † 13:35 με ἴδητε | ἴδητε με CT ‡ 13:35 αν ηξει οτε | αν ηξη οτε ANT HF TR | ηξει οτε NA SBL | — TH WH * 14:1 των | — TH

τις ἦν ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. ³ Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ Φαρισαίους, λέγων, †Εἰ ἔξεστι τῷ σαββάτῳ †θεραπεύειν; ⁴ Οἱ δὲ ἠσύχασαν. Καὶ ἐπιλαβόμενος ἰάσατο αὐτόν, καὶ ἀπέλυσε. ⁵ Καὶ ὁ ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπε, Τίνος ὑμῶν *υἱὸς ἢ βοῦς εἰς φρέαρ †ἐμπεσεῖται, καὶ οὐκ εὐθέως ἀνασπάσει αὐτόν ἐν †τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; ⁶ Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι ὁ αὐτῷ πρὸς ταῦτα.

⁷ Ἐλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλημένους παραβολὴν, ἐπέχων πῶς τὰς πρωτοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς, ⁸ Ὅταν κληθῆς ὑπὸ τινος εἰς γάμους, μὴ κατακλιθῆς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν· μήποτε *ἐντιμότερός σου ἢ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ, ⁹ καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτόν καλέσας ἐρεῖ †σοι, Δὸς τούτῳ τόπον· καὶ τότε ἄρξῃ †μετ' αἰσχύνης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ¹⁰ Ἀλλ' ὅταν κληθῆς, πορευθεὶς ὀνόματι εἰς τὸν ἔσχατον τόπον· ἵνα, ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκὼς σε, *εἶπῃ σοι, Φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον· τότε ἔσται σοι δόξα ἐνώπιον †τῶν συνανακειμένων σοι. ¹¹ Ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἐαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὁ

† 14:3 ει | — CT † 14:3 θεραπευειν | θεραπευσαι η ου CT
 § 14:5 αποκριθεις | — CT * 14:5 υιος | ονος TR † 14:5
 εμπεσειται | πεσειται CT † 14:5 τη | — CT § 14:6 αυτω |
 — CT * 14:8 εντιμοτερος | εντειμοτερος TH † 14:9 σοι |
 συ PCK † 14:9 μετ | μετα CT § 14:10 αναπεσε | αναπεσον
 TR * 14:10 ειπη | ερει CT † 14:10 των | παντων των CT

ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

¹² Ἐλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτόν, Ὅταν ποιῆς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φίλους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους· μήποτε καὶ αὐτοὶ †σε ἀντικαλέσωσι, καὶ §γένηται *σοι ἀνταπόδομα. ¹³ Ἄλλ' ὅταν †ποιῆς δοχὴν, κάλει πτωχοὺς, †ἀναπήρους, χωλοὺς, τυφλοὺς· ¹⁴ καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀνταποδοῦναί σοι· ἀνταποδοθήσεται γὰρ σοι ἐν τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων.

¹⁵ Ἀκούσας δὲ τις τῶν συνανακειμένων ταῦτα εἶπεν αὐτῷ, Μακάριος, §ὸς φάγεται *ἄριστον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁶ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἄνθρωπός τις †έποίησε δεῖπνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλοὺς· ¹⁷ καὶ ἀπέστειλε τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δεῖπνου εἰπεῖν τοῖς κεκλημένοις, Ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἔτοιμά ἐστι †πάντα. ¹⁸ Καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς §παρατεῖσθαι πάντες. Ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ, Ἄγρὸν ἠγόρασα, καὶ ἔχω ἀνάγκην *ἐξελθεῖν καὶ ἰδεῖν αὐτόν· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ¹⁹ Καὶ ἕτερος εἶπε, Ζεύγη βοῶν

† 14:12 σε αντικαλεσωσι | αντικαλεσωσι σε CT § 14:12 γενηται | γενησεται ANT * 14:12 σοι ανταποδομα | ανταποδομα σοι CT † 14:13 ποιης δοχην | δοχην ποιης CT † 14:13 αναπηρους | αναπειρους CT § 14:15 ος | οστις CT * 14:15 αριστον | αρτον CT TR † 14:16 εποιησε | εποιει CT † 14:17 παντα 97% | — CT 0.3% § 14:18 παρατεισθαι παντες | παντες παρατεισθαι CT * 14:18 εξελθειν και | εξελθων CT

ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύομαι δοκιμάσαι αὐτά· ἐρωτῶ σε, ἔχε με παρητημένον. ²⁰ Καὶ ἕτερος εἶπε, Γυναῖκα ἔγημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. ²¹ Καὶ παραγενόμενος ὁ δοῦλος †ἐκεῖνος ἀπήγγειλε τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. Τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκοδεσπότης εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ, Ἔξελθε ταχέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως, καὶ τοὺς πτωχοὺς καὶ †ἀναπήρους καὶ §χωλοὺς καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. ²² Καὶ εἶπεν ὁ δοῦλος, Κύριε, γέγονεν *ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι τόπος ἐστί. ²³ Καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον, Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμούς, καὶ ἀνάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ †ὁ οἶκός μου. ²⁴ Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεῖνων τῶν κεκλημένων γεύσεταιί μου τοῦ δείπνου. †Πολλοὶ γὰρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.

²⁵ Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί· καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς, ²⁶ Εἴ τις ἔρχεται πρὸς με, καὶ οὐ §μισεῖ τὸν πατέρα *αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα, καὶ τοὺς ἀδελφούς, καὶ τὰς ἀδελφάς, ἔτι †δὲ καὶ τὴν †ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναται

† 14:21 ἐκεῖνος | — CT † 14:21 ἀναπήρους | ἀναπειρους CT § 14:21 χωλους και τυφλους | τυφλους και χωλους CT PCK * 14:22 ὡς | ο CT † 14:23 ο οἶκος μου | μου ο οἶκος CT † 14:24 πολλοι γαρ εἰσι κλητοι ολιγοι δε εκλεκτοι | — ANT BYZ CT HF PCK TR § 14:26 μισει | μεισει TH * 14:26 αὐτου | εαυτου ANT NA SBL TR WH † 14:26 δε | τε CT † 14:26 εαυτου ψυχην | ψυχην εαυτου NA SBL WH

Σμου μαθητῆς εἶναι. ²⁷ *Καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν ταύτου καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητής. ²⁸ Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, ὃς θέλων πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει *τὰ τρεῖς ἀπαρτισμόν; ²⁹ Ἴνα μήποτε, θέντος αὐτοῦ θεμέλιον καὶ μὴ εἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεωροῦντες ἄρξωνται ἔμπαίζειν αὐτῷ, ³⁰ λέγοντες, ὅτι Οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. ³¹ Ἢ τίς βασιλεὺς πορευόμενος *συμβαλεῖν ἐτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον οὐχὶ προκαθίσας πρῶτον βουλευέται εἰ δυνατὸς ἐστὶν ἐν δέκα ἑκατομμύροις ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴκοσι ἑκατομμύρων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; ³² Εἰ δὲ μήγε, ἔτι πόρρω αὐτοῦ ὄντος, πρεσβεῖαν ἀποστείλας ἐρωτᾷ ἑτά ῥα πρὸς εἰρήνην. ³³ Οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑμῶν ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι

§ 14:26 μου μαθητης ειναι | μου ειναι μαθητης PCK TH | ειναι μου μαθητης NA SBL WH * 14:27 και | — CT † 14:27 αυτου | εαυτου ANT NA SBL WH ‡ 14:27 ειναι μου | μου ειναι TR
 § 14:28 ο | — ANT CT TR * 14:28 τα | — CT † 14:28 εις | προς ANT BYZ PCK TR ‡ 14:29 ισχυοντος | ισχυσαντος ANT
 § 14:29 εμπαιζειν αυτω | αυτω εμπαιζειν ANT CT * 14:31 συμβαλειν ετερω βασιλει | ετερω βασιλει συμβαλειν NA SBL TH | ετερω βασιλει συνβαλειν WH † 14:31 καθισας πρωτον | πρωτον καθισας ANT ‡ 14:31 βουλευεται | βουλευσεται CT
 § 14:31 χιλιασιν | χειλιασιν TH * 14:31 απαντησαι | υπαντησαι CT † 14:31 χιλιαδων | χειλιαδων TH ‡ 14:32 πορρω αυτου | αυτου πορρω CT TR § 14:32 τα | — WH

τοῖς ἑαυτοῦ ὑπάρχουσιν, οὐ δύναται *μου εἶναι μαθητής.

³⁴ † Καλὸν τὸ ἄλας· ἐὰν †δὲ τὸ ἄλας μωρανθῆ, ἐν τίνι ἀρτυθήσεται; ³⁵ Οὔτε εἰς γῆν οὔτε εἰς κοπρίαν εὐθετόν ἐστιν· ἕξω βάλλουσιν αὐτό. Ὁ ἔχων ὄτα ἀκούειν ἀκούέτω.

15

¹ Ἦσαν δὲ *ἐγγίζοντες αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτωλοί, ἀκούειν αὐτοῦ.

² Καὶ διεγόγγυζον τοῖ Φαρισαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς λέγοντες ὅτι Οὗτος ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.

³ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην, λέγων, ⁴ Τίς ἄνθρωπος ἔξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν πρόβατα, καὶ ἀπολέσας †ἐν ἕξ αὐτῶν, οὐ καταλείπει τὰ ὄσεννήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλός, *ἕως εὔρη αὐτό; ⁵ Καὶ εὔρων ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὦμους †ἑαυτοῦ χαίρων. ⁶ Καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον, †συγκαλεῖ τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς, § Συγχαρήτε μοι, ὅτι εὔρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός. ⁷ Λέγω

* 14:33 μου ειναι | ειναι μου ANT CT † 14:34 καλον | καλον ουν CT † 14:34 δε | δε και ANT CT * 15:1 εγγιζοντες αυτω | αυτω εγγιζοντες CT † 15:2 οι | οι τε CT † 15:4 εν εξ αυτων | εξ αυτων εν CT § 15:4 εννηκοντα | εννηκοντα TR * 15:4 εως | εως ου ANT † 15:5 ἑαυτοῦ | αὐτοῦ ANT CT PCK † 15:6 συγκαλει | συγκαλει WH § 15:6 συχαρητε | συχαρητε WH

ὕμῖν ὅτι οὕτω χαρὰ *ἔσται ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι, ἢ ἐπὶ †ένενήκοντα ἐννέα δικαίοις, οἵτινες οὐ χρεῖαν ἔχουσι μετανοίας.

⁸ Ἡ τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς ἕως ‡ότου εὔρη; ⁹ Καὶ εὔροῦσα §συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ *τὰς γείτονας, λέγουσα, †Συγχάρητέ μοι, ὅτι εὔρον τὴν δραχμὴν ἣν ἀπώλεσα. ¹⁰ Οὕτω, λέγω ὑμῖν, ‡χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ Θεοῦ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι.

¹¹ Εἶπε δέ, Ἄνθρωπος τις εἶχε δύο υἱούς· ¹² καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί, Πάτερ, δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. §Καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον. ¹³ Καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν *ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. ¹⁴ Δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο †λιμὸς ‡ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο

* 15:7 εσται εν τω ουρανῳ | εν τω ουρανῳ εσται CT † 15:7 ενενηκοντα | εννενηκοντα TR ‡ 15:8 οτου | ου CT § 15:9 συγκαλεται | συγκαλει ANT NA SBL TH | συγκαλει WH * 15:9 τας | — CT † 15:9 συχαρητε | συχαρητε WH ‡ 15:10 χαρα γινεται | γινεται χαρα NA SBL WH | γεινεται χαρα TH § 15:12 και | ο δε CT * 15:13 απαντα | παντα CT † 15:14 λιμος | λειμος TH ‡ 15:14 ισχυρος | ισχυρα CT

ὕστερεῖσθαι. ¹⁵ Καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἐνὶ τῶν ὄσπολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοῖρους. ¹⁶ Καὶ ἐπεθύμει *γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι· καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. ¹⁷ Εἰς ἑαυτὸν δὲ ἐλθὼν εἶπε, Πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου †περισεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ ὄλιμῶ ἀπόλλυμαι. ¹⁸ ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πατέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου. ¹⁹ *καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου· ποιήσόν με ὡς ἓνα τῶν μισθίων σου. ²⁰ Καὶ ἀναστὰς ἦλθε πρὸς τὸν πατέρα †αὐτοῦ. Ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καὶ ἐσπλαγχνίσθη, καὶ δραμῶν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ²¹ Εἶπε δὲ †αὐτῷ ὁ υἱός, Πάτερ, ἡμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, ὄκαὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός *σου. ²² Εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς τοὺς δούλους αὐτοῦ, †Ἐξενέγκατε †τὴν στολὴν τὴν πρώτην καὶ

§ 15:15 πολιτων | πολειτων TH * 15:16 γεμισαι την κοιλιαν αυτου απο 95.6% | χορτασθηναι εκ NA TH WH 2.2% † 15:17 ειπε | εφη CT † 15:17 περισευουσιν | περισευονται CT § 15:17 λιμω | λιμω ωδε NA SBL WH | λειμω ωδε TH * 15:19 και | — ANT CT † 15:20 αυτου | εαυτου BYZ CT PCK TR † 15:21 αυτω ο υιος | ο υιος αυτω NA SBL WH § 15:21 και | — CT * 15:21 σου 87.1% | σου ποιησον με ως ενα των μισθιων σου WH 12.5% † 15:22 εξενεγκατε | ταχυ εξενεγκατε CT † 15:22 την | — CT

ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδήματα εἰς τοὺς πόδας·
 23 καὶ ὁ ἐνεγκαντες τὸν μὸσχον τὸν σιτευτὸν θύσατε, καὶ φαγόντες εὐφρανθῶμεν· 24 ὅτι οὗτος ὁ υἱὸς μου νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέζησε·
 *καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὐρέθη. Καὶ ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι.

25 Ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ· καὶ ὡς ἐρχόμενος ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν.
 26 Καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα τῶν ἱδίων, ἐπυθάνετο τί εἶη ταῦτα. 27 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ ὅτι Ὁ ἀδελφός σου ἤκει· καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου τὸν μὸσχον τὸν σιτευτὸν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν ἀπέλαβεν. 28 Ὁργίσθη δέ, καὶ οὐκ ἠθέληεν εἰσελθεῖν· ὁ δὲ οὖν πατήρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει αὐτόν. 29 Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε τῷ *πατρί, Ἴδού, τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐντολήν σου παρήλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδωκας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφρανθῶ. 30 Ὅτε δὲ ὁ υἱὸς σου οὗτος ὁ καταφαγὼν σου τὸν βίον μετὰ πορνῶν ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ τὸν ἱδὸν μὸσχον τὸν σιτευτὸν. 31 Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Τέκνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ ἐμὰ σά

§ 15:23 ενεγκαντες | φερετε CT * 15:24 και απολωλως ην | ην απολωλως CT † 15:26 παιδων | παιδων αυτου ST ‡ 15:26 ειη | αν ειη CT § 15:28 ουν | δε CT * 15:29 πατρι | πατρι αυτου NA SBL WH † 15:30 μοςχον τον σιτευτον | σιτευτον μοςχον CT

ἐστιν. ³² Εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι ἔδει· ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ †ἀνέζησε· καὶ ἀπολωλὼς §ῆν, καὶ εὐρέθη.

16

¹ Ἐλεγε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς *αὐτοῦ, Ἄνθρωπός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον· καὶ οὗτος διεβλήθη αὐτῷ ὡς διασκορπίζων τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ² Καὶ φωνήσας αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ, Τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; Ἀπόδος τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου· οὐ γὰρ †δυνήση ἔτι οἰκονομεῖν. ³ Εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος, Τί ποιήσω, ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ; Σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαιτεῖν αἰσχύνομαι. ⁴ Ἐγνων τί ποιήσω, ἵνα, ὅταν μετασταθῶ †τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς οἴκους §αὐτῶν. ⁵ Καὶ προσκαλεσάμενος ἓνα ἕκαστον τῶν *χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ, Πόσον †ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; ⁶ Ὁ δὲ εἶπεν, Ἐκατὸν βάτους ἐλαίου. †Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δέξαι σου §τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ⁷ Ἐπειτα ἐτέρῳ εἶπε, Σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; Ὁ δὲ εἶπεν,

† 15:32 ανεζησε | εζησε CT § 15:32 ην | — CT * 16:1 αυτου | — CT † 16:2 δυναση | δυνα ANT CT † 16:4 της | εκ της ANT CT § 16:4 αυτων | εαυτων ANT SBL TH WH * 16:5 χρεωφειλετων | χρεοφειλετων NA SBL TH | χρεοφειλετων WH † 16:5 οφειλεις | οφειλεις συ ANT † 16:6 και | ο δε CT § 16:6 το γραμμα | τα γραμματα CT

Ἐκατὸν κόρους σίτου. *Καὶ λέγει αὐτῷ, Δέξαι σου †τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. ⁸ Καὶ ἐπήνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας ὅτι φρονίμως ἐποίησεν· ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν ‡τὴν ἑαυτῶν εἰσι. ⁹ §Κάγὼ ὑμῖν λέγω, *Ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα, ὅταν †ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς.

¹⁰ Ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ καὶ ἐν πολλῷ πιστὸς ἐστί, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. ¹¹ Εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾶ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; ¹² Καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ‡ὑμέτερον τίς §ὑμῖν δώσει; ¹³ Οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα *μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει· ἢ ἐνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. Οὐ δύνασθε Θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾶ.

¹⁴ Ἦκουον δὲ ταῦτα πάντα †καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν. ¹⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυτοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων,

* 16:7 και | — CT † 16:7 το γραμμα | τα γραμματα CT
 ‡ 16:8 την | — SCR § 16:9 καγω | και εγω CT * 16:9
 ποιησατε εαυτοις | εαυτοις ποιησατε CT † 16:9 εκλιπητε |
 εκλειπητε HF PCK | εκλιπη CT ‡ 16:12 υμετερον | ημετερον
 WH § 16:12 υμιν δωσει | δωσει υμιν SBL WH * 16:13
 μισησει | μεισησει TH † 16:14 και 82.4% | — CT 3.2%

ὁ δὲ Θεὸς †γινώσκει τὰς καρδίας ὑμῶν· ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις ὑψηλὸν βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ §Θεοῦ.

16 Ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται *ἕως †Ἰωάννου· ἀπὸ τότε ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς αὐτὴν βιάζεται. 17 Εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μίαν †κεραίαν πεσεῖν.

18 Πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυναῖκα αὐτοῦ καὶ γαμῶν ἑτέραν μοιχεύει· καὶ §πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γαμῶν μοιχεύει.

19 Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος, καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐφραίνόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς.

20 Πτωχὸς δέ τις *ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ †ἠλκωμένος

21 καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ †τῶν ψιχίων τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου· ἀλλὰ καὶ οἱ κύνες ἐρχόμενοι §ἀπέλειχον τὰ ἔλκη αὐτοῦ. 22 Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχόν, καὶ ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλπον

*Ἀβραάμ· ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐτάφη. 23 Καὶ ἐν τῷ Ἄδῃ ἐπάρας τοὺς

---

† 16:15 γινωσκει | γεινωσκει TH § 16:15 θεου | θεου εστιν

TR * 16:16 εως | μεχρις CT † 16:16 ιωαννου | ιωανου

WH † 16:17 κεραιαν | κερεαν TH WH § 16:18 πας | —

CT * 16:20 ην ονοματι λαζαρος ος 94.3% | ονοματι λαζαρος

CT 1% † 16:20 ηλκωμενος | ειλκωμενος CT † 16:21 των

ψιχιων 98.1% | — CT 0.3% § 16:21 απειλειχον | επειλειχον CT

* 16:22 αβρααμ | του αβρααμ PCK TR

ὄφθαλμοὺς αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ †τὸν Ἀβραάμ ἀπὸ μακρόθεν, καὶ Λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ. ²⁴ Καὶ αὐτὸς φωνήσας εἶπε, Πάτερ Ἀβραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψου Λάζαρον, ἵνα βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου· ὅτι ὀδυνῶμαι ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. ²⁵ Εἶπε δὲ Ἀβραάμ, Τέκνον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες †σὺ τὰ ἀγαθὰ σου ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ Λάζαρος ὁμοίως τὰ κακά· νῦν δὲ Ὡδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυνᾷσαι. ²⁶ Καὶ *ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ θέλοντες διαβῆναι †ένθεν πρὸς ὑμᾶς μὴ δύνωνται, μηδὲ †οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς διαπερῶσιν. ²⁷ Εἶπε δέ, Ἐρωτῶ σοῦν σε, πάτερ, ἵνα πέμψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, ²⁸ ἔχω γὰρ πέντε ἀδελφούς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς, ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου. ²⁹ Λέγει *αὐτῷ Ἀβραάμ, Ἔχουσι †Μωσέα καὶ τοὺς προφήτας· ἀκουσάτωσαν αὐτῶν. ³⁰ Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐχί, πάτερ Ἀβραάμ· ἀλλ' ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτούς, μετανοήσουσιν. ³¹ Εἶπε δὲ αὐτῷ, Εἰ †Μωσέως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ

† 16:23 τον | — CT † 16:25 συ | — CT § 16:25 ωδε | οδε
 PCK TR * 16:26 επι | εν CT † 16:26 ενθεν | εντευθεν TR
 † 16:26 οι | — CT § 16:27 ουν σε | σε ουν CT * 16:29
 αυτω | δε CT † 16:29 μωσεα | μωυσεα ANT CT † 16:31
 μωσεως | μωυσεως ANT CT

ἀκούουσιν, Σούδέ, εάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ, πεισθήσονται.

17

¹ *Εἶπε †δὲ πρὸς τοὺς †μαθητάς, Ἀνένδεκτόν ἐστι τοῦ Σμη ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα· *οὐαὶ δὲ δι' οὗ ἔρχεται. ² Λυσιτελεῖ αὐτῷ εἰ †μύλος ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ ἔρριπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα σκανδαλίση †ἓνα τῶν μικρῶν τούτων. ³ Προσέχετε ἑαυτοῖς. Ἐὰν Σδὲ ἀμάρτη *εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ· καὶ εάν μετανοήσῃ, ἄφες αὐτῷ. ⁴ Καὶ εάν ἐπτάκις τῆς ἡμέρας †ἀμάρτη εἰς σέ, καὶ ἐπτάκις †τῆς ἡμέρας Σἐπιστρέψῃ, λέγων, Μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.

⁵ Καὶ *εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ Κυρίῳ, Πρόσθες ἡμῖν πίστιν. ⁶ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Εἰ †ἔχετε πίστιν ὡς κόκκον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ †ταύτη, Ἐκριζώθητι, καὶ

§ 16:31 ουδε | ουδ CT * 17:1 ειπε | ελεγε ANT † 17:1 δε | δε και ANT † 17:1 μαθητας | μαθητας αυτου ANT CT § 17:1 μη ελθειν τα σκανδαλα | τα σκανδαλα μη ελθειν CT * 17:1 ουαι δε | πλην ουαι CT † 17:2 μυλος ονικος | λιθος μυλικος ANT CT † 17:2 ενα των μικρων τουτων | των μικρων τουτων ενα CT § 17:3 δε | — CT * 17:3 εις σε | — CT † 17:4 αμαρτη | αμαρτηση CT † 17:4 της ημερας | — CT § 17:4 επιστρεψη | επιστρεψη επι σε TR | επιστρεψη προς σε ANT CT * 17:5 ειπον | ειπαν CT † 17:6 εχετε | ειχετε PCK TR † 17:6 ταυτη | — TH

φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσῃ· καὶ ὑπήκουσεν ἄν ὑμῖν.

⁷ Τίς δὲ ἐξ ὑμῶν δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ ἔρει εὐθέως, Παρελθὼν *ἀνάπεσε· ⁸ ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, Ἐτοίμασον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακόνει μοι, ἕως φάγω καὶ πίω· καὶ μετὰ ταῦτα φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; ⁹ Μὴ χάριν ἔχει τῷ δούλῳ †ἐκείνῳ ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα; §Οὐ δοκῶ. ¹⁰ Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε ὅτι Δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν· *ὅτι ὁ τόφειλομεν ποιῆσαι πεποιήκαμεν.

¹¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύεσθαι †αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ αὐτὸς διήρχετο διὰ Σμέσου *Σαμαρείας καὶ Γαλιλαίας. ¹² Καὶ εἰσερχομένου αὐτοῦ εἰς τινα κώμην, ἀπήντησαν †αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἱ †ἔστησαν πόρρωθεν· ¹³ καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνήν, λέγοντες, Ἰησοῦ, ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. ¹⁴ Καὶ ἰδὼν εἶπεν αὐτοῖς, Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσι. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτούς, ἐκαθαρίσθησαν. ¹⁵ Εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν, ἰδὼν ὅτι ἰάθη, ὑπέστρεψε, μετὰ

---

§ 17:7 ερει | ερει αυτω CT * 17:7 αναπεσε | αναπεσαι TR
 † 17:9 χαριν εχει | εχει χαριν CT † 17:9 εκεινω | — CT
 § 17:9 ου δοκω 89.5% | αυτω ου δοκω TR 2.5% | — CT 1.4%
 * 17:10 οτι | — CT † 17:10 οφειλομεν | ωφειλομεν ANT BYZ
 CT HF PCK TR † 17:11 αυτον | — CT § 17:11 μεσου | μεσον
 CT * 17:11 σαμαρειας | σαμαριας WH † 17:12 αυτω | —
 SBL WH † 17:12 εστησαν | ανεστησαν WH

φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν· ¹⁶ καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Σαμαρείτης. ¹⁷ Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, *Οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; Οἱ δὲ ἑννέα ποῦ; ¹⁸ Οὐχ εὐρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν τῷ Θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἄλλογενὴς οὗτος; ¹⁹ Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀναστάς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε.

²⁰ Ἐπερωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν Φαρισαίων, πότε ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς καὶ εἶπεν, Οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ μετὰ παρατηρήσεως· ²¹ οὐδὲ ἐροῦσιν, Ἴδου ὧδε, ἢ, Ἴδου ἐκεῖ. Ἴδου γάρ, ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστίν.

²² Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς, Ἐλεύσονται ἡμέραι ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψεσθε.

²³ Καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, Ἴδου ἄνωδε, ἢ, Ἴδου ἐκεῖ· μὴ ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε. ²⁴ Ὡσπερ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπὸ οὐρανὸν εἰς τὴν ὑπὸ οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται τὸ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. ²⁵ Πρῶτον δὲ δεῖ αὐτὸν πολλὰ παθεῖν καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης.

§ 17:16 σαμαρειτης | σαμαριτης NA SBL * 17:17 ουχι | ουχ WH † 17:21 ιδου | — CT ‡ 17:23 ωδε η ιδου εκει | ωδε ιδου εκει ANT | εκει η ιδου ωδε NA TH WH | εκει ιδου ωδε SBL § 17:24 η | — ANT CT * 17:24 υπ | υπο του CT † 17:24 ο | και ο ANT TR ‡ 17:24 εν τη ημερα αυτου | — WH

26 Καὶ καθὼς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Ὡῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. 27 Ἦσθιον, ἔπινον, ἐγάμουν, *ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε Ὡῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν ὁ κατακλυσμός, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. 28 Ὁμοίως †καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις Λῶτ· ἦσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον, ὠκοδόμουν· 29 ἦ δὲ ἡμέρα ἐξῆλθε Λῶτ ἀπὸ Σοδόμων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ ἀπώλεσεν Ὡῶπαντας· 30 κατὰ *ταῦτα ἔσται ἡ ἡμέρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται. 31 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώματος, καὶ τὰ σκευὴ αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ καταβάτω ἄραι αὐτά· καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοίως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. 32 Μνημονεύετε τῆς γυναικὸς Λῶτ. 33 Ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ †σωσαὶ ἀπολέσει αὐτήν· Ὡκαὶ ὃς ἐὰν *ἀπολέσῃ ταύτην ζωογονήσει αὐτήν. 34 Λέγω ὑμῖν, ταύτη τῇ νυκτὶ †ἔσονται δύο ἐπὶ Ὡκλίνης μιᾶς· *εἰς †παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφεθήσεται.

§ 17:26 νωε | του νωε TR * 17:27 εξεγαμιζοντο |
 εγαμιζοντο CT † 17:27 απαντας | παντας CT † 17:28 και
 ως | καθως CT § 17:29 απαντας | παντας CT * 17:30
 ταυτα | τα αυτα ANT NA SBL WH † 17:31 τω | — CT † 17:33
 σωσαι | περιποιησασθαι CT § 17:33 και ος εαν | ος δ αν
 CT * 17:33 απολεση | απολεσει WH † 17:33 αυτην | —
 CT † 17:34 εσονται δυο | δυο εσονται ANT PCK § 17:34
 κλινης | κλεινης TH * 17:34 εις | ο εις CT TR † 17:34
 παραληφθησεται | παραλημφθησεται CT

35 †Δύο ἔσονται ἀλήθουςαι ἐπὶ τὸ αὐτό· ἑμιά
 * παραληφθήσεται, †καὶ ἡ ἕτέρα †ἀφεθήσεται.
 37 Καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ, Ποῦ,
 Κύριε; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ
 ἑσυναχθήσονται οἱ ἀετοί.

18

1 Ἐλεγε δὲ *καὶ παραβολὴν αὐτοῖς πρὸς
 τὸ δεῖν πάντοτε †προσεύχεσθαι, καὶ μὴ
 †ἐκκακεῖν, 2 λέγων, Κριτὴς τις ἦν ἐν τινὶ πόλει,
 τὸν Θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ ἄνθρωπον μὴ
 ἐντρέπομενος· 3 χήρα δὲ ἦν ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ,
 καὶ ἦρχετο πρὸς αὐτόν, λέγουσα, Ἐκδίκησόν
 με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. 4 Καὶ οὐκ ἤθέλησεν
 ἐπὶ χρόνον· μετὰ *δὲ ταῦτα εἶπεν ἐν ἑαυτῷ,
 Εἰ καὶ τὸν Θεὸν οὐ φοβοῦμαι, †καὶ ἄνθρωπον
 οὐκ ἐντρέπομαι· 5 διὰ γε τὸ παρέχειν μοι κόπον
 τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω αὐτήν, ἵνα μὴ

‡ 17:35 δυο εσονται | εσονται δυο CT § 17:35 μια | η
 μια CT SCR * 17:35 παραληφθησεται | παραλημφθησεται
 CT † 17:35 και η | η δε CT ‡ 17:35 αφεθησεται |
 αφεθησεται 36 δυο εσονται εν τω αγρω ο εις παραληφθησεται
 και ο ετερος αφεθησεται SCR | αφεθησεται 36 δυο εν τω
 αγρω εις παραληφθησεται και ο ετερος αφεθησεται ANT
 § 17:37 συναχθησονται οι αετοι | συναχθησονται και οι
 αετοι PCK | επισυναχθησονται και οι αετοι ANT | και οι
 αετοι επισυναχθησονται CT * 18:1 και | — CT † 18:1
 προσευχεσθαι | προσευχεσθαι αυτους ANT CT ‡ 18:1
 εκκακειν | εγκακειν NA SBL | ενκακειν TH WH § 18:4
 ηθελησεν | ηθελεν CT PCK * 18:4 δε ταυτα | ταυτα δε SBL
 TH WH † 18:4 και ανθρωπον ουκ | ουδε ανθρωπον CT

εἰς τέλος ἐρχομένη †υποπιάζη με. ⁶ Εἶπε δὲ ὁ Κύριος, Ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς ἀδικίας λέγει. ⁷ Ὁ δὲ Θεὸς οὐ μὴ ᾔποιήσῃ τὴν ἐκδίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων *πρὸς αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτός, καὶ †μακροθυμῶν ἐπ' αὐτοῖς; ⁸ Λέγω ὑμῖν ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκησιν αὐτῶν ἐν τάχει. Πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν ἄρα εὕρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;

⁹ Εἶπε †δὲ πρὸς τινὰς τοὺς πεποιθότας ἐφ' ἑαυτοῖς ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ᾔξουθενοῦντας τοὺς λοιπούς, τὴν παραβολὴν ταύτην· ¹⁰ Ἄνθρωποι δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερόν προσεύξασθαι· *ὁ εἷς Φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ¹¹ Ὁ Φαρισαῖος σταθεῖς †πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσήρχετο, Ὁ Θεός, εὐχαριστῶ σοι ὅτι οὐκ εἰμὶ ὡσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἄρπαγες, ἄδικοι, μοιχοί, ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. ¹² Νηστεύω δις τοῦ σαββάτου, †ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. ¹³ Ἔκαὶ ὁ τελώνης μακρόθεν ἐστῶς οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς *εἰς τὸν οὐρανὸν

† 18:5 υποπιαζη | υπωπιαζη CT PCK TR § 18:7 ποιηση | ποιησει BYZ TR * 18:7 προς αυτον | αυτω CT † 18:7 μακροθυμων | μακροθυμει CT † 18:9 δε | δε και ANT CT TR § 18:9 εξουθενουντας | εξουθενουντες TH * 18:10 ο | — WH † 18:11 προς εαυτον ταυτα 95.8% | ταυτα προς εαυτον TH WH 2.1% † 18:12 αποδεκατω | αποδεκατεω WH § 18:13 και ο | ο δε CT * 18:13 εις τον ουρανον επαραι | επαραι εις τον ουρανον CT

ἐπαῖραι, ἀλλ' ἔτυπεν ἑἷς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγων, Ὁ Θεός, Σιλᾶσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ.

¹⁴ Λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗτος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ *ἢ γὰρ ἐκεῖνος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται.

¹⁵ Προσέφερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν ἄπτηται· ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ ἐπετίμησαν αὐτοῖς. ¹⁶ Ὁ δὲ Ἰησοῦς

ἑπροσκαλεσάμενος αὐτὰ εἶπεν, Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ¹⁷ Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὃς *ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν.

¹⁸ Καὶ ἐπηρώτησέ τις αὐτὸν ἄρχων, λέγων, Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρονομήσω; ¹⁹ Εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Τί με λέγεις ἀγαθόν; Οὐδεὶς ἀγαθός, εἰ μὴ εἷς, ὁ Θεός. ²⁰ Τὰς ἐντολὰς οἶδας, Μὴ μοιχεύσης, μὴ φονεύσης, μὴ κλέψης, μὴ ψευδομαρτυρήσης, τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα Ἰσου.

²¹ Ὁ δὲ εἶπε, Ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ

† 18:13 εἰς | — CT ‡ 18:13 αὐτου | εαυτου WH § 18:13
 ιλασθητι | ειλασθητι TH * 18:14 η γαρ εκεινος | η
 εκεινος TR | παρ εκεινου CT † 18:15 ιδοντες δε | και
 ιδοντες ANT ‡ 18:15 επιτιμησαν | επιτιμων CT § 18:16
 προσκαλεσαμενος αυτα ειπεν | προσεκαλεσατο αυτα λεγων
 CT * 18:17 εαν | αν CT † 18:20 σου | — CT ‡ 18:21
 εφυλαξαμην | εφυλαξα CT

νεότητός σου. ²² Ἀκούσας δὲ *ταῦτα ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἔτι ἓν σοι λείπει· πάντα ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἔξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ· καὶ δεῦρο, ἀκολούθει μοι. ²³ Ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα περίλυπος †ἐγένετο· ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα. ²⁴ Ἴδὼν δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς §περίλυπον γενόμενον εἶπε, Πῶς δυσκόλως οἱ τὰ χρήματα ἔχοντες *εἰσελεύσονται εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. ²⁵ Εὐκοπώτερον γὰρ ἐστὶ κάμηλον διὰ ἄβυσσου ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. ²⁶ †Εἶπον δὲ οἱ ἀκούσαντες, Καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ²⁷ Ὁ δὲ εἶπε, Τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατά §ἐστὶ παρὰ τῷ Θεῷ. ²⁸ Εἶπε δὲ *Πέτρος, Ἰδού, ἡμεῖς †ἀφήκαμεν πάντα καὶ ἠκολουθήσαμεν σοι. ²⁹ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐστὶν ὃς ἀφήκεν οἰκίαν, ἢ †γονεῖς, ἢ ἀδελφούς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα, §ἐνεκεν τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ, ³⁰ ὃς

§ 18:21 μου | — NA WH * 18:22 ταυτα | — CT † 18:22 ουρανω | τοις ουρανοις NA WH | ουρανοις SBL TH † 18:23 εγενετο | εγενηθη CT § 18:24 περιλυπον γενομενον 95.6% | — SBL TH WH 0.8% * 18:24 εισελευσονται εις την βασιλειαν του θεου | εις την βασιλειαν του θεου εισπορευονται CT † 18:25 τρυμαλιας ραφιδος | τρηματος βελουης CT † 18:26 ειπον | ειπαν NA SBL WH § 18:27 εστι παρα τω θεω | παρα τω θεω εστιν ANT CT * 18:28 πετρος | ο πετρος ANT CT TR † 18:28 αφηκαμεν παντα και | αφεντες τα ιδια CT † 18:29 γονεις η αδελφους η γυναικα | γυναικα η αδελφους η γονεις CT § 18:29 ενεκεν | εινεκεν WH

* οὐ μὴ ἄπολάβῃ πολλαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζῶν αἰῶνιον.

³¹ Παραλαβὼν δὲ τοὺς δώδεκα, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἰδοὺ, ἀναβαίνομεν εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὀφείλουσθε πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφητῶν τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου.

³² Παραδοθήσεται γὰρ τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαυχθήσεται, καὶ ὑβρισθήσεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται, ³³ καὶ μαστιγώσαντες ἀποκτενοῦσιν αὐτόν· καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἀναστήσεται. ³⁴ Καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα.

³⁵ Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἐγγίξειν αὐτόν εἰς Ἱεριχώ, τυφλὸς τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν ἱεροσαϊτῶν· ³⁶ ἀκούσας δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυθάνετο τί εἶη τοῦτο.

³⁷ Ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος παρέρχεται. ³⁸ Καὶ ἐβόησε, λέγων, Ἰησοῦ, υἱὲ * Δαυίδ, ἐλέησόν με. ³⁹ Καὶ οἱ προάγοντες ἐπετίμων αὐτῷ ἵνα ἴσιωπήσῃ· αὐτὸς δὲ πολλῶ μᾶλλον ἔκραζεν, Υἱὲ ἱεροσαϊτῶν, ἐλέησόν με. ⁴⁰ Σταθεὶς δὲ εἰς τὸ Ἰησοῦς ἐκέλευσεν

* **18:30** ου | ουχι CT † **18:30** απολαβη | λαβη WH † **18:31** ιεροσολυμα | ιερουσαλημ CT § **18:31** τελεσθησεται | τελειωθησεται ANT * **18:34** εγινωσκον | εγεινωσκον TH † **18:35** ιεριχω | ιερειχω TH WH † **18:35** προσαιτων | επαιτων CT § **18:36** τουτο | ταυτα ANT * **18:38** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † **18:39** σιωπηση | σιγηση CT † **18:39** δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH § **18:40** ο | — WH

αὐτὸν ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν· ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐπηρώτησεν αὐτόν, ⁴¹ *λέγων, Τί σοι θέλεις ποιήσω; Ὁ δὲ εἶπε, Κύριε, ἵνα ἀναβλέψω. ⁴² Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἀνάβλεψον· ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. ⁴³ Καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ, δοξάζων τὸν Θεόν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν ἔδωκεν αἶνον τῷ Θεῷ.

19

¹ Καὶ εἰσελθὼν διήρχετο τὴν *Ἱεριχώ. ² Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ τοῦτος ἦν πλούσιος. ³ Καὶ ἐζήτηε ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι, καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. ⁴ Καὶ προδραμῶν †ἐμπροσθεν ἀνέβη ἐπὶ Συκομωραίαν ἵνα ἴδῃ αὐτόν· ὅτι *ἐκείνης †ἐμελλε διέρχεσθαι. ⁵ Καὶ ὡς ἤλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς †εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι· σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. ⁶ Καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτόν χαίρων. ⁷ Καὶ ἰδόντες Σπάντες διεγόγγυζον, λέγοντες ὅτι Παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλυῖσαι.

* 18:41 λεγων | — CT * 19:1 ιεριχω | ιερειχω TH WH
 † 19:2 ουτος ην | αυτος CT † 19:4 εμπροσθεν | εις το εμπροσθεν CT § 19:4 συκομωραιαν | συκομοραιαν PCK | συκομορεαν ANT CT * 19:4 εκεινης | δι εκεινης BYZ TR
 † 19:4 εμελλε | ημελλε ANT CT PCK TR † 19:5 ειδεν αυτον και | — CT § 19:7 παντες | απαντες TR

8 Σταθείς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν Κύριον, Ἰδού, τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, Κύριε, ἴδιδωμι τοῖς πτωχοῖς· καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. 9 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς ὅτι Σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. 10 Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός.

11 Ἀκούοντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθείς εἶπε παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς ταῦτον εἶναι Ἰερουσαλήμ, καὶ δοκεῖν αὐτοὺς ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἢ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. 12 Εἶπεν οὖν, Ἄνθρωπός τις εὐγενῆς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. 13 Καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, ΣΠραγματεύσασθε ἕως ἔρχομαι. 14 Οἱ δὲ ἠπολίται αὐτοῦ ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες, Οὐ θέλομεν τοῦτον βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. 15 Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπανελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, ἔσκατο καὶ εἶπε φωνηθῆναι

* 19:8 ημιση των υπαρχοντων μου | ημισια μου των υπαρχοντων CT † 19:8 διδωμι τοις πτωχοις | τοις πτωχοις διδωμι CT ‡ 19:11 αυτον ειναι ιερουσαλημ | ειναι ιερουσαλημ αυτον CT § 19:13 πραγματευσασθε | πραγματευσασθαι WH * 19:13 εως | εν ω ANT CT † 19:14 πολιται | πολειται TH ‡ 19:14 εμισουν | εμεισουν TH § 19:15 και | — BYZ PCK

αὐτῶ τοὺς δούλους τούτους, οἷς *ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα ἴγνῶ †τίς τί διεπραγματεύσατο. ¹⁶ Παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος, λέγων, Κύριε, ἡ μνᾶ σου §προσειργάσατο δέκα μνᾶς. ¹⁷ Καὶ εἶπεν αὐτῶ, *Εὖ, ἀγαθὲ δοῦλε· ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔχων ἐπάνω δέκα πόλεων. ¹⁸ Καὶ ἦλθεν ὁ δεύτερος, λέγων, †Κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε μνᾶς. ¹⁹ Εἶπε δὲ καὶ τούτῳ, Καὶ σὺ †γίνου ἐπάνω πέντε πόλεων. ²⁰ Καὶ §ἕτερος ἦλθε, λέγων, Κύριε, ιδού, ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν σουδαρίῳ· ²¹ ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος ἀυστηρὸς εἶ· αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερίζεις ὃ οὐκ *ἔσπειρας. ²² Λέγει †δὲ αὐτῶ, Ἐκ τοῦ στόματός σου κρινῶ σε, πονηρὲ δοῦλε. Ἦδεις ὅτι †ἐγὼ ἄνθρωπος ἀυστηρὸς εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθηκα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ §ἔσπειρα· ²³ καὶ διὰ τί οὐκ ἔδωκας *τὸ ἀργύριόν μου

* **19:15** ἔδωκε | δεδωκει CT † **19:15** γνω | επιγνω ANT | γνοι CT † **19:15** τις τι διεπραγματεύσατο 92.2% | τι διεπραγματεύσαντο CT 0.4% § **19:16** προσειργάσατο δεκα | δεκα προσηργάσατο CT * **19:17** ευ | ευγε CT † **19:18** κυριε η μνα σου | η μνα σου κυριε CT † **19:19** γινου επανω | επανω γινου NA SBL WH | επανω γεινου TH § **19:20** ετερος | ο ετερος CT * **19:21** εσπειρας | εσπειρας και συναγεις οθεν ου διεσκορπισας ANT † **19:22** δε | — ANT CT † **19:22** εγω ανθρωπος αυστηρος ειμι | ανθρωπος αυστηρος ειμι εγω ANT § **19:22** εσπειρα | εσπειρα και συναγων οθεν ου διεσκορπισα ANT * **19:23** το αργυριον μου | μου το αργυριον CT

ἐπὶ τράπεζαν, †καὶ ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν
 §ἐπραξα αὐτό; 24 Καὶ τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν,
 Ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς
 δέκα μνᾶς ἔχοντι. 25 Καὶ *εἶπον αὐτῷ, Κύριε,
 ἔχει δέκα μνᾶς. 26 Λέγω †γὰρ ὑμῖν ὅτι παντὶ
 τῷ ἔχοντι δοθήσεται· ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος,
 καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται †ἀπ' αὐτοῦ. 27 Πλὴν τοὺς
 ἐχθρούς μου §έκεινους, τοὺς μὴ θελήσαντάς
 με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτούς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ
 *κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου.

28 Καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν,
 ἀναβαίνων εἰς Ἱεροσόλυμα. 29 Καὶ ἐγένετο ὡς
 ἤγγισεν εἰς †Βηθσαφαγὴ καὶ †Βηθανίαν πρὸς τὸ
 ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο
 τῶν μαθητῶν §αὐτοῦ, 30 *εἰπὼν, Ὑπάγετε εἰς
 τὴν κατέναντι κώμην· ἐν ἧ εἰσπορευόμενοι
 εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς
 πώποτε ἀνθρώπων †ἐκάθισε· λύσαντες αὐτὸν
 ἀγάγετε. 31 Καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, Διὰ τί
 λύετε; οὕτως ἐρεῖτε †αὐτῷ ὅτι Ὁ Κύριος αὐτοῦ
 χρειαν ἔχει. 32 Ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι
 εὔρον καθὼς εἶπεν §αὐτοῖς. 33 Λυόντων δὲ

† 19:23 τραπεζαν | την τραπεζαν ANT PCK TR † 19:23
 και εγω | καγω CT § 19:23 επραξα αυτο | αυτο επραξα
 CT * 19:25 ειπον | ειπαν CT † 19:26 γαρ | — CT
 † 19:26 απ αυτου | — CT § 19:27 εκεινους | τουτους
 CT * 19:27 κατασφαξατε | κατασφαξατε αυτους ANT CT
 † 19:29 βηθσαφαγη | βηθφαγη BYZ CT TR † 19:29 βηθανιαν
 | βηθανια TH WH § 19:29 αυτου | — CT * 19:30 ειπων |
 λεγων CT † 19:30 εκαθισε | εκαθισε και CT † 19:31 αυτω
 | — CT § 19:32 αυτοις | αυτοις εστωτα του πωλον ANT

αὐτῶν τὸν πῶλον, *εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτούς, Τί λύτετε τὸν πῶλον; ³⁴ Οἱ δὲ †εἶπον, Ὁ Κύριος αὐτοῦ χρεῖαν ἔχει. ³⁵ Καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν Ἰησοῦν· καὶ †ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν Ἰησοῦν. ³⁶ Πορευομένου δὲ αὐτοῦ, ὑπεστρώνυσον τὰ ἱμάτια *αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ³⁷ Ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ ὄρους τῶν Ἑλαιῶν, †ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν Θεὸν φωνῇ μεγάλη περὶ πασῶν ὧν εἶδον δυνάμεων, ³⁸ λέγοντες,

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος
 †βασιλεὺς ἐν ὀνόματι Κυρίου·
 Σειρήνη ἐν οὐρανῷ,
 καὶ δόξα ἐν ὑψίστοις.

³⁹ Καὶ τινες τῶν Φαρισαίων ἀπὸ τοῦ ὄχλου *εἶπον πρὸς αὐτόν, Διδάσκαλε, ἐπιτίμησον τοῖς μαθηταῖς σου. ⁴⁰ Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν †αὐτοῖς, Λέγω ὑμῖν †ὅτι ἐὰν οὗτοι ἑσιωπήσωσιν, οἱ λίθοι *κεκραξόνται.

* **19:33** ειπον | ειπαν CT † **19:34** ειπον | ειπον οτι ANT | ειπαν οτι CT † **19:35** επιρριψαντες | επιριψαντες CT
 § **19:35** εαυτων | αυτων CT * **19:36** αυτων | εαυτων SBL
 WH † **19:37** ηρξαντο | ηρξατο ANT † **19:38** βασιλευς | ο βασιλευς NA WH § **19:38** ειρηνη εν ουρανω | εν ουρανω ειρηνη CT * **19:39** ειπον | ειπαν CT † **19:40** αυτοις | — CT
 † **19:40** οτι | — NA WH § **19:40** σιωπησωσιν | σιωπησουσιν CT * **19:40** κεκραξονται | κραξουσι CT

41 Καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῆ, 42 λέγων ὅτι Εἰ ἔγνωσ [†]καὶ σύ, καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύτῃ, Ὡτὰ πρὸς εἰρήνην σου· νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου. 43 Ὅτι ἤξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σέ, καὶ *περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι, καὶ περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί σε πάντοθεν, 44 καὶ ἐδαφιοῦσί σε καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί, καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἕν σοι λίθον ἐπὶ λίθῳ· ἀνθ' ὧν οὐκ ἔγνωσ τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου.

45 Καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερόν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς πωλοῦντας [†]ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, 46 λέγων αὐτοῖς, ὩΓέγραπται, *Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν· ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον ληστῶν.

47 Καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ· οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ λαοῦ. 48 καὶ οὐχ [†]εὔρισκον τὸ τί [†]ποιήσωσιν, ὁ λαὸς γὰρ ἅπας ὩΞεκρέματο αὐτοῦ ἀκούων.

[†] 19:41 αὐτη | αὐτην CT [†] 19:42 καὶ συ καὶ γε ἐν τῇ ἡμερᾷ σου ταυτη 85.4% | ἐν τῇ ἡμερᾷ ταυτη καὶ συ CT 1%
[§] 19:42 τα πρὸς εἰρηνην σου | τα πρὸς εἰρηνην CT * 19:43 περιβαλουσιν | παρεμβαλουσιν NA SBL WH [†] 19:44 ἐν σοι λιθον ἐπὶ λιθῳ | λιθον ἐπὶ λιθον ἐν σοι CT [†] 19:45 ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοραζοντας | — CT [§] 19:46 γεγραπται | γεγραπται ὅτι ANT * 19:46 ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχῆς ἐστίν | καὶ ἐστὶν ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχῆς CT [†] 19:48 εὔρισκον | ἠρρισκον WH [†] 19:48 ποιησωσιν | ποιησουσιν ANT PCK [§] 19:48 ἐξεκρεματο | ἐξεκρεμετο WH

20

1 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν *ἐκείνων, διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ καὶ εὐαγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, ² καὶ †εἶπον πρὸς αὐτόν, λέγοντες, Εἶπε ἡμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς, ἢ τίς ἐστὶν ὁ δούς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ³ Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ὅτι ἔνα λόγον, καὶ εἶπατέ μοι. ⁴ Τὸ βάπτισμα *Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; ⁵ Οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες ὅτι Ἐὰν εἴπωμεν, Ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ, Διὰ τί οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ⁶ Ἐὰν δὲ εἴπωμεν, Ἐξ ἀνθρώπων, †πᾶς ὁ λαὸς καταλιθάσει ἡμᾶς· πεπεισμένος γάρ ἐστιν Ἰωάννην προφήτην εἶναι. ⁷ Καὶ ἀπεκρίθησαν μὴ εἰδέναι πόθεν. ⁸ Καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.

⁹ Ἦρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν τὴν παραβολὴν ταύτην· *Ἄνθρωπος ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ †ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἰκανούς. ¹⁰ καὶ †ἐν

* 20:1 εκεινων | — CT † 20:1 ιερεις | αρχιερεις CT TR

† 20:2 ειπον προς αυτον λεγοντες ειπε | ειπαν λεγοντες προς αυτον ειπον CT § 20:3 ενα | — CT * 20:4 ιωαννου | ιωανου WH † 20:5 τι | τι ουν ANT TR † 20:6 πας ο λαος | ο λαος απας CT § 20:6 ιωαννην | ιωανην WH * 20:9 ανθρωπος | ανθρωπος τις ANT NA TR † 20:9 εξεδото | εξεδето CT † 20:10 εν καιρω | εν τω καιρω ANT | καιρω CT

καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦλον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος ᾤδωσιν αὐτῷ. Οἱ δὲ γεωργοὶ *δείραντες αὐτὸν ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹¹ Καὶ προσέθετο †πέμψαι ἕτερον δοῦλον· οἱ δὲ κάκεινον ‡δείραντες καὶ ἀτιμάσαντες ἐξαπέστειλαν κενόν. ¹² Καὶ προσέθετο §πέμψαι τρίτον· οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον. ¹³ Εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, Τί ποιήσω; Πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀγαπητόν· ἴσως τοῦτον *ιδόντες ἐντραπήσονται. ¹⁴ Ἰδόντες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ διελογίζοντο πρὸς ἑαυτούς, λέγοντες, Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος· ‡δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρονομία. ¹⁵ Καὶ ἐκβαλόντες §αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, ἀπέκτειναν. Τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος; ¹⁶ Ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις. Ἀκούσαντες δὲ *εἶπον, Μὴ γένοιτο. ¹⁷ Ὁ δὲ ἐμβλέψας αὐτοῖς εἶπε, Τί οὖν ἐστὶ τὸ γεγραμμένον τοῦτο,

Λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες,

§ 20:10 δωσιν | δωσουσιν ANT CT * 20:10 δειραντες
 αυτον εξαπεστειλαν | δηραντες αυτον εξαπεστειλαν PCK |
 εξαπεστειλαν αυτον δειραντες CT † 20:11 πεμψαι ετερον
 | αυτοις πεμψαι ετερον ANT | ετερον πεμψαι CT ‡ 20:11
 δειραντες | δηραντες PCK § 20:12 πεμψαι τριτον | τριτον
 πεμψαι CT * 20:13 ιδοντες | — CT † 20:14 εαυτους |
 αλληλους CT ‡ 20:14 δευτε | — CT § 20:15 αυτον | —
 PCK * 20:16 ειπον | ειπαν CT

οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας;

18 Πᾶς ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον συνθλασθήσεται· ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. 19 Καὶ ἐζήτησαν οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, καὶ ἐφοβήθησαν· ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς αὐτοὺς ἦν παραβολὴν ταύτην εἶπε.

20 Καὶ παρατηρήσαντες ἀπέστειλαν *ἐγκαθέτους, ὑποκρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλάβωνται αὐτοῦ λόγου, ἵνα τοὺς παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. 21 Καὶ ἐπρωτότησαν αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις· καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ Θεοῦ διδάσκεις. 22 Ἐξεστὶν ἡμῖν Καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὐ; 23 Κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὅτι με πειράζετε; 24 *Ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον· τίνας ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφὴν; Ἀποκριθέντες δὲ εἶπον, Καίσαρος. 25 Ὁ δὲ εἶπεν ὁ αὐτοῖς,

---

† 20:19 αρχιερεις και οι γραμματεις | γραμματεις και οι αρχιερεις CT ‡ 20:19 εφοβηθησαν | εφοβηθησαν του λαου ANT CT TR § 20:19 την παραβολην ταυτην ειπε | τας παραβολας ελεγε ANT | ειπε την παραβολην ταυτην CT * 20:20 εγκαθετους | ενκαθετους WH † 20:20 εις το | ωστε CT ‡ 20:22 ημιν | ημας CT § 20:23 τι με πειραζετε | — CT * 20:24 επιδειξατε | δειξατε ANT CT † 20:24 αποκριθεντες | οι NA TH WH ‡ 20:24 ειπον | ειπαν CT § 20:25 αυτοις | προς αυτους CT

*Απόδοτε τοίνυν τὰ Καίσαρος Καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ. ²⁶ Καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι τὰ τοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ· καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν.

²⁷ Προσελθόντες δέ τινες τῶν Σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ὁμολοῦσιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτόν, ²⁸ λέγοντες, Διδάσκαλε, *Μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, Ἐάν τις ἀδελφὸς ἀποθάνῃ ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ²⁹ Ἐπὶ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος· ³⁰ καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. ³¹ Καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτήν *ὡσαύτως. Ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ· τοῦ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. ³² Ὑστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή.

* **20:25** αποδοτε τοινυν | τοινυν αποδοτε CT † **20:26** αυτου | του SBL TH WH ‡ **20:27** αντιλεγοντες 94.1% | λεγοντες ANT TH WH 5.2% § **20:27** αναστασιν μη ειναι | μη ειναι αναστασιν ANT * **20:28** μωσης | μωυσης ANT CT † **20:28** αποθανη | η CT ‡ **20:28** λαβη ο αδελφος αυτου | ο αδελφος αυτου λαβη PCK § **20:30** ελαβεν ο δευτερος την γυναικα και ουτος απεθανεν ατεκνος | ο δευτερος CT * **20:31** ωσαυτως | — CT HF PCK TR † **20:31** ου | και ου SCR ‡ **20:32** δε παντων απεθανε και η γυνη | παντων απεθανε και η γυνη BYZ | παντων απεθανε και η γυνη SCR | δε παντων και η γυνη απεθανεν ANT | και η γυνη απεθανεν CT

33 Ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος αὐτῶν * γίνεται γυνή; Οἱ γὰρ ἑπτὰ ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα.

34 Καὶ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γαμοῦσι καὶ ἑκγαμίσκονται· 35 οἱ δὲ καταξιωθέντες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν καὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς ἐκ νεκρῶν οὔτε γαμοῦσιν οὔτε ἑκγαμίζονται· 36 *οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται· ἰσάγγελοι γὰρ εἰσι, καὶ υἱοὶ εἰσι τοῦ Θεοῦ, τῆς ἀναστάσεως υἱοὶ ὄντες. 37 Ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ Μωσῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει, Κύριον τὸν Θεὸν Ἀβραὰμ καὶ τὸν Θεὸν Ἰσαὰκ καὶ *τὸν Θεὸν Ἰακώβ. 38 Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων· πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. 39 Ἀποκριθέντες δὲ τινες τῶν γραμματέων εἶπον, Διδάσκαλε, καλῶς εἶπας. 40 Οὐκέτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾶν αὐτὸν οὐδέν.

41 Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Πῶς λέγουσι τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαυὶδ εἶναι; 42 *Καὶ αὐτὸς

§ 20:33 εν τη ουν αναστασει | εν τη αναστασει ουν ANT | η γυνη ουν εν τη αναστασει CT * 20:33 γινεται | γεινεται TH † 20:34 αποκριθεις | — CT ‡ 20:34 εκγαμισκονται | εκγαμιζονται ANT | γαμισκονται CT § 20:35 εκγαμιζονται | εκγαμισκονται TR | γαμιζονται ANT CT * 20:36 ουτε | ουδε CT † 20:36 του | — CT ‡ 20:37 μωσης | μωσης ANT BYZ CT PCK § 20:37 τον | — CT * 20:37 τον | — CT † 20:39 ειπον | ειπαν CT ‡ 20:40 δε | γαρ CT § 20:41 υιον δαυιδ ειναι | υιον δαβιδ ειναι HF TR | ειναι δαυιδ υιον NA SBL | ειναι δαυειδ υιον TH WH * 20:42 και αυτος | αυτος γαρ CT

†Δαυιδ λέγει ἐν βίβλω †ψαλμῶν,

Εἶπεν ὁ Κύριος τῷ Κυρίῳ μου,
Κάθου ἐκ δεξιῶν μου,

⁴³ ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον
τῶν ποδῶν σου.

44 *Δαυιδ οὖν †Κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς
†υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν;

⁴⁵ Ἀκούοντας δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε
τοῖς μαθηταῖς ἑαυτοῦ, ⁴⁶ Προσέχετε ἀπὸ
τῶν γραμματέων τῶν θελόντων περιπατεῖν
ἐν στολαῖς, καὶ φιλοῦντων ἀσπασμοὺς ἐν
ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς
συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς
δείπνοις· ⁴⁷ οἱ κατεσθίουσι τὰς οἰκίας τῶν
χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προσεύχονται.
Οὗτοι *λήψονται περισσότερον κρίμα.

21

¹ Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας *τὰ
δῶρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους·

² εἶδε δὲ †τινα καὶ χήραν πενιχρὰν βάλλουσαν

---

† 20:42 δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † 20:42 ψαλμων
| των ψαλμων ANT § 20:42 ο | — NA SBL WH * 20:44
δαυιδ | δαβιδ HF TR | δαυειδ TH WH † 20:44 κυριον αυτον
| αυτον κυριον ANT SBL WH † 20:44 υιος αυτου | αυτου υιος
NA SBL WH § 20:45 αυτου | — SBL WH * 20:47 ληψονται
| λημψονται CT * 21:1 τα δωρα αυτων εις το γαζοφυλακιον
| εις το γαζοφυλακιον τα δωρα αυτων CT † 21:2 τινα και |
και τινα TR | τινα ANT CT

ἐκεῖ †δυό λεπτά, ³ καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς λέγω ὑμῖν ὅτι ἡ χήρα §ῆ πτωχὴ αὕτη πλείον πάντων ἔβαλεν· ⁴ *ἅπαντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα †τοῦ Θεοῦ· αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς †ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε.

⁵ Καὶ τινων λεγόντων περὶ τοῦ ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσμηται, εἶπε, ⁶ Ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ §λίθῳ, ὃς οὐ καταλυθήσεται.

⁷ Ἐπρωτόησαν δὲ αὐτόν, λέγοντες, Διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦτα ἔσται; Καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦτα *γίνεσθαι; ⁸ Ὁ δὲ εἶπε, Βλέπετε μὴ πλανηθῆτε· πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες ἴδιον Ἐγὼ εἰμι· καὶ, Ὁ καιρὸς ἤγγικε, μὴ †οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ⁹ Ὅταν δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοηθῆτε· δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ' οὐκ εὐθέως τὸ τέλος.

¹⁰ Τότε ἔλεγεν αὐτοῖς, Ἐγερθήσεται ἔθνος §ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ βασιλείαν·

---

† 21:2 δυο λεπτα | λεπτα δυο CT § 21:3 η πτωχη αυτη | αυτη η πτωχη NA TH WH * 21:4 απαντες | παντες CT † 21:4 του θεου | — CT † 21:4 απαντα | παντα CT § 21:6 λιθω 64.9% | λιθον PCK 32% | λιθω ωδε WH 0.5% * 21:7 γινεσθαι | γεινεσθαι TH † 21:8 οτι | — CT † 21:8 ουν | — CT § 21:10 επι | επ CT

11 σεισμοί τε μεγάλοι *κατὰ τόπους καὶ λιμοὶ καὶ λοιμοὶ ἔσονται, †φόβητρά τε καὶ ‡σημεῖα ἀπ' οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. 12 Πρὸ δὲ τούτων §πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ' ὑμᾶς τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ διώξουσιν, παραδιδόντες εἰς *συναγωγὰς καὶ φυλακάς, †ἀγομένους ἐπὶ βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνας, ἔνεκεν τοῦ ὀνόματός μου. 13 Ἀποβήσεται ‡δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. 14 §Θέσθε οὖν *εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾶν ἀπολογηθῆναι. 15 ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σοφίαν, ἣ οὐ δυνήσονται †ἀντειπεῖν οὐδὲ ἀντιστῆναι ‡πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. 16 Παραδοθήσεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ §συγγενῶν καὶ φίλων καὶ ἀδελφῶν, καὶ θανατώσουσιν ἐξ ὑμῶν. 17 Καὶ ἔσεσθε *μισοῦμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. 18 Καὶ θριξέκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. 19 Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν †κτήσασθε

* 21:11 κατα τοπους και λιμοι και λοιμοι | και κατα τοπους λιμοι και λοιμοι NA SBL | και κατα τοπους λειμοι και λοιμοι TH | και κατα τοπους λοιμοι και λιμοι WH † 21:11 φοβητρα | φοβηθρα TH WH ‡ 21:11 σημεια απ ουρανου 82% | απ ουρανου σημεια NA WH 0.1% § 21:12 παντων | απαντων PCK TR * 21:12 συναγωγας | τας συναγωγας CT † 21:12 αγομενους | απαγομενους CT ‡ 21:13 δε | — CT § 21:14 θεσθε συν εις τας καρδιας | θετε συν εν ταις καρδιας CT * 21:14 εις τας καρδιας | εν ταις καρδιας CT † 21:15 αντειπειν ουδε αντιστηναι | αντειπειν η αντιστηναι PCK | αντιστηναι η αντειπειν CT ‡ 21:15 παντες | απαντες NA SBL WH § 21:16 συγγενων και φιλων και αδελφων | αδελφων και συγγενων και φιλων CT TR * 21:17 μισουμενοι | μεισουμενοι TH † 21:19 κτησασθε | κτησεσθε WH

τάς ψυχὰς ὑμῶν.

²⁰ Ὄταν δὲ ἴδητε κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων †τὴν Ἱερουσαλήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐτῆς. ²¹ Τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη· καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτωσαν· καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις μὴ εἰσερχέσθωσαν εἰς αὐτήν. ²² Ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὐταί εἰσι, τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα. ²³ Οὐαὶ *δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις· ἔσται †γὰρ ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ †ἐν τῷ λαῷ τούτῳ. ²⁴ Καὶ πεσοῦνται στόματι Σμαχαίρας, καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς *πάντα τὰ ἔθνη· καὶ Ἱερουσαλήμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν, †ἄχρι πληρωθῶσι †καιροὶ ἐθνῶν.

²⁵ Καὶ ἔσται σημεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν ἐν ἀπορίᾳ, *ἠχούσης θαλάσσης καὶ σάλου, ²⁶ ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φόβου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ οἰκουμένῃ· αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσονται. ²⁷ Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ

† 21:20 την | — CT § 21:22 πλησθηναι | πληρωθηναι ANT BYZ PCK TR * 21:23 δε | — CT † 21:23 γαρ | γαρ τοτε ANT † 21:23 εν | — ANT CT § 21:24 μαχαιρας | μαχαιρης NA SBL WH * 21:24 παντα τα εθνη | τα εθνη παντα CT † 21:24 αχρι | αχρισ ου CT † 21:24 καιροι | και εσονται καιροι WH § 21:25 εσται | εσονται CT * 21:25 ηχουσης | ηχους CT

δόξης πολλῆς. ²⁸ Ἀρχομένων δὲ τούτων ἵγινεσθαι, ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑμῶν· διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν.

²⁹ Καὶ εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς, Ἴδετε τὴν συκῆν καὶ πάντα τὰ δένδρα· ³⁰ ὅταν †προβάλωσιν ἤδη, βλέποντες ἀφ' ἑαυτῶν ὁγνωσχετε ὅτι ἤδη ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. ³¹ Οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε ταῦτα *γινόμενα, γνωσχετε ὅτι ἐγγὺς ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ. ³² Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα γένηται. ³³ Ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ †παρλεύσονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ †παρέλθωσι.

³⁴ Προσέχετε δὲ ἑαυτοῖς, μήποτε ὁβρηθῶσιν *ὑμῶν αἱ καρδίαι ἐν †κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτικαῖς, καὶ †αἰφνίδιος ἐφ' ὑμᾶς ἐπιστῆ ἡ ἡμέρα ἐκείνη· ³⁵ ὡς παγὶς ὁ γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς.

† 21:28 γινεσθαι | γεινεσθαι TH † 21:30 προβαλωσιν | προβαλλωσιν PCK § 21:30 γνωσχετε | γεινωσχετε TH * 21:31 γινομενα γνωσχετε | γεινομενα γεινωσχετε TH † 21:33 παρελευσονται | παρελευσεται PCK † 21:33 παρελθωσι | παρελευσονται CT § 21:34 βρηθωσιν | βαρυνθωσιν TR * 21:34 υμων αι καρδιαι | αι καρδιαι υμων WH † 21:34 κραιπαλη | κρεπαλη TH WH † 21:34 αιφνιδιος εφ υμας επιστη | επιστη εφ υμας αιφνιδιος NA SBL TH | επιστη εφ υμας εφνιδιος WH § 21:35 γαρ επελευσεται | επεισελευσεται γαρ CT

36 Ἀγρυπνεῖτε *οὖν ἐν παντὶ καιρῷ δεόμενοι, ἵνα †καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ‡πάντα τὰ μέλλοντα θγίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου.

37 Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων· τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ἠυλίζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον Ἐλαιῶν. 38 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὠρθηριζε πρὸς αὐτὸν ἐν τῷ *ἱερῷ ἀκούειν αὐτοῦ.

22

1 Ἦγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, ἡ λεγομένη Πάσχα. 2 Καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὸ πῶς ἀνέλωσιν αὐτόν· ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν.

3 Εἰσῆλθε δὲ *Σατανᾶς εἰς Ἰούδαν τὸν †ἐπικαλούμενον Ἰσκαριώτην, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. 4 Καὶ ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ ‡στρατηγοῖς τὸ πῶς θαυτὸν παραδῶ αὐτοῖς. 5 Καὶ ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ *ἀργύριον δοῦναι. 6 Καὶ ἐξωμολόγησε καὶ ἐζήτει

* 21:36 ουν | δε CT † 21:36 καταξιωθητε | κατισχυσητε CT ‡ 21:36 παντα | ταυτα παντα CT TR § 21:36 γινεσθαι | γεινεσθαι TH * 21:38 ιερω | ορει ANT * 22:3 σατανας | ο σατανας ANT PCK TR † 22:3 επικαλουμενον | καλουμενον CT ‡ 22:4 στρατηγοις | τοις στρατηγοις TR | γραμματευσιν και στρατηγοις ANT § 22:4 αυτον παραδω αυτοις | αυτοις παραδω αυτον CT * 22:5 αργυριον | αργυρια ANT PCK

εὐκαιρίαν τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν ταῦτοῖς ἄτερ ὄχλου.

⁷ Ἦλθε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἔν ἣ ἔδει θύεσθαι τὸ Πάσχα. ⁸ Καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Σίωάννην, εἰπών, Πορευθέντες ἐτοιμάσατε ἡμῖν τὸ Πάσχα, ἵνα φάγωμεν. ⁹ Οἱ δὲ *εἶπον αὐτῷ, Ποῦ θέλεις ἔτοιμάσομεν; ¹⁰ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἴδού, εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσῃ ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων· ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν ἧοῦ εἰσπορεύεται. ¹¹ Καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας, Λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, Ποῦ ἐστὶ τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ Πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; ¹² Κάκεινος ὑμῖν δεῖξει δῶν ἄνωγον μέγα ἐστρωμένον· ἐκεῖ ἐτοιμάσατε. ¹³ Ἀπελθόντες δὲ εὔρον καθὼς *εἶρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἠτοίμασαν τὸ Πάσχα.

¹⁴ Καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. ¹⁵ Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἐπιθυμία ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ Πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. ¹⁶ λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω σὺν αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν

† 22:6 αυτοις ατερ οχλου | ατερ οχλου αυτοις CT † 22:7 εν | — SBL TH WH § 22:8 ιωαννην | ιωαννην WH * 22:9 ειπον | ειπαν CT † 22:9 ετοιμασομεν | ετοιμασωμεν ANT BYZ CT TR † 22:10 ου | εις ην CT § 22:12 ανωγον | αναγαιον CT PCK | ανωγαιον ANT * 22:13 ειρηκεν | ειρηκει CT † 22:14 δωδεκα | — CT † 22:16 ουκετι | — CT § 22:16 εξ αυτου | αυτο CT

τῆ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ. ¹⁷ Καὶ δεξάμενος *ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε, Λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε ἑαυτοῖς. ¹⁸ λέγω γὰρ ὑμῖν †ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ §τοῦ *γενήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως †ότου ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἔλθῃ. ¹⁹ Καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων, Τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ²⁰ †Ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων, Τοῦτο τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν §ἐκχυνόμενον. ²¹ Πλὴν ἰδοῦ, ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ' ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. ²² *Καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἵπορεύεται κατὰ τὸ ὠρισμένον· πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ παραδίδοται. ²³ Καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο †συζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς τὸ τίς ἄρα εἶη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν.

²⁴ Ἐγένετο δὲ καὶ §φιλονεικία ἐν αὐτοῖς τὸ τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. ²⁵ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται

---

* **22:17** ποτηριον | το ποτηριον ANT † **22:17** εαυτοις | εις εαυτους CT † **22:18** οτι | — SBL TH WH § **22:18** του | του νυν απο του CT * **22:18** γενηματος | γεννηματος TR † **22:18** οτου | ου CT † **22:20** ωσαυτως και το ποτηριον | και το ποτηριον ωσαυτως CT § **22:20** εκχυνομενον | εκχυννομενον CT * **22:22** και ο μεν υιος | οτι ο υιος μεν CT † **22:22** πορευεται κατα το ωρισμενον | κατα το ωρισμενον πορευεται CT † **22:23** συζητειν | συνζητειν TH WH § **22:24** φιλονεικια | φιλονικια TH

καλοῦνται. ²⁶ Ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως· ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν *γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος· καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. ²⁷ Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος ἢ ὁ διακονῶν; †Οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; Ἐγὼ δὲ ‡εἶμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν.

²⁸ Ὑμεῖς δὲ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ' ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου· ²⁹ κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου, βασιλείαν, ³⁰ ἵνα ἴνα ἑσθήητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης *μου καὶ †καθίσεσθε ἐπὶ θρόνων, ‡κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλάς τοῦ Ἰσραήλ.

³¹ Ἐἶπε δὲ ὁ Κύριος, Σίμων, Σίμων, ἰδοῦ, ὁ Σατανᾶς ἐξητήσατο ὑμᾶς, τοῦ *σινιάσαι ὡς τὸν σῖτον· ³² ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ †ἐκλείπῃ ἡ πίστις σου· καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας ‡στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. ³³ Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Κύριε, μετὰ σοῦ ἔτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ³⁴ Ὁ δὲ εἶπε, Λέγω σοι, Πέτρε, οὐ ἔμῃ φωνήσῃ σήμερον

* 22:26 γενεσθω | γνεσθω ANT NA SBL WH | γεινεσθω TH

† 22:27 ουχι | ουχ PCK ‡ 22:27 ειμι εν μεσω υμων | εν μεσω υμων ειμι CT § 22:30 εσθητε | εσθητε CT * 22:30 μου

| μου εν τη βασιλεια μου ANT BYZ CT HF PCK TR † 22:30 καθισεσθε | καθισησθε TR | καθησεσθε NA SBL | καθησθε TH WH ‡ 22:30 κρινοντες τας δωδεκα φυλας | τας δωδεκα

φυλας κρινοντες CT § 22:31 ειπε δε ο κυριος | — NA SBL WH * 22:31 σινιασαι | σεινιασαι TH † 22:32 εκλειπη |

εκλειπη BYZ TR ‡ 22:32 στηριξον | στηρισον CT § 22:34 μη φωνηση | μη φωνησει TR | φωνησει ANT CT

ἀλέκτωρ, *πρὶν ἢ τρὶς †ἀπαρνήση μὴ εἰδέναι με.

³⁵ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ †βαλαντίου καὶ πήρας καὶ ὑποδημάτων, μὴ τινος ὕστερήσατε; Οἱ δὲ *εἶπον, †Οὐθενός.
³⁶ Εἶπεν †οὖν αὐτοῖς, Ἀλλὰ νῦν ὁ ἔχων §βαλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πήραν· καὶ ὁ μὴ ἔχων, *πωλήσει τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ †ἀγοράσει μάχαιραν. ³⁷ Λέγω γὰρ ὑμῖν ὅτι †ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον δεῖ τελεσθῆναι ἐν ἐμοί, τὸ Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη· καὶ γὰρ §τὰ περὶ ἐμοῦ τέλος ἔχει. ³⁸ Οἱ δὲ *εἶπον, Κύριε, ἰδού, μάχαιραι ὧδε δύο. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς, Ἰκανόν ἐστί.

³⁹ Καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν· ἠκολούθησαν δὲ αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταὶ †αὐτοῦ. ⁴⁰ Γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ τόπου, εἶπεν αὐτοῖς, Προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν εἰς πειρασμόν. ⁴¹ Καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ' αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν, καὶ θεὸς τὰ γόνατα προσήχετο, ⁴² λέγων, Πάτερ,

* 22:34 πρὶν ἢ | εως CT † 22:34 ἀπαρνηση μὴ ειδεναι με | με ἀπαρνηση ειδεναι CT † 22:35 βαλαντιου | βαλλαντιου ANT CT § 22:35 υστερησατε | υστερηθητε ANT * 22:35 ειπον | ειπαν CT † 22:35 ουθενος | ουδενος PCK TR † 22:36 ουν | δε CT § 22:36 βαλαντιον | βαλλαντιον ANT CT * 22:36 πωλησει | πωλησατω CT TR † 22:36 αγορασει | αγορασατω CT TR † 22:37 ετι | — CT § 22:37 τα | το CT * 22:38 ειπον | ειπαν CT † 22:39 αυτου | — CT

εἰ βούλει †παρενεγκεῖν §τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν *γενέσθω. ⁴³ †Ὡφθη δὲ αὐτῷ ἄγγελος †ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν. ⁴⁴ Καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσήχετο. Ἐγένετο δὲ ὁ ἰδρῶς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμβοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν. ⁴⁵ Καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς τοὺς *μαθητὰς εἶπεν †αὐτοὺς κοιμωμένους ἀπὸ τῆς λύπης, ⁴⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί καθεύδετε; Ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.

⁴⁷ Ἔτι †δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ, ὄχλος καὶ ὁ λεγόμενος Ἰούδας, εἷς τῶν δώδεκα, §προήρχετο *αὐτούς, καὶ ἤγγισε τῷ Ἰησοῦ φιλήσαι †αὐτόν. ⁴⁸ †Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ, Ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου

---

† 22:42 παρενεγκεῖν | παρενεγκε CT SCR § 22:42 το ποτηριον τουτο | τουτο το ποτηριον ANT CT * 22:42 γενεσθω | γινεσθω ANT BYZ NA SBL WH | γεινεσθω TH † 22:43 {include verses 43-44} 98.7% | {omit verses 43-44} 1% [Note: Included in the figure of 98.7% are 38 manuscripts that also include the content of verses 43-44 after Matthew 26:39. An additional six manuscripts include the content of verses 43-44 only after Matthew 26:39. NA and WH enclose this text with double brackets.] † 22:43 απ | απο του WH § 22:44 εγενετο δε | και εγενετο NA SBL WH * 22:45 μαθητας | μαθητας αυτου SCR † 22:45 αυτους κοιμωμενους | κοιμωμενους αυτους CT † 22:47 δε | — CT § 22:47 προηρχετο | προηγεν ANT * 22:47 αυτους | αυτων TR † 22:47 αυτον | αυτον τουτο γαρ σημειον δεδωκει αυτοις ον αν φιλησω αυτος εστιν ANT PCK † 22:48 ο δε ιησους | ιησους δε CT

παραδίδως; 49 Ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον ᾤοντο αὐτῷ, Κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν *μαχαίρα; 50 Καὶ ἐπάταξεν εἰς τις ἐξ αὐτῶν †τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν ‡αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξιόν. 51 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν, Ἐὰν ἕως τούτου. Καὶ ἀπάμενος τοῦ ὀπίσθου ἑαυτοῦ, ἴασατο αὐτόν. 52 Εἶπε δὲ *ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγενομένους †ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατηγούς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους, Ὡς ἐπὶ ληστὴν †ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων; 53 Καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ, οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ. Ἐὰν αὕτη *ὑμῶν ἐστὶν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.

54 Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον †αὐτὸν εἰς ‡τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως· ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει μακρόθεν. 55 Ἐπιψάντων δὲ *πῦρ ἐν μέσῳ τῆς αὐλῆς, καὶ †συγκαθισάντων ‡αὐτῶν, ἐκάθητο ὁ Πέτρος ἔξω ἐν μέσῳ αὐτῶν. 56 Ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀτενίσασα

§ 22:49 ειπον αυτω | ειπαν CT * 22:49 μαχαιρα | μαχαιρη CT † 22:50 τον δουλον του αρχιερεως | του αρχιερεως τον δουλον CT ‡ 22:50 αυτου το ους | το ους αυτου CT § 22:51 αυτου | — CT * 22:52 ο | — CT † 22:52 επ | προς PCK ‡ 22:52 εξεληλυθατε | εξηλυθατε CT § 22:53 αλλ | αλλα PCK * 22:53 υμων εστιν | εστιν υμων ANT CT † 22:54 αυτον | — CT PCK ‡ 22:54 τον οικον | την οικιαν CT § 22:55 αφαντων | περιαφαντων CT * 22:55 πυρ | πυραν ANT † 22:55 συγκαθισαντων | συγκαθισαντων TH WH ‡ 22:55 αυτων | — CT § 22:55 εν μεσω | μεσος CT

αὐτῷ, εἶπε, Καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν. ⁵⁷ Ὁ δὲ ἠρνήσατο *αὐτόν, λέγων, ἴΓύναι, οὐκ οἶδα αὐτόν. ⁵⁸ Καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτόν ἔφη, Καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. Ὁ δὲ Πέτρος †εἶπεν, Ἄνθρωπε, οὐκ εἰμί. ⁵⁹ Καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς, ἄλλος τις διῖσχυρίζετο, λέγων, Ἐπ' ἀληθείας καὶ οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν· καὶ γὰρ Γαλιλαῖός ἐστιν. ⁶⁰ Εἶπε δὲ ὁ Πέτρος, Ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. Καὶ παραχρῆμα, ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν δ'ἀλέκτωρ. ⁶¹ Καὶ στραφεὶς ὁ Κύριος ἐνέβλεψε τῷ Πέτρῳ. Καὶ ὑπεμνήσθη ὁ Πέτρος τοῦ *λόγου τοῦ Κυρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ ὅτι Πρὶν ἀλέκτορα ἴφωνῆσαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. ⁶² Καὶ ἐξελθὼν ἔξω †ὁ Πέτρος ἔκλαυσε πικρῶς.

⁶³ Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συνέχοντες Ἰησοῦν ἐνέπαιζον αὐτῷ, *δέροντες. ⁶⁴ Καὶ περικαλύψαντες αὐτόν, ἴετυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτόν, λέγοντες, Προφήτευσον. Τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; ⁶⁵ Καὶ ἕτερα πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν.

⁶⁶ Καὶ ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ

* 22:57 αυτον | — ANT CT † 22:57 γυναι ουκ οίδα αυτον | ουκ οίδα αυτον γυναι CT † 22:58 ειπεν | εφη CT § 22:60 αλεκτωρ | ο αλεκτωρ TR * 22:61 λογου | ρηματος NA TH WH † 22:61 φωνησαι | φωνησαι σημερον CT † 22:62 ο πετρος | — CT PCK § 22:63 τον ιησουν | αυτον CT * 22:63 δερωντες | δαιρωντες PCK † 22:64 ετυπτον αυτου το προσωπον και επηρωτων αυτον | επηρωτων CT

πρεσβυτέριον τοῦ λαοῦ, ἀρχιερεῖς †καὶ γραμματεῖς, καὶ ὁ ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον *αὐτῶν, λέγοντες, ⁶⁷ Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, †εἰπὲ ἡμῖν. Εἶπε δὲ αὐτοῖς, Ἐὰν ὑμῖν εἶπω, οὐ μὴ πιστεύσητε. ⁶⁸ ἐὰν δὲ †καὶ ἐρωτήσω, οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι, ἢ ἀπολύσητε. ⁶⁹ Ἀπὸ τοῦ *νῦν ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ. ⁷⁰ †Εἶπον δὲ πάντες, Σὺ οὖν εἶ ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ; Ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη, Ὑμεῖς λέγετε ὅτι ἐγώ εἰμι. ⁷¹ Οἱ δὲ †εἶπον, Τί ἔτι ὄχρειαν ἔχομεν μαρτυρίας; Αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ.

23

¹ Καὶ ἀναστὰν ἅπαν τὸ πλῆθος αὐτῶν, *ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸν †Πιλάτον. ² Ἦρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες, Τοῦτον †εὐρόμεν διαστρέφοντα τὸ ὄσθνος, καὶ κωλύοντα *Καίσαρι φόρους διδόναι, †λέγοντα †ἑαυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ³ Ὁ δὲ

† 22:66 και | τε και CT PCK TR § 22:66 ανηγαγον | απηγαγον CT PCK * 22:66 αυτων | εαυτων ANT TR † 22:67 ειπε | ειπον CT † 22:68 και | — CT § 22:68 μοι η απολυσητε 93.7% | — CT 0.4% * 22:69 νυν | νυν δε CT † 22:70 ειπον | ειπαν CT † 22:71 ειπον | ειπαν CT § 22:71 χρειαν εχομεν μαρτυριας | εχομεν μαρτυριας χρειαν CT * 23:1 ηγαγον | ηγαγεν TR † 23:1 πιλατον | πειλατον TH WH † 23:2 ευρομεν | ευραμεν CT § 23:2 εθνος | εθνος ημων CT * 23:2 καισαρι φορους | φορους καισαρι CT † 23:2 λεγοντα | και λεγοντα CT † 23:2 εαυτον | αυτον SBL WH

§Πιλᾶτος *ἐπηρώτησεν αὐτόν, λέγων, Σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ ἔφη, Σὺ λέγεις. ⁴ Ὁ δὲ †Πιλᾶτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ‡ὄχλους, Οὐδὲν εὐρίσκω αἴτιον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. ⁵ Οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες ὅτι Ἀνασεῖει τὸν λαόν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς Ἰουδαίας, Σάρξάμενος ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας ἕως ᾧδε.

⁶ *Πιλᾶτος δὲ ἀκούσας †Γαλιλαίαν ἐπηρώτησεν εἰ ὁ ἄνθρωπος Γαλιλαῖός ἐστι. ⁷ Καὶ ἐπιγνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας Ἡρώδου ἐστίν, ἀνέπεμψεν αὐτόν πρὸς ‡Ἡρώδη, ὄντα καὶ αὐτόν ἐν Ἱεροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ⁸ Ὁ δὲ Ἡρώδης ἰδὼν τὸν Ἰησοῦν ἐχάρη §λιαν· ἦν γὰρ *θέλων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτόν, διὰ τὸ †ἀκούειν ‡πολλὰ περὶ αὐτοῦ· καὶ ἤλπιζε τι σημεῖον ἰδεῖν ὑπ' αὐτοῦ §γινόμενον. ⁹ Ἐπηρώτα δὲ αὐτόν ἐν λόγοις ἱκανοῖς· αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐτῷ. ¹⁰ *Εἰστήκεισαν δὲ οἱ †ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ¹¹ Ἐξουθενήσας δὲ

---

§ 23:3 πιλατος | πειλατος TH WH * 23:3 επηρωτησεν | ηρωτησεν CT † 23:4 πιλατος | πειλατος TH WH ‡ 23:4 οχλους | οχλους οτι ANT § 23:5 αρξαμενος | και αρξαμενος CT * 23:6 πιλατος | πειλατος TH WH † 23:6 γαλιλαιαν | — CT ‡ 23:7 ηρωδην | τον ηρωδην TH § 23:8 λιαν | λειαν TH * 23:8 θελων εξ ικανου | εξ ικανου θελων ANT | εξ ικανων χρονων θελων CT † 23:8 ακουειν | ακουειν αυτον ANT ‡ 23:8 πολλα | — CT § 23:8 γινομενον | γεινομενον TH * 23:10 ειστηκεισαν | ιστηκεισαν TH WH † 23:10 αρχιερεις και οι γραμματεις | γραμματεις και οι αρχιερεις ANT

αὐτὸν †ὁ Ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐτοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν Σαὐτὸν ἐσθῆτα λαμπράν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ *Πιλάτῳ. ¹² Ἐγένοντο δὲ φίλοι ὃ τε †Πιλάτος καὶ ὁ Ἡρώδης ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων· προὑπῆρχον γὰρ ἐν ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς †ἑαυτούς.

¹³ §Πιλάτος δὲ *συγκαλεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς ἄρχοντας καὶ τὸν λαόν, ¹⁴ εἶπε πρὸς αὐτούς, Προσηνέγκατέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα τὸν λαόν· καὶ ἰδού, ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρίνας τοῦδὲν εὔρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ¹⁵ ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης· †ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτόν, καὶ ἰδού, οὐδὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. ¹⁶ Παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω.

¹⁷ §Ἀνάγκην δὲ εἶχεν ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἐορτὴν ἓνα. ¹⁸ *Ἀνεκράξαν δὲ †παμπληθεῖ, λέγοντες, Αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ ἡμῖν

† 23:11 ο | και ο NA SBL TH § 23:11 αυτον | — CT

* 23:11 πιλατω | πειλατω TH WH † 23:12 πιλατος και ο ηρωδης | ηρωδης και ο πιλατος ANT NA SBL | ηρωδης και ο πειλατος TH WH † 23:12 εαυτούς | αὐτούς NA TH | αὐτούς SBL WH § 23:13 πιλατος | πειλατος TH WH * 23:13 συγκαλεσαμενος | συνκαλεσαμενος TH WH † 23:14 ουδεν | ουθεν CT † 23:15 ανεπεμψα γαρ υμας προς αυτον | ανεπεμψε γαρ αυτον προς ημας CT § 23:17 αναγκην δε ειχεν απολυειν αυτοις κατα εορτην ενα 77.2% | — CT 2% * 23:18 ανεκραξαν | ανεκραγον CT † 23:18 παμπληθει | πανπληθει TH WH

†Βαραββᾶν· 19 ὅστις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενομένην ἐν τῇ πόλει καὶ φόνον §βεβλημένος εἰς φυλακὴν. 20 Πάλιν *οὖν ὁ †Πιλάτος †προσεφώνησε, θέλων ἀπολύσαι τὸν Ἰησοῦν. 21 Οἱ δὲ ἐπεφώνουν, λέγοντες, §Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. 22 Ὁ δὲ τρίτον εἶπε πρὸς αὐτούς, Τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; Οὐδὲν *αἴτιον θανάτου εὔρον ἐν αὐτῷ· παιδεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. 23 Οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς μεγάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι· καὶ κατίσχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν †καὶ τῶν ἀρχιερέων. 24 †Ὁ δὲ §Πιλάτος *ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν. 25 Ἀπέλυσε †δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημένον εἰς †τὴν φυλακὴν, ὃν ἤτοῦντο· τὸν δὲ Ἰησοῦν παρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν.

26 Καὶ ὡς ἀπήγαγον αὐτόν, ἐπιλαβόμενοι §Σίμωνός τινος Κυρηναίου ἐρχομένου ἀπ’

---

† 23:18 βαραββαν | τον βαραββαν CT TR § 23:19 βεβλημενος εις φυλακην | βεβλημενος εις την φυλακην ANT | βληθεις εν τη φυλακη CT * 23:20 ουν | δε CT † 23:20 πιλατος | πειλατος TH WH † 23:20 προσεφωνησε | προσεφωνησεν αυτοις NA TH WH § 23:21 σταυρωσον σταυρωσον | σταυρου σταυρου CT * 23:22 αιτιον | αξιου ANT † 23:23 και των αρχιερων 98.7% | — CT 0.5% † 23:24 ο δε | και CT § 23:24 πιλατος | πειλατος TH WH * 23:24 επεκρινε | επεκρεινε TH † 23:25 δε | δε αυτοις TR | δε αυτοις του βαραββαν ANT † 23:25 την φυλακην | φυλακην CT § 23:26 σιμωνος τινος κυρηναιου ερχομενου | σιμωνος τινος κυρηναιου του ερχομενου TR | σιμωνα τινα κυρηναιου ερχομενον CT

ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυρόν, φέρειν *ὀπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. ²⁷ Ἦκολούθει δὲ αὐτῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν αἱ †καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. ²⁸ Στραφεῖς δὲ πρὸς αὐτὰς †ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Θυγατέρες Ἰερουσαλήμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμέ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν. ²⁹ Ὅτι ἰδού, ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ §κοιλίαι αἱ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἱ οὐκ *ἐθήλασαν. ³⁰ Τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι, †Πέσετε ἐφ' ἡμᾶς· καὶ τοῖς βουνοῖς, Καλύψατε ἡμᾶς. ³¹ Ὅτι εἰ ἐν †τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται;

³² Ἦγοντο δὲ καὶ ἕτεροι §δύο κακούργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. ³³ Καὶ ὅτε *ἀπηλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον Κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτόν, καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ³⁴ †Ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε, Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς· οὐ γὰρ οἶδασιν τί ποιοῦσι. Διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, †ἔβαλον §κλήρον. ³⁵ Καὶ

* **23:26** οπισθεν | οπισω ANT † **23:27** και | — CT † **23:28** ο | — TH WH § **23:29** κοιλια | αι κοιλια CT * **23:29** εθηλασαν | εθρεψαν CT † **23:30** πεσετε | πεσατε WH † **23:31** τω | — WH § **23:32** δυο κακουργοι | κακουργοι δυο NA SBL WH * **23:33** απηλθον | ηλθον NA SBL TH | ηλθαν WH † **23:34** ο δε ιησους ελεγεν πατερ αφες αυτοις ου γαρ οιδασιν τι ποιουσιν 89.3% | — 1% [Note: NA and WH enclose this text with double brackets.] † **23:34** εβαλον | εβαλλον ANT § **23:34** κληρον | κληρους NA SBL

*εἰστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. Ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες ἴσὺν αὐτοῖς, λέγοντες, Ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτόν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός, †ὁ τοῦ Θεοῦ ἐκλεκτός.
 36 Ἐνεπαίζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται, προσερχόμενοι *καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ,
 37 καὶ λέγοντες, Εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. 38 Ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ ἰεγγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν Ἑλληνικοῖς καὶ Ῥωμαϊκοῖς καὶ Ἑβραϊκοῖς, Οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν †Ἰουδαίων.

39 Εἷς δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει αὐτόν, ἠλέγων, *Εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστός, σῶσον σεαυτὸν καὶ ἡμᾶς.
 40 Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος ἔπετίμα αὐτῷ, λέγων, Οὐδὲ φοβῆ σὺ τὸν Θεόν, ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ κρίματι εἶ; 41 Καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. 42 Καὶ ἔλεγε †τῷ Ἰησοῦ, Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἔν τῃ βασιλείᾳ σου. 43 Καὶ εἶπεν αὐτῷ *ὁ

* 23:35 εἰστηκει | ἰστηκει TH WH † 23:35 συν αυτοις | — CT † 23:35 ο του θεου | του θεου ο CT § 23:36 ενεπαιζον | ενεπαιξαν CT * 23:36 και | — CT † 23:38 γεγραμμενη επ αυτω γραμμασιν ελληνικοις και ρωμαικοις και εβραικοις ουτος εστιν | επ αυτω CT † 23:38 ιουδαιων | ιουδαιων ουτος CT § 23:39 λεγων | — WH * 23:39 ει | ουχι CT † 23:40 επετιμα αυτω λεγων | επιτιμων αυτω εφη CT † 23:42 τω ιησου μνησθητι μου κυριε | ιησου μνησθητι μου CT § 23:42 εν τη βασιλεια | εις την βασιλειαν NA WH * 23:43 ο ιησους | — CT

Ἰησοῦς, Ἀμὴν †λέγω σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδείσῳ.

⁴⁴ † Ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας Ὕνάτης.

⁴⁵ * Καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, †καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ μέσον. ⁴⁶ Καὶ

φωνήσας φωνῇ μεγάλῃ ὁ Ἰησοῦς εἶπε, Πάτερ, εἰς χεῖράς σου †παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. §καὶ ταῦτα εἰπὼν ἐξέπνευσεν.

⁴⁷ Ἴδὼν δὲ ὁ *ἐκατόνταρχος τὸ γενόμενον, †ἐδόξασε τὸν Θεόν, λέγων, Ὅντως ὁ ἄνθρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. ⁴⁸ Καὶ

πάντες οἱ †συμπαραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύτην, §θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες *ἐαυτῶν τὰ στήθη ὑπέστρεφον. ⁴⁹ Εἰστήκεισαν δὲ πάντες οἱ

γνωστοὶ †αὐτοῦ †μακρόθεν, καὶ γυναῖκες αἱ §συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς Γαλιλαίας, ὀρώσαι ταῦτα.

---

† 23:43 λεγω σοι | σοι λεγω CT † 23:44 ην δε | και ην ηδη CT § 23:44 ενατης | εννατης TR * 23:45 και εσκοτισθη ο ηλιος 96.4% | του ηλιου εκλειποντος ANT WH 0.4% | του ηλιου εκλιποντος NA SBL TH 0.4% † 23:45 και εσχισθη | εσχισθη δε CT † 23:46 παραθησομαι | παρατιθεμαι ANT CT § 23:46 και ταυτα | τουτο δε CT * 23:47 εκατονταρχος | εκατονταρχης CT † 23:47 εδοξασε | εδοξαζε CT † 23:48 συμπαραγενομενοι | συνπαραγενομενοι TH WH § 23:48 θεωρουντες | θεωρησαντες CT * 23:48 εαυτων | — CT † 23:49 αυτου | αυτω CT † 23:49 μακροθεν | απο μακροθεν ANT NA TH WH § 23:49 συνακολουθησασαι | συνακολουθουσαι CT

50 Καὶ ἰδοῦ, ἀνὴρ ὀνόματι Ἰωσήφ, βουλευτῆς ὑπάρχων, * ἀνὴρ ἀγαθὸς καὶ δίκαιος— 51 οὗτος οὐκ ἦν ἴσυγκατατεθειμένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν—ἀπὸ Ἀριμαθαίας πόλεως τῶν Ἰουδαίων, ὃς †καὶ προσεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ· 52 οὗτος προσελθὼν τῷ ΣΠιλάτῳ ἠτήσατο τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ. 53 Καὶ καθελὼν *αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν ἑαυτὸ ἐν μνήματι λαξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν †οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. 54 Καὶ ἡμέρα ἦν ΣΠαρασκευῆ, σάββατον ἐπέφωσκε. 55 Κατακολουθήσασαι δὲ *γυναῖκες, αἵτινες ἦσαν συνεληλυθῦσαι ἑαυτῷ ἐκ τῆς Γαλιλαίας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ σῶμα αὐτοῦ. 56 Ὑποστρέψασαι δὲ ἠτοίμασαν ἀρώματα καὶ μύρα. Καὶ τὸ μὲν σάββατον ἠσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν.

24

1 Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων, ὄρθρου *βαθέος,

---

* 23:50 ἀνηρ | και ἀνηρ ANT NA † 23:51 συγκατατεθειμενος | συνκατατεθειμενος TH WH † 23:51 και προσεδεχετο και αυτος | προσεδεχετο και αυτος ANT PCK | προσεδεχετο CT § 23:52 πιλατω | πειλατω TH WH * 23:53 αυτο ενετυλιξεν αυτο | αυτο ενετυλιξε ANT | ενετυλιξεν αυτο CT † 23:53 αυτο | αυτον CT † 23:53 ουδεπω ουδεις | ουδεις ουδεπω ANT | ουδεις ουπω CT § 23:54 παρασκευη | παρασκευη και TR | παρασκευης και CT * 23:55 γυναικες | και γυναικες TR | αι γυναικες ANT CT † 23:55 αυτω εκ της γαλιλαιας | εκ της γαλιλαιας αυτω CT * 24:1 βαθεος | βαθεως BYZ CT HF

†ἦλθον ἐπὶ τὸ μνημα, φέρουσαι ἃ ἠτοίμασαν ἀρώματα, ‡καὶ τινες σὺν αὐταῖς. ² Εὗρον δὲ τὸν λίθον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου. ³ §Καὶ εἰσελθοῦσαι οὐχ εὔρον τὸ σῶμα *τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ. ⁴ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ †διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ τούτου, καὶ ἰδού, ‡ἄνδρες δύο ἐπέστησαν αὐταῖς ἐν §ἐσθήσεσιν ἀστραπτουσαῖς. ⁵ ἐμόβων δὲ γενομένων αὐτῶν, καὶ *κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν, †εἶπον πρὸς αὐτάς, Τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα μετὰ τῶν νεκρῶν; ⁶ Οὐκ ἔστιν ὧδε, ‡ἀλλ' ἠγέρθη· μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὧν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, ⁷ λέγων §ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἀμαρτωλῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστῆναι. ⁸ Καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐτοῦ, ⁹ καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγγειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἔνδεκα καὶ πᾶσι τοῖς λοιποῖς. ¹⁰ Ἦσαν δὲ ἡ Μαγδαληνὴ Μαρία καὶ *Ἰωάννα καὶ Μαρία

† 24:1 ηλθον επι το μνημα | επι το μνημα ηλθον NA SBL TH
 | επι το μνημα ηλθαν WH ‡ 24:1 και τινες συν αυταις
 | — CT § 24:3 και εισελθουσαι | εισελθουσαι δε CT
 * 24:3 του κυριου ιησου | — SBL † 24:4 διαπορευσθαι |
 απορευσθαι CT ‡ 24:4 ανδρες δυο | δυο ανδρες TR § 24:4
 εσθησεσιν αστραπτουσαις | εσθητι αστραπτουση CT * 24:5
 κλινουσων το προσωπον | κλινουσων τα προσωπα NA SBL
 WH | κλειουσων τα προσωπα TH † 24:5 ειπον | ειπαν
 CT ‡ 24:6 αλλ | αλλα NA²⁷ SBL TH WH § 24:7 οτι δει
 τον υιον του ανθρωπου | τον υιον του ανθρωπου οτι δει CT
 * 24:10 ιωαννα | ιωανα WH

†Ιακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ σὺν αὐταῖς, †αἱ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους ταῦτα. ¹¹ Καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ λῆρος τὰ ῥήματα θανάτων, καὶ ἠπίστουν αὐταῖς. ¹² Ὁ δὲ Πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ παρακύψας βλέπει τὰ ὀθόνια *κείμενα μόνα· καὶ ἀπήλθε πρὸς †ἐαυτὸν θαυμάζων τὸ γεγονός.

¹³ Καὶ ἰδοῦ, δύο ἐξ αὐτῶν †ῆσαν πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀπέχουσαν σταδίους ἐξήκοντα ἀπὸ Ἱερουσαλήμ, ἣ ὄνομα Ἐμμαούς. ¹⁴ Καὶ αὐτοὶ ὠμίλουν πρὸς ἀλλήλους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων. ¹⁵ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν, καὶ αὐτὸς *ὁ Ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς. ¹⁶ Οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. ¹⁷ Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς, Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καὶ †έστε σκυθρωποί; ¹⁸ Ἀποκριθεὶς δὲ †ὁ εἶς, ᾧ ὄνομα Κλεοπάς, εἶπε πρὸς αὐτόν, Σὺ μόνος παροικεῖς Ἱερουσαλήμ, καὶ οὐκ ἔγνωσ τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ ἐν

† 24:10 ιακωβου | η ιακωβου BYZ CT PCK † 24:10 αι
ελεγον | ελεγον CT § 24:11 αυτων | ταυτα CT * 24:12
κειμενα | — CT † 24:12 εαυτον | αυτον SBL WH | αυτον
TH † 24:13 ησαν πορευομενοι εν αυτη τη ημερα | εν αυτη
τη ημερα ησαν πορευομενοι CT § 24:15 συζητειν | συζητειν
TH WH * 24:15 ο | — CT † 24:17 εστε | εσταθησαν CT
‡ 24:18 ο εις ω ονομα | εις ονοματι CT § 24:18 ιερουσαλημ
| εν ιερουσαλημ ANT TR

ταῖς ἡμέραις ταύταις; ¹⁹ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ποῖα; Οἱ δὲ *εἶπον αὐτῷ, Τὰ περὶ Ἰησοῦ τοῦ †Ναζωραίου, ‡ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ Θεοῦ καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ· ²⁰ ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ²¹ Ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν Ἰσραήλ. Ἀλλὰ ὅγε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει *σήμερον ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. ²² Ἀλλὰ καὶ γυναικὲς τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι †ὄρθρια ἐπὶ τὸ μνημεῖον· ²³ καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ‡ἦλθον λέγουσαι καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναί, οἱ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. ²⁴ Καὶ §ἀπηλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὔρον οὕτω καθὼς *καὶ αἱ γυναικὲς εἶπον· αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. ²⁵ Καὶ αὐτὸς εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὡ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐλάλησαν οἱ προφῆται· ²⁶ οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ; ²⁷ Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ †Μωσέως καὶ ἀπὸ πάντων τῶν προφητῶν,

* **24:19** ειπον | ειπαν CT † **24:19** ναζωραίου 98.8% | ναζαρηνου CT 0.5% ‡ **24:19** ος | ως PCK § **24:21** γε | γε και CT * **24:21** σημερον | — CT † **24:22** ορθρια | ορθριαι CT ‡ **24:23** ηλθον | ηλθαν WH § **24:24** απηλθον | απηλθαν WH * **24:24** και | — WH † **24:27** μωσεως | μωυσεως ANT CT

‡διηρμήνευεν αὐτοῖς ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.

²⁸ Καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἔπορεύοντο· καὶ αὐτὸς ἤπροσεποιεῖτο *πορρωτέρω πορεύεσθαι. ²⁹ Καὶ παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες, Μεῖνον μεθ' ἡμῶν, ὅτι πρὸς ἐσπέραν ἐστί, καὶ †κέκλικεν ἡ ἡμέρα. Καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. ³⁰ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτόν μετ' αὐτῶν, λαβῶν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἐπέδιδου αὐτοῖς. ³¹ Αὐτῶν δὲ διηνοιχθησαν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν· καὶ αὐτὸς ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. ³² Καὶ ‡εἶπον πρὸς ἀλλήλους, Οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη ἦν ἔν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, *καὶ ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; ³³ Καὶ ἀναστάντες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ εὔρον †συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, ³⁴ λέγοντας ὅτι ‡Ἠγέρθη ὁ Κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη Σίμωνι. ³⁵ Καὶ αὐτοὶ ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐτοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου.

³⁶ Ταῦτα δὲ αὐτῶν λαλούντων, ἑαυτὸς *ὁ

---

‡ 24:27 διηρμήνευεν | διερμήνευσεν CT § 24:28
 προσεποιεῖτο | προσεποιήσατο CT * 24:28 πορρωτέρω
 | πορρωτερον CT † 24:29 κέκλικεν | κέκλικεν ἤδη CT
 ‡ 24:32 εἶπον | εἶπαν CT § 24:32 ἐν ἡμῖν | — WH * 24:32
 καὶ | — CT † 24:33 συνηθροισμένους | ηθροισμένους CT
 ‡ 24:34 ἠγερθη ὁ κύριος ὄντως | ὄντως ἠγερθη ὁ κύριος CT
 § 24:36 αὐτος | καὶ αὐτος PCK * 24:36 ὁ ἰησοῦς | — CT

Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ αὐτῶν, †καὶ λέγει αὐτοῖς, Εἰρήνη ὑμῖν. ³⁷ Πτοηθέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι ἐδόκουν πνεῦμα θεωρεῖν. ³⁸ Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τί τεταραγμένοι ἐστέ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀναβαίνουσιν ἐν †ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ³⁹ Ἴδετε τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι ὁ αὐτὸς ἐγὼ εἰμι· ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐμὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. ⁴⁰ Καὶ τοῦτο εἰπὼν *ἐπέδειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. ⁴¹ Ἔτι δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυμαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς, Ἔχετε τι βρώσιμον ἐνθάδε; ⁴² Οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ μέρος, †καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. ⁴³ Καὶ λαβὼν ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν.

⁴⁴ Εἶπε δὲ †αὐτοῖς, Οὗτοι οἱ ὁ λόγοι οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ νόμῳ *Μωσέως καὶ †προφήταις καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. ⁴⁵ Τότε διήνοιξεν αὐτῶν τὸν νοῦν, τοῦ συνιέναι τὰς γραφάς· ⁴⁶ καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὅτι Οὕτω γέγραπται, †καὶ οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστόν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ νεκρῶν τῇ

---

† 24:36 και λεγει αυτοις ειρηνη υμιν | — SBL † 24:38 ταις καρδιαις | τη καρδια CT § 24:39 αυτος εγω ειμι | εγω ειμι αυτος CT * 24:40 επεδειξεν | εδειξεν CT † 24:42 και απο μελισσιου (μελισσειου PCK) κηριου 91.9% | — CT 0.7% † 24:44 αυτοις | προς αυτους CT § 24:44 λογοι | λογοι μου CT * 24:44 μωσεως | μωυσεως ANT CT † 24:44 προφηταις | τοις προφηταις NA TH WH † 24:46 και ουτως εδει | — CT

τρίτη ἡμέρα, ⁴⁷ καὶ κηρυχθῆναι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν ἡκαὶ ἄφεσιν ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, *ἀρξάμενον ἀπὸ Ἱερουσαλήμ. ⁴⁸ Ὑμεῖς ἴδε ἐστε μάρτυρες τούτων. ⁴⁹ †Καὶ ἰδοῦ, ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς· ὑμεῖς δὲ καθίσατε ἐν τῇ πόλει Ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε *δύναμιν ἐξ ὑψους.

⁵⁰ Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἴξω ἕως †εἰς Βηθανίαν· καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας αὐτοῦ εὐλόγησεν αὐτούς. ⁵¹ Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ' αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐρανόν. ⁵² Καὶ αὐτοὶ προσκυνήσαντες αὐτόν, ὑπέστρεψαν εἰς Ἱερουσαλήμ μετὰ χαρᾶς μεγάλης· ⁵³ καὶ ἦσαν διὰ παντὸς ἐν τῷ ἱερῷ, ἡαἰνουῦντες καὶ εὐλογοῦντες τὸν Θεόν. *Ἀμήν. Ἐξεδόθη μετὰ χρόνους ἰε' τῆς τοῦ Χριστοῦ ἀναλήψεως.†

---

§ 24:47 καὶ 99.4% | εἰς NA WH 0.5% * 24:47 ἀρξαμενον 94.7% | ἀρξαμενοι CT 1.1% † 24:48 δε εστε | εστε SBL TH | — NA WH † 24:49 καὶ ἰδου ἐγω ἀποστελλω | καὶ ἰδου ἐγω ἐξαποστελλω SBL WH | καγω ἐξαποστελλω TH § 24:49 ἱερουσαλημ | — CT * 24:49 δυναμιν ἐξ ὑψους | ἐξ ὑψους δυναμιν CT † 24:50 ἐξω | — SBL TH WH † 24:50 εἰς | προς CT § 24:53 αἰνουντες καὶ | — CT * 24:53 ἀμην | — CT † 24:53 This scribal note is included in the colophons of many Greek manuscripts.

Η Καινή Διαθήκη
The New Testament in Ancient Greek with critical
text notes

Public Domain

Language: Ελληνιστική (Greek, Ancient)

Translation by: Maurice A. Robinson

Contributor: Robert Adam Boyd

The Text-Critical Greek New Testament is based upon The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018, compiled and arranged by Maurice A. Robinson and William G. Pierpont.

The following disclaimer is printed in the The New Testament in the Original Greek: Byzantine Textform 2018:

Anyone is permitted to copy and distribute this text or any portion of this text. It may be incorporated in a larger work, and/or quoted from, stored in a database retrieval system, photocopied, reprinted, or otherwise duplicated by anyone without prior notification, permission, compensation to the holder, or any other restrictions. All rights to this text are released to everyone and no one can reduce these rights at any time. Copyright is not claimed nor asserted for either the preface, notes, or the new and revised form of the Greek NT text of this edition, nor for the original form of such as initially released into the public domain by the editors, first as printed textual notes in 1979, continuous-text electronic form 1986–present, and in published editions from 1991, 2005, and 2010.

The permitted use or reproduction of the Greek text or other material contained within this volume (whether by print, electronic media, or other form) does not imply doctrinal or theological agreement by the present editors and publisher with whatever views may be maintained or promulgated by other publishers. For the purpose of assigning responsibility, it is requested that the present editors' names and the title associated with this text as well as this disclaimer be retained in any subsequent reproduction of this material.

2022-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 11 Nov 2022

ebdf933b-03a4-5add-853f-51a05e168973